

EUROPESE COMMISSIE

ERASMUS MUNDUS 2009-2013

Programmagids

ter attentie en informatie van potentiële aanvragers en begunstigen

Deze programmagids moet worden gelezen in samenhang met de desbetreffende jaarlijkse oproepen tot het indienen van voorstellen en de Richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen voor Actie 2, waarin uitvoerige en specifieke informatie wordt verstrekt over de procedure voor het indienen van een subsidieaanvraag.

Let op: Alleen de Engelse versie van de Programmagids Erasmus Mundus 2009-2013 is wettelijk bindend. Alle versies in overige talen dienen alleen ter informatie.

26/04/2010

1	INLEIDING	4
1.1	ACHTERGROND EN DOEL VAN DE PROGRAMMAGIDS	4
1.2	DOELSTELLINGEN VAN HET PROGRAMMA	5
1.3	OPBOUW EN BEGROTING VAN HET PROGRAMMA	5
1.4	HOE KUNT U DEELNEMEN	8
	1.4.1 WANNEER U EEN HOGERONDERWIJSINSTELLING' BENT?	8
	1.4.2 WANNEER U EEN HOGERONDERWIJSTELLING IN EEN DERDE LAND BENT?	9
	1.4.3 WANNEER U EEN NATUURLIJK PERSOON BENT?	9
	1.4.4 WANNEER U EEN ONDERZOEKSORGANISATIE BENT?	10
	1.4.5 WANNEER U EEN ORGANISATIE BENT DIE OP HET GEBIED VAN HOGER ONDERWIJS ACTIEF IS?	10
2	DEFINITIES EN GLOSSARIUM	11
3	ELEMENTEN DIE VOOR ALLE ACTIES GELDEN	16
3.1	AANVRAAG- EN SELECTIEPROCEDURES	16
3.2	UITSLUITINGSCRITERIA	18
3.3	SELECTIECRITERIA	18
3.4	FINANCIËLE VOORWAARDEN	19
3.5	CONTRACTVOORWAARDEN	20
4	ACTIE 1A - ERASMUS MUNDUS MASTEROPLEIDINGEN (EMMC'S)	23
4.1	INLEIDING	23
4.2	EMMC - SUBSIDIABILITEITSCRITERIA	24
	4.2.1 SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN CONSORTIUMSAMENSTELLING	24
	4.2.2 SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	26
4.3	EMMC - TOEKENNINGSCRITERIA	29
4.4	EMMC - FINANCIËLE VOORWAARDEN	30
4.5	EMMC - CONTRACTVOORWAARDEN	33
4.6	EMMC - SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEF TIJDSHEMA	35
4.7	VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE MERKNAAM ERASMUS MUNDUS 36	
5	ACTIE 1B: ERASMUS MUNDUS GEZAMENLIJKE DOCTORAATSPROGRAMMA'S (EMJD'S)	37
5.1	INLEIDING	37
5.2	EMJD - SUBSIDIABILITEITSCRITERIA	38
	5.2.1 SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN CONSORTIUMSAMENSTELLING	38
	5.2.2 SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	40
5.3	EMJD - TOEKENNINGSCRITERIA	42

5.4	EMJD - FINANCIËLE VOORWAARDEN	43
5.5	EMJD - CONTRACTVOORWAARDEN	46
5.6	EMJD - SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEF TIJDSHEMA	48
6	ACTIE 2: ERASMUS MUNDUS PARTNERSCHAPPEN	50
6.1	EMA2-DEEL1: PARTNERSCHAPPEN MET LANDEN DIE ONDER HET ENPI, DCI, EOF EN IPA VALLEN	50
6.1.1	THEMATISCHE STUDIERICHTINGEN EN REGIONALE/LANDSPECIFIEKE BEHOEFTE	51
6.1.2	TOELATINGSCRITERIA	51
6.1.2.a	SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN PARTNERSCHAPSAMENSTELLING	52
6.1.2 b	SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	56
6.1.3	GUNNINGSCRITERIA	61
6.2	EMA2-DEEL2: PARTNERSCHAPPEN MET LANDEN EN GEBIEDEN DIE ONDER HET INSTRUMENT VOOR GEÏNDUSTRIALISEERDE LANDEN (ICI) VALLEN	65
6.2.1	THEMATISCHE STUDIERICHTINGEN EN REGIONALE/LANDSPECIFIEKE BEHOEFTE	66
6.2.2	TOELATINGSCRITERIA	66
6.2.2 a	SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN CONSORTIUMSAMENSTELLING	66
6.2.2 b	SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	70
6.2.3	GUNNINGSCRITERIA	72
6.3	FINANCIËLE VOORWAARDEN	75
6.4	CONTRACTUELE VOORWAARDEN	79
6.5	SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEVE TERMIJNEN	80
7	ACTIE 3 : ERASMUS MUNDUS PROMOTIEPROJECTEN	82
7.1	INLEIDING	82
7.2	SUBSIDIABILITEITSCRITERIA	83
7.2.1	SUBSIDIABELE DEELNEMERS	83
7.2.2	SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN	84
7.3	SELECTIECRITERIA	86
7.4	TOEKENNINGSCRITERIA	86
7.5	FINANCIËLE VOORWAARDEN	88
7.6	CONTRACTVOORWAARDEN	90
7.7	SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEF TIJDSHEMA	91
8	BIJLAGEN	93
8.1	LIJST VAN DE NATIONALE STRUCTUREN VAN ERASMUS MUNDUS	93
8.2	LIJST VAN EU-DELEGATIES	93
8.3	NUTTIGE INTERNETADRESSEN EN DOCUMENTEN	93

1 INLEIDING

1.1 ACHTERGROND EN DOEL VAN DE PROGRAMMAGIDS

Erasmus Mundus is een samenwerkings- en mobiliteitsprogramma op het gebied van hoger onderwijs voor

- ✓ het verbeteren van de kwaliteit van het hoger onderwijs;
- ✓ het wereldwijd promoten van de Europese Unie als een ‘centre of excellence’ op onderwijsgebied;
- ✓ het bevorderen van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen en het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van het hoger onderwijs in derde landen.

Erasmus Mundus is een antwoord op de uitdagingen waarvoor het Europese hoger onderwijs zich vandaag door de globalisering gesteld ziet, in het bijzonder de noodzaak om onderwijsstelsels aan de eisen van de kennismaatschappij aan te passen, om de aantrekkingskracht en zichtbaarheid van het Europese hoger onderwijs wereldwijd te vergroten, en om in heel Europa de convergentie van stelsels van academische graden te stimuleren. Deze thema's nemen een centrale plaats in in de nationale processen voor de hervorming van het hoger onderwijs die momenteel in de lidstaten worden doorgevoerd. Daarnaast is Erasmus Mundus een belangrijk instrument voor het bevorderen van de interculturele dialoog tussen de Europese Unie en de rest van de wereld.

In het kader van dit programma, dat in 2006 is aangevuld met het programma “Erasmus Mundus External Cooperation Window”, worden de activiteiten die in de eerste fase (2004-2008) zijn geïnitieerd, voortgezet en het toepassingsgebied van deze activiteiten uitgebreid.

Het besluit tot vaststelling van de tweede fase van Erasmus Mundus is door het Europees Parlement en de Raad aangenomen op 16 december 2008 (Besluit nr.1298/2008/EG)¹. Het programma duurt van 2009 tot 2013 en heeft een totale begroting van €470 miljoen voor Actie 1 en 3 en een indicatieve begroting van € 460 miljoen voor Actie 2.

De Commissie heeft de tenuitvoerlegging van Erasmus Mundus 2009-2013 toevertrouwd aan het Uitvoerend Agentschap Onderwijs, Audiovisuele Media en Cultuur (“het Agentschap”). Bijgevolg is het Agentschap verantwoordelijk voor de beheersaspecten van het programma, zoals het opstellen van de oproepen tot het indienen van voorstellen, het selecteren van projecten en ondertekenen van projectovereenkomsten, het financieel beheer, de voortgangsbewaking van projecten (beoordeling van interim- en eindverslagen), de communicatie met begunstigden en controles ter plaatse. Het Agentschap verricht zijn beheerstaken onder toezicht van het directoraat-generaal Onderwijs en cultuur (DG EAC) voor wat betreft Actie 1 en Actie 3, onder toezicht van de dienst voor samenwerking EuropeAid (DG Aidco) voor wat betreft EMA 2 – DEEL 1, en onder toezicht van het directoraat-generaal Buitenlandse betrekkingen (DG RELEX) voor wat betreft EMA 2 – DEEL 2. Het Agentschap is daarnaast verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van meer dan vijftien andere door de Gemeenschap gefinancierde programma's en acties op het terrein van onderwijs en opleiding, actief burgerschap, jeugdzaken, audiovisuele media en cultuur.

Deze programmagids geldt voor de hele looptijd van het programma en is bedoeld als hulpmiddel voor iedereen die belangstelling heeft voor het opzetten van samenwerkingsactiviteiten of voor een individuele beurs uit hoofde van Erasmus Mundus (2009-2013). De gids verschaft informatie over de doelstellingen van het Programma en de verschillende acties die in het kader ervan worden uitgevoerd, over het type activiteiten dat wel of juist niet wordt gesubsidieerd, en over de voorwaarden waaronder subsidies worden verstrekt en beurzen toegekend.

Hoewel de programmagids zoals gezegd voor de hele looptijd van het programma geldt, moeten potentiële aanvragers de gids lezen in samenhang met de specifieke oproep tot het indienen van voorstellen waarop ze willen reageren. Deze oproepen tot het indienen van voorstellen worden gepubliceerd overeenkomstig de lijst van activiteiten die de Commissie in haar jaarlijkse werkprogramma heeft vastgelegd en verschaffen aanvullende informatie over de voorziene begrotingstoewijzing alsook andere informatie en/of documenten die voor de betreffende oproep van belang zijn.

Alle voor een subsidieaanvraag noodzakelijke formulieren en documenten staan op de webpagina's van het programma.

1.2 DOELSTELLINGEN VAN HET PROGRAMMA

De algemene doelstelling van het programma is het promoten van het Europese hoger onderwijs, het helpen verbeteren en vergroten van de carrièrekansen van studenten, het bevorderen van intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen – overeenkomstig de EU-doelstellingen voor het buitenlands beleid – en het leveren van een bijdrage aan de duurzame ontwikkeling van het hoger onderwijs in derde landen.

De specifieke doelstellingen zijn:

- het bevorderen van een gestructureerde samenwerking tussen hogeronderwijsinstellingen en een kwalitatief beter aanbod van hoger onderwijs met een duidelijk eigen Europese toegevoegde waarde, waar zowel binnen als buiten de Europese Unie een grote aantrekkingskracht van uitgaat, teneinde 'centres of excellence' te creëren;
- het leveren van een bijdrage aan de wederzijdse verrijking van samenlevingen door het ontwikkelen van de kwalificaties van vrouwen en mannen, zodat ze over geschikte vaardigheden beschikken, vooral met het oog op de arbeidsmarkt, en ruimdenkend zijn en over internationale ervaring beschikken, door de meest getalenteerde studenten en academici uit derde landen in staat te stellen kwalificaties te verwerven en/of ervaring op te doen in de Europese Unie en de meest getalenteerde Europese studenten en academici in staat te stellen kwalificaties te verwerven en/of ervaring op te doen in derde landen;
- het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van het menselijk potentieel en de capaciteit voor internationale samenwerking van hogeronderwijsinstellingen in derde landen, door het vergroten van de mobiliteit tussen de Europese Unie en derde landen;
- het vergroten van de toegankelijkheid, het profiel en de zichtbaarheid van het Europese hoger onderwijs in derde landen, alsook de aantrekkingskracht ervan voor onderdanen van derde landen en burgers van de Unie.

De Commissie zorgt ervoor dat geen enkele groep EU-burgers of onderdanen van derde landen wordt uitgesloten of benadeeld.

1.3 OPBOUW EN BEGROTING VAN HET PROGRAMMA

Erasmus Mundus bestaat uit drie acties:

- **Actie 1**: uitvoeren van gezamenlijke programma's op master- (Actie 1A) en doctoraatsniveau (Actie 1B) en toekennen van individuele beurzen voor deelname aan deze programma's;
- **Actie 2**: Erasmus Mundus Partnerschappen;

¹ PB L 340 van 19.12.2008, blz. 83.

- **Actie 3:** promotie van het Europese hoger onderwijs.

Actie 1 – Erasmus Mundus Gezamenlijke Programma’s (inclusief beurzen)

Actie 1 voorziet in:

- ✓ Steun voor kwalitatief hoogstaande gezamenlijke masteropleidingen (Actie 1A) en doctoraatsprogramma’s (Actie 1B) die worden aangeboden door een consortium van hogeronderwijsinstellingen in en eventueel buiten de Europese Unie. Ook andere soorten organisaties die geïnteresseerd zijn in de inhoud en resultaten van het gezamenlijke programma kunnen in het consortium deelnemen.
- ✓ Beurzen voor studenten/promovendi uit derde landen en Europa die deze gezamenlijke masteropleidingen c.q. doctoraatsprogramma’s in het kader van Erasmus Mundus volgen.
- ✓ Kortetermijnbeurzen voor academici uit derde landen en Europa voor het uitvoeren van onderzoeks- en onderwijstaken als onderdeel van gezamenlijke masteropleidingen.

Deze Actie is bedoeld voor het bevorderen van de samenwerking tussen hogeronderwijsinstellingen en academisch personeel uit Europa en derde landen, teneinde ‘centres of excellence’ en een hoogopgeleid personeelsbestand te creëren. Een gezamenlijk programma moet de uitwisseling van studenten of personeel tussen de instellingen van het consortium omvatten en leiden tot twee of meer gecombineerde officieel erkende graden voor succesvolle studenten/promovendi.

Voor de periode 2009-2013 wordt de indicatieve begroting voor Actie 1 als volgt uitgesplitst over de verschillende activiteiten en wordt per activiteit de volgende output verwacht²:

	Verwacht aantal outputs in 2013	Begrotingsraming (in miljoenen euro)
Gezamenlijke programma’s		
Erasmus Mundus - masteropleidingen (EMMC’s)	150	19
Erasmus Mundus - doctoraatsprogramma’s (EMJD’s)	35	6
Totaal gezamenlijke programma’s	185	25
Individuele beurzen		
Categorie A - beurzen voor masterstudenten ³	5 300	245
Categorie B - beurzen voor masterstudenten	3 400	63
Categorie A - beurzen voor promovendi	440	35
Categorie B - beurzen voor promovendi	330	30
Beurzen voor wetenschappers uit derde landen in het kader van Erasmus Mundus masteropleidingen	1 900	28
Beurzen voor Europese wetenschappers in het kader van Erasmus Mundus masteropleidingen	1 900	28
Totaal beurzen	13 270	429
Totaal indicatieve begroting		454

² Deze verdeling is uitsluitend ter informatie bedoeld en kan in de loop van het programma veranderen.

³ Zie de definities van categorie A en B onder 4.2.1 en 5.2.1, beneden.

Actie 2 – Erasmus Mundus Partnerschappen (voormalig ‘External Cooperation Windows’)

Erasmus Mundus Partnerschappen zijn gericht op de bevordering van institutionele samenwerking en mobiliteitsactiviteiten tussen instellingen van hoger onderwijs in Europa en derde landen. Deze actie is gebaseerd op het voormalige Gemeenschapsprogramma ‘External Cooperation Window’ (2006-2008), maar heeft een groter geografisch bereik, een grotere draagwijdte en gedifferentieerde doelstellingen.

Actie 2 is opgesplitst in twee delen:

- Erasmus Mundus Actie 2 — DEEL 1 — Partnerschappen met landen die onder het ENPI, DCI, EOF en IPA vallen⁴ (voormalig ‘External Cooperation Windows’);
- Erasmus Mundus Actie 2 — DEEL 2 — Partnerschappen met landen en gebieden die onder het instrument voor geïndustrialiseerde landen (ICI) vallen⁵.

Actie 2 voorziet in:

- ✓ Steun voor het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen hogeronderwijsinstellingen in Europa en derde landen/gebiedsdelen voor het organiseren en uitvoeren van samenhangende regelingen inzake individuele mobiliteit tussen de partnerinstellingen.
- ✓ Beurzen van uiteenlopende duur - afhankelijk van de prioriteiten die voor het derde land/gebiedsdeel zijn gesteld, het opleidingsniveau en de specifieke afspraken die binnen het partnerschap zijn gemaakt - voor natuurlijke personen uit Europa⁶ en derde landen/gebiedsdelen (studenten, wetenschappers, onderzoekers, vakmensen).

Evenals Actie 1, zijn de beide delen van Actie 2 gericht op het streven naar uitmuntendheid. Daarnaast is EMA 2 – DEEL 1 specifiek gericht op ontwikkeling.

Terwijl de Acties 1 en 3 worden gefinancierd uit de communautaire begroting voor onderwijsactiviteiten van de Europese Unie, wordt Actie 2 gefinancierd uit verschillende financieringsinstrumenten voor activiteiten die vallen onder externe betrekkingen (d.w.z. het Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument, het instrument voor pretoetredingssteun, het financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking, het Europees Ontwikkelingsfonds en het instrument voor geïndustrialiseerde landen)⁷. Vanwege de verscheidenheid in beleidsdoelstellingen die onder deze financieringsinstrumenten vallen, maar ook door de verschillende behoeften en prioriteiten van de betreffende derde landen, kunnen de uitvoeringsvoorschriften voor Actie 2 van jaar tot jaar en van partnerland tot partnerland aanzienlijk verschillen.

In het hoofdstuk “Actie 2” worden daarom voor de vijf jaar dat het programma duurt alleen de gemeenschappelijke en vaste elementen van deze Actie behandeld, terwijl gedetailleerde informatie over het

⁴ ENPI - Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument
DCI - Financieringsinstrument voor ontwikkelingssamenwerking
IPA - Instrument voor pretoetredingssteun

EDF – Het Europees ontwikkelingsfonds (EOF) is het belangrijkste instrument voor Gemeenschapssteun voor ontwikkelingssamenwerking uit hoofde van de Overeenkomst van Cotonou: “de Partnerschapsovereenkomst tussen de leden van de groep van Staten in Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, anderzijds”.

⁵ Voor meer details over het ICI-instrument, zie http://ec.europa.eu/dgs/external_relations/index_en.htm.

⁶ De mogelijkheid van het toekennen van een beurs aan natuurlijke personen uit Europa is afhankelijk van het instrument uit hoofde waarvan de samenwerking met het betreffende derde land wordt gefinancierd. Uitvoerige informatie over samenwerkingsactiviteiten met derde landen onder Actie 2 is te vinden in de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen.

⁷ Voor meer details over deze instrumenten, zie http://ec.europa.eu/europeaid/index_nl.htm.

betreffende derde land en de specifieke samenwerkingsvoorschriften die voor de afzonderlijke activiteiten gelden, worden vermeld in de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen voor de Actie.

Voor de financiering van Actie 2-projecten is een indicatieve totale begroting van €460 miljoen voorgesteld. Dit moet voldoende zijn voor ongeveer honderd partnerschappen, die gefinancierd zullen worden uit de enveloppe van het betreffende financieringsinstrument voor het externe beleid.

Actie 3 - Promotieprojecten

Actie 3 voorziet in steun voor transnationale initiatieven, studies, projecten, evenementen en andere activiteiten voor het vergroten van de aantrekkelijkheid, het profiel, het imago, de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van het Europese hoger onderwijs in de wereld.

Actie 3-activiteiten houden verband met de internationale dimensie van alle aspecten van het hoger onderwijs, zoals promotie, toegankelijkheid, kwaliteitsborging, erkenning van studiepunten, erkenning van Europese kwalificaties in het buitenland, onderlinge erkenning van kwalificaties met derde landen, curriculumontwikkeling, mobiliteit, kwaliteit van diensten, enz.

De activiteiten kunnen de promotie van het Programma en van de resultaten ervan omvatten en worden uitgevoerd door gemengde netwerken van organisaties uit Europa en derde landen die op het gebied van hoger onderwijs actief zijn.

Actie 3-activiteiten kunnen diverse vormen hebben (conferenties, seminars, workshops, studies, analyses, proefprojecten, prijzen, internationale netwerken, de productie van materiaal voor publicatie, de ontwikkeling van ICT-instrumenten, enz.) en overal ter wereld plaatsvinden.

Actie 3-activiteiten zijn erop gericht om banden tot stand te brengen tussen hoger onderwijs en onderzoek, en tussen hoger onderwijs en het bedrijfsleven, en om waar mogelijk profijt te trekken van potentiële synergieën.

Voor deze Actie is een bedrag van €16 miljoen begroot, voor de gehele duur van het Programma. Het is de bedoeling dat hier ongeveer vijftig projecten van worden gefinancierd.

1.4 HOE KUNT U DEELNEMEN...

1.4.1 WANNEER U EEN HOGERONDERWIJSINSTELLING^{8,9} BENT?

Europese hogeronderwijsinstellingen kunnen de volgende aanvragen indienen:

- ✓ Onder **Actie 1**: voor een gezamenlijk programma op master- of doctoraatsniveau dat wordt ontwikkeld met partneruniversiteiten in Europa en, voor zover van toepassing, derde landen. Wanneer uw voorstel wordt geselecteerd, ontvangt u uit hoofde van Erasmus Mundus vijf opeenvolgende jaren financiële steun (behoudens verlenging van het Programma na 2013) voor
 - het leveren van een bijdrage in de kosten van uitvoering en beheer van het gezamenlijke programma;
 - het aanbieden van beurzen aan studenten/promovendi uit Europa en derde landen die zich inschrijven voor het gezamenlijke programma;

⁸ Zie hoofdstuk 2 voor de definitie van "Europese instelling".

⁹ Ten behoeve van Actie 1B - "Gezamenlijke doctoraatsprogramma's" vallen hieronder ook doctoraat-, master- en onderzoeksscholen en onderzoeksorganisaties waar doctoraatsopleidingen worden gegeven en onderzoekswerk verricht; zie definitie in hoofdstuk 2.

- het aanbieden van kortetermijnbeurzen aan wetenschappers uit Europa en derde landen voor het uitvoeren van onderwijs- en onderzoeksactiviteiten in het kader van het gezamenlijke programma.
- ✓ Onder **Actie 2**: voor een gestructureerd samenwerkingsverband van hogeronderwijsinstellingen in Europa en in de oproep genoemde niet-Europese landen/regio's voor het aanbieden van beurzen voor een gedeeltelijke of volledige studie aan studenten, wetenschappers en beroepsbeoefenaren uit de betrokken derde en, indien subsidiabel, Europese landen.
- ✓ Onder **Actie 3**: voor een programma gericht op het vergroten van de aantrekkelijkheid van het Europese hoger onderwijs en het bevorderen van de samenwerking met de rest van de wereld, ingediend namens een partnerschap/netwerk van in Europa en derde landen gevestigde hogeronderwijsinstellingen/organisaties die op het gebied van hoger onderwijs actief zijn.

1.4.2 WANNEER U EEN HOGERONDERWIJSTELLING IN EEN DERDE LAND¹⁰ BENT?

Hoewel in een derde land gevestigde hogeronderwijsinstellingen als actief lid van een consortium/partnerschap/netwerk aan precies dezelfde activiteiten kunnen deelnemen als Europese hogeronderwijsinstellingen, **kunnen ze niet namens het hele consortium/partnerschap/netwerk een aanvraag indienen**. Zulke aanvragen moeten door een Europese organisatie worden ingediend.

1.4.3 WANNEER U EEN NATUURLIJK PERSOON BENT?

De Acties 1 en 2 van het Programma voorzien in financiële steun voor natuurlijke personen uit Europa en derde landen voor het volgen van een studie of het verrichten van onderwijs- of onderzoeksactiviteiten in het kader van geselecteerde consortia of partnerschappen.

Natuurlijke personen uit Europa en derde landen	Gezamenlijke programma's		Partnerschappen	
	Actie 1 A – Masteropleiding	Actie 1 B – Doctoraatsprogramma	Actie 2 – Deel 1	Actie 2 – Deel 2
• Bachelorstudenten			X	
• Masterstudenten	X		X	X
• Promovendi/ Doctoraatskandidaten		X	X	X
• Postdoctoraatskandidaten			X	X
• Wetenschappers/ wetenschappelijk medewerkers	X		X	X
• Administratief personeel van hogeronderwijsinstellingen			X	X

¹⁰ Zie hoofdstuk 2 voor de definitie van “instelling in een derde land”.

In dit verband moet het volgende worden opgemerkt:

- ✓ Onder Actie 2 kunnen er verschillen zijn in het type persoon dat in aanmerking komt voor een subsidie. Dit is namelijk afhankelijk van de specifieke behoeften en doelstellingen van het betrokken derde land, alsook van het instrument waaruit uit de mobiliteitskosten worden gefinancierd.
- ✓ Onder Actie 1A gebeurt het toekennen van een individuele beurs aan Europese wetenschappers alleen wanneer een hogeronderwijsinstelling uit een derde land aan het consortium deelneemt.
- ✓ “Natuurlijke personen uit Europa en derde landen” wordt voor Actie 1 en Actie 2 verschillend gedefinieerd (voor meer bijzonderheden zie de hoofdstukken “Actie 1A”, “Actie 1B” en “Actie 2”);

Natuurlijke personen die belangstelling hebben voor een Erasmus Mundus-beurs moeten die rechtstreeks aanvragen bij het geselecteerde Actie 1-consortium of Actie 2-partnerschap van hun keuze en vervolgens een vergelijkende selectieprocedure doorlopen. Deze selectieprocedure wordt georganiseerd volgens een reeks criteria die door het consortium/partnerschap zijn opgesteld en van tevoren door het Agentschap zijn goedgekeurd. De lijst van bestaande consortia en partnerschappen is verkrijgbaar op: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php.

1.4.4 WANNEER U EEN ONDERZOEKSORGANISATIE BENT?

Hoewel het niet tot de doelstellingen van Erasmus Mundus behoort om rechtstreeks steun te verlenen aan onderzoeksactiviteiten in Europa, staat het open voor elke publieke of private onderzoeksorganisatie die kan bijdragen aan het realiseren van zijn doelstellingen, in het bijzonder het vergroten van de kwaliteit van het hoger onderwijs en van de complementariteit tussen hoger onderwijs, onderzoek en ontwikkeling.

Deze organisaties kunnen deelnemen aan alle drie Acties van het programma, maar het doen van aanvragen voor en coördineren van projecten kunnen ze alleen onder Actie 1B (mits ze bevoegd zijn tot het uitreiken van doctoraten) en Actie 3.

1.4.5 WANNEER U EEN ORGANISATIE BENT DIE OP HET GEBIED VAN HOGER ONDERWIJS ACTIEF IS?

Hoewel de meeste Erasmus Mundus-activiteiten gericht zijn op hogeronderwijsinstellingen en de daarbij betrokken personen, staat het programma open voor elke organisatie die direct of indirect op het gebied van hoger onderwijs actief is. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om overheidsinstanties, ngo's, sociale partners, beroepsorganisaties, kamers van koophandel en industrie, en ondernemingen.

Deze organisaties kunnen in alle drie de Acties als partner of geassocieerd lid deelnemen, en kunnen onder Actie 3 aanvragen doen voor projecten en deze coördineren.

2 DEFINITIES EN GLOSSARIUM

- **Aanvrager (coördinerende organisatie)** - organisatie die namens een consortium, partnerschap of netwerk van deelnemende organisaties een subsidieaanvraag indient. De aanvrager/coördinerende organisatie handelt in zijn contacten met het Agentschap voor en in naam van de groep van deelnemende organisaties. Wanneer de subsidieaanvraag wordt geselecteerd, wordt de aanvrager de hoofdbegunstigde (zie de definitie van “begunstigde”, beneden) en tekent hij namens de deelnemende organisaties de subsidieovereenkomst.
- **Geassocieerd lid** - elke organisatie die kan bijdragen aan de bevordering van, de uitvoering van, het toezicht op, de evaluatieactiviteiten van en/of de duurzame ontwikkeling van een consortium/partnerschap uit hoofde van Actie 1 of 2, kan worden aangemerkt als geassocieerd lid. Hierbij gaat het vooral om sociaaleconomische partners (d.w.z. commerciële ondernemingen, autoriteiten of overheidsinstellingen, non-profitorganisaties of liefdadigheidsinstellingen etc.) of in bepaalde gevallen om hogeronderwijsinstellingen in derde landen¹¹. In tegenstelling tot “partners” (zie onderstaande omschrijving) zijn geassocieerde leden niet gerechtigd te profiteren van de toekenning.
- **Bachelorstudent/niet-gegradueerde student (student in de eerste cyclus)** - persoon die is ingeschreven in een studieprogramma in de eerste cyclus van het hoger onderwijs en aan wie na voltooiing van dat programma een eerste graad van het hoger onderwijs wordt toegekend.
- **Begunstigde en medebegunstigde**¹²:- de begunstigde (ook aangeduid als “hoofdbegunstigde” of “coördinerende organisatie”) is de organisatie die namens het consortium/partnerschap/netwerk van deelnemende organisaties een overeenkomst met het Agentschap heeft gesloten. De begunstigde is jegens het Agentschap wettelijk aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de overeenkomst. Hij is ook verantwoordelijk voor de algehele en dagelijkse coördinatie en het dagelijks beheer van het project binnen het partnerschap, consortium of netwerk, en voor de besteding van de communautaire middelen die aan het project worden toegewezen. Alleen in het geval van een “subsidieovereenkomst met meerdere begunstigten” kunnen de partners worden beschouwd als **medebegunstigten** en hun uitgaven in de eindbegroting van het project worden opgenomen. In alle andere gevallen worden alleen als rechtmatige uitgaven beschouwd uitgaven die door de hoofdbegunstigde zijn gemaakt en die naar behoren zijn vastgelegd, dat wil zeggen: volgens de beginselen van de administratieve verantwoording en verslaglegging zoals die gelden in het land waar het project is gevestigd.
- **Coördinator/coördinerende organisatie** - De coördinator is de projectleider binnen de coördinerende organisatie. Hij/zij treedt op als contactpersoon voor het Agentschap ten aanzien van alle kwesties met betrekking tot het beheer van het consortium, partnerschap of project. De coördinerende organisatie is de organisatie die binnen het partnerschap, consortium of netwerk verantwoordelijk is voor het algehele beheer van het project. De coördinerende organisatie treedt doorgaans op als begunstigde (of belangrijkste medebegunstigde) bij alle contractuele en financiële betrekkingen met het consortium, partnerschap of netwerk en het Agentschap (zie hiervoor).
- **Co-tutelle** - gezamenlijk toezicht op doctoraatsstudies door twee universiteiten in verschillende landen; indien succesvol, wordt de promovendus door beide instellingen een doctoraat verleend (“dubbel doctoraat”).

¹¹ Voor meer informatie over de rol van hogeronderwijsinstellingen uit derde landen als “geassocieerd lid” of partner, zie de EACEA-website op: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php.

¹² De modaliteiten van medebegunstigde hebben betrekking op Actie 3-projecten.

- **Diplomasupplement** - Door de Europese Commissie, Raad van Europa en UNESCO/CEPES is een model voor een diplomasupplement ontwikkeld. Doel van het diplomasupplement is het verschaffen van voldoende onafhankelijke gegevens voor het verbeteren van de internationale transparantie en eerlijke erkenning van kwalificaties (diploma's, graden, certificaten, enz.) voor academische en beroepsdoelinden. In het diplomasupplement wordt een beschrijving gegeven van de aard, het niveau, de context, de inhoud en de status van de studie die door de persoon wiens naam staat vermeld op het originele exemplaar van de kwalificatie waaraan het supplement is toegevoegd, is gevolgd en met succes voltooid. Het mag geen waardeoordeel, verklaringen over gelijkwaardigheid of erkenningsuggesties bevatten.
(http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html)
- **Verspreiding** - planmatig verstrekken van informatie over de kwaliteit, relevantie en effectiviteit van de resultaten van programma's en initiatieven voor belangrijke actoren, waarmee wordt begonnen zodra de resultaten beschikbaar komen.
- **Promovendus (doctoraatskandidaat) (kandidaat in de derde cyclus)** - onderzoeker die aan het begin van zijn/haar onderzoeksloopbaan staat, te rekenen vanaf de datum waarop de graad werd behaald die hem/haar formeel het recht verleent om een doctoraatsprogramma te volgen.
- **Promovendusovereenkomst (doctoraatsovereenkomst)** - schriftelijke overeenkomst tussen het consortium en de promovendus/doctoraatskandidaat die zich in het gezamenlijk doctoraatsprogramma heeft ingeschreven, waarin uitdrukkelijk is aangegeven wat de academische, onderzoeks-, financiële en administratieve modaliteiten zijn voor de deelname van de promovendus aan het programma en, indien van toepassing, voor de toekenning en het gebruik van de beurs.
- **Doctoraatsprogramma (derde cyclus)** - met onderzoek verband houdend studie- of onderzoeksprogramma van een hogeronderwijsopleiding dat volgt op een graad van het hoger onderwijs en leidt tot een doctoraat aan een hogeronderwijsinstelling of, in lidstaten waar dit in overeenstemming is met de nationale wetgeving en praktijken, een onderzoeksorganisatie.
- **Promotie-instituut** - een onderzoeks- en educatief orgaan dat de diverse onderzoeksteams samenstelt en coördineert in de context van een samenhangend onderzoeksproject en dat voor promovendi/doctoraatskandidaten trainingen organiseert en verzorgt, die hen voorbereiden op hun professionele loopbaan.
- **Dubbele of meervoudige graad** - twee of meer nationale diploma's die door twee of meer hogeronderwijsinstellingen worden afgegeven en die in de landen van vestiging van die instellingen officieel worden erkend.
- **Editie van een gezamenlijke masteropleiding of een gezamenlijk doctoraatprogramma** - de "editie" van een EMMC of een EMJD komt overeen met de volledige duur van de gezamenlijke opleiding of het gezamenlijke programma vanaf de inschrijving van de student/promovendus tot aan de uitreiking van het masterdiploma of het verkrijgen van het doctoraat/de promotie. Zodra ze zijn geselecteerd, krijgen de onafhankelijke EMMC's en EMJD's een kaderpartnerschapsovereenkomst (zie 4.5 of 5.5) uitgereikt, dat de vijf opeenvolgende "edities" van de gezamenlijke opleiding of het gezamenlijke programma omspant; elke "editie" gaat in aan het begin van een academisch jaar en eindigt één, twee, drie of vier jaar later, afhankelijk van de duur van de gezamenlijke opleiding of het gezamenlijke programma.
- **EURAXESS** - een portaal met nuttige informatie over het beheer van de onderzoeksactiviteiten en de werving van onderzoekers; nadere informatie is beschikbaar op: <http://ec.europa.eu/euraxess>.
- **Europees systeem voor studiepuntenoverdracht (ECTS)** -: Europees systeem voor het verzamelen en overdragen van studiepunten dat de student centraal stelt en gebaseerd is op de werkbelasting voor de

student om de doelstellingen van een bepaald studieprogramma te bereiken, welke doelstellingen bij voorkeur worden omschreven in termen van leerresultaten en bekwaamheden. Meer informatie is beschikbaar op :http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/ects/index_en.html.

- **Erasmus Mundus Gezamenlijk Doctoraatprogramma (EMJD) overeenkomst/memorandum van overeenstemming** - overeenkomst die is ondertekend door alle consortiumpartners en, voor zover van toepassing, geassocieerde partners, waarin in duidelijke bewoordingen de academische, onderzoeks-, administratieve en financiële regels en procedures voor het gezamenlijke doctoraatsprogramma zijn neergelegd, welke regels en procedures in overeenstemming dienen te zijn met de voorschriften en vereisten zoals die in het programma staan beschreven.
- **Erasmus Mundus Masteropleiding (EMMC) overeenkomst/memorandum van overeenstemming** - overeenkomst die is ondertekend door alle consortiumpartners en, voor zover van toepassing, geassocieerde partners, waarin in duidelijke bewoordingen de academische, onderzoeks-, administratieve en financiële regels en procedures voor de gezamenlijk masteropleiding zijn neergelegd, welke regels en procedures in overeenstemming dienen te zijn met de voorschriften en vereisten zoals die in het programma staan beschreven.
- **Erasmus Mundus nationale structuren** - de contact- en informatiepunten die door elk van de deelnemende Europese landen zijn aangewezen. Zij informeren het publiek over het Programma, geven bijstand en advies aan potentiële aanvragers en feitelijke deelnemers, en verschaffen de Europese Commissie en het Agentschap feedback over de uitvoering. Ze kunnen nuttige informatie verstrekken over de bijzonderheden van de nationale onderwijsstelsels, visumvereisten, overdracht van studiepunten en andere instrumenten, en ze kunnen worden geraadpleegd ten aanzien van de erkenning van graden, het in aanmerking komen van instellingen en overige kwaliteitselementen met betrekking tot het programma. (Zie de lijst van Erasmus Mundus nationale structuren in hoofdstuk 8.)
- **Onderneming** - elke onderneming in de publieke of private sector die een economische activiteit uitoefent, ongeacht de omvang en rechtsvorm of de economische sector waarin de onderneming actief is, dus inclusief ondernemingen in de sociale economie.
- **Europees kwalificatiekader (EKK)** - vertaalinstrument dat nationale kwalificaties in heel Europa begrijpelijker maakt en daardoor de mobiliteit van werknemers en studenten tussen landen bevordert en “een leven lang leren” gemakkelijker maakt (meer informatie is beschikbaar op: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm).
- **Europees land** - land dat lid is van de Europese Unie of dat overeenkomstig artikel 9 van het invoeringsbesluit aan het Programma deelneemt (d.w.z. de EVA-staten, de kandidaat-lidstaten met een pretoetredingsstrategie, de westelijke Balkanlanden en de Zwitserse Bondsstaat, op voorwaarde dat op de datum van het selectiebesluit een overeenkomst van kracht is waarin hun deelname aan het EM-programma is vastgelegd).
- **Europese natuurlijke persoon** - iemand die onderdaan of ingezetene is van een lidstaat of van een land dat overeenkomstig artikel 9 van het invoeringsbesluit aan het Programma deelneemt.
- **Europese instelling** - instelling die is gevestigd in een lidstaat of in een land dat overeenkomstig artikel 9 van het invoeringsbesluit aan het Programma deelneemt.
- **Beoordelingscommissie** - commissie belast met het opstellen van het selectievoorstel dat het onderwerp van de officiële subsidiebeschikking zal zijn. Hoewel deze commissie voor elke Actie een andere samenstelling kan hebben, moet ze steeds uit ten minste drie personen bestaan, afkomstig van ten minste twee verschillende organisatorische eenheden die ten opzichte van elkaar niet in een hiërarchische

verhouding staan. Voor Erasmus Mundus is de commissie samengesteld uit vertegenwoordigers van het Agentschap en van de diensten van de Europese Commissie; voor Actie 1 wordt deze commissie bijgestaan door een jury bestaande uit vooraanstaande personen van Europese academies die door de lidstaten zijn voorgesteld en door de Commissie worden aangesteld.

- **Exploitatie van resultaten** - ‘mainstreaming’ en ‘verveelvoudiging’ van resultaten, waarbij onder ‘mainstreaming’ wordt verstaan het planmatig overdragen van de succesvolle resultaten van programma’s en initiatieven aan relevante besluitvormers in gereguleerde lokale, regionale, nationale en Europese systemen, en onder ‘verveelvoudiging’, het planmatig overtuigen van individuele eindgebruikers om de resultaten van programma’s en initiatieven over te nemen en/of toe te passen.
- **Hoger onderwijs** - alle typen leerplannen of reeksen leerplannen, opleidingen of onderzoeksopleidingen op postsecundair niveau die door de bevoegde nationale autoriteiten van een deelnemend land worden erkend als behorend tot het hogeronderwijsstelsel.
- **Hogeronderwijsinstelling** - instelling die hoger onderwijs aanbiedt en door de bevoegde nationale autoriteiten van een deelnemend land wordt erkend als behorend tot het hogeronderwijsstelsel (ten behoeve van Actie 1B - “Gezamenlijke doctoraatsprogramma’s” vallen hieronder ook doctoraat-, master- en onderzoeksscholen, alsook onderzoeksorganisaties, mits ze doctoraatsprogramma’s aanbieden en de mogelijkheid geven tot het doen van onderzoekswerk en doctoraten verlenen die als zodanig door de bevoegde autoriteiten van het betreffende land worden erkend.
- **Hogeronderwijspersoneel** - personen die door hun taken rechtstreeks bij het onderwijs- en/of administratief proces in het hoger onderwijs betrokken zijn.
- **Gezamenlijke graad** - een enkel diploma dat wordt afgegeven door ten minste twee hogeronderwijsinstellingen die een geïntegreerd studieprogramma aanbieden en dat in de landen van vestiging van die instellingen officieel wordt erkend. Overeenkomstig het invoeringsbesluit van Erasmus Mundus worden “programma’s die leiden tot de toekenning van gezamenlijke graden (...) aangemoedigd”.
- **Marie Curie-netwerk voor initiële opleiding** - door de Commissie gefinancierd programma voor het verbeteren van de carrièrekansen van beginnende onderzoekers in zowel de publieke als private sector, waardoor de loopbaan van onderzoeker voor jongeren aantrekkelijker wordt gemaakt (zie voor meer informatie: http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html).
- **Masteropleiding (tweede cyclus)** - studieprogramma in de tweede cyclus van het hoger onderwijs dat volgt op een eerste graad of een gelijkwaardig kennisniveau en tot een door een hogeronderwijsinstelling verleende kwalificatie op masterniveau leidt.
- **Masterstudent (student in de tweede cyclus)** - iemand die is ingeschreven in een studieprogramma in de tweede cyclus van het hoger onderwijs en reeds een eerste graad van het hoger onderwijs heeft behaald of die volgens de nationale wetgeving en praktijken beschikt over een als gelijkwaardig erkend kennisniveau.
- **Mobiliteit** - zich fysiek naar een ander land verplaatsen om er te studeren, werkervaring op te doen, onderzoek te doen, of een andere leer-, onderwijs- of onderzoeks- of daarmee verband houdende administratieve activiteit uit te oefenen, wat waar mogelijk wordt ondersteund door ter voorbereiding de taal van het gastland te leren.
- **Partner** - elke organisatie die voldoet aan de actiespecifieke subsidiabiliteitscriteria en die fungeert als volwaardig lid van een consortium, partnerschap of projectnetwerk. In tegenstelling tot “geassocieerde leden” (zie bovenstaande omschrijving) kunnen partners wel profiteren van de Gemeenschapssubsidie en

– in nauwe samenwerking met de begunstigde – een bepalende rol spelen bij het beheer en de uitvoering van de samenwerkingsactiviteiten.

- **Postdoctoraatsprogramma** - door hogeronderwijsinstelling of overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijken opgerichte onderzoeksorganisatie aangeboden studie of onderzoek in het hoger onderwijs die/dat volgt op het behalen van een doctoraat.
- **Promotie en bewustmaking** - middelen waarvan hoofdzakelijk gebruik wordt gemaakt voor het bekendmaken van het bestaan en de doelstellingen van programma's en initiatieven, van de activiteiten die in het kader daarvan worden uitgevoerd en van de beschikbare financiële middelen.
- **Postdoctoraatsonderzoeker** -: ervaren onderzoeker die in het bezit is van een doctoraat of die over ten minste drie jaar voltijdsequivalent onderzoekservaring beschikt, met inbegrip van de periode van onderzoeksopleiding, opgedaan in een overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijken opgerichte onderzoeksorganisatie na het behalen van de graad die hem/haar formeel het recht verleende om een door een hogeronderwijsinstelling aangeboden doctoraatsprogramma te volgen.
- **Wetenschapper (academicus)** - iemand met een uitstekende academische en/of beroepservaring die doceert of onderzoek doet in een hogeronderwijsinstelling of een onderzoeksorganisatie die is opgericht overeenkomstig de nationale wetgeving en praktijk.
- **Studentenovereenkomst** - schriftelijke overeenkomst tussen het consortium en de student die zich voor de gezamenlijke masteropleiding heeft ingeschreven, waarin uitdrukkelijk is aangegeven wat de academische, financiële en administratieve modaliteiten zijn voor de deelname van de student aan de opleiding en, voor zover van toepassing, voor de toekenning en het gebruik van de beurs.
- **Derde land** - land dat geen lid van de Europese Unie is en ook niet overeenkomstig artikel 9 van het invoeringsbesluit aan het Programma deelneemt.
- **Natuurlijke persoon uit een derde land** - iemand die geen onderdaan of ingezetene is van een lidstaat of van een land dat overeenkomstig artikel 9 van het invoeringsbesluit aan het Programma deelneemt.
- **Instelling in een derde land** - instelling die niet is gevestigd in een lidstaat of in een land dat overeenkomstig artikel 9 van het invoeringsbesluit aan het Programma deelneemt. (De landen die deelnemen aan het actieprogramma op het gebied van "een leven lang leren"¹³ worden voor de uitvoering van Actie 2 niet als derde landen beschouwd.)

¹³ PB L 327 van 24.11.2006, blz. 45.

3 ELEMENTEN DIE VOOR ALLE ACTIES GELDEN

Dit hoofdstuk heeft betrekking op alle drie Acties die in de Programmagids worden behandeld.

De beschreven procedure en criteria moeten daarom door alle aanvragers en deelnemers in acht worden genomen, ongeacht de Actie waarvoor ze een aanvraag indienen c.q. waaraan ze deelnemen. Deze gemeenschappelijke procedure en criteria worden aangevuld met specifieke elementen die voor de afzonderlijke Acties gelden en in de volgende hoofdstukken uitvoerig worden beschreven.

Subsidieaanvragen worden geselecteerd volgens vier criteria: subsidiabiliteitscriteria, uitsluitingscriteria, selectiecriteria en toekenningscriteria. Terwijl de onder 3.2 genoemde uitsluitingscriteria voor alle Acties hetzelfde zijn, zijn de andere criteria voor elke Actie anders en worden uitvoerig beschreven in de betreffende hoofdstukken.

3.1 AANVRAAG- EN SELECTIEPROCEDURES

- a) Aanvragers wordt verzocht om bij het indienen van hun voorstel de subsidiabiliteits-, selectie- en toekenningscriteria in acht te nemen die op de Actie waarvoor ze een voorstel indienen van toepassing zijn.
- b) Eén coördinerende/aanvragende organisatie moet namens het consortium/partnerschap/netwerk van deelnemende organisaties de aanvraag dienen.
- c) De coördinerende/aanvragende instelling zal als contactpunt fungeren in de contacten met het Agentschap over dit voorstel. Wanneer het voorstel wordt geselecteerd, zal de instelling een juridische verbintenis met het Agentschap aangaan en het consortium/partnerschap/netwerk officieel vertegenwoordigen en er officieel voor rapporteren.
- d) Voorstellen moeten bij het Agentschap worden ingediend op het adres dat vermeld staat op het aanvraagformulier¹⁴.
- e) De sluitingsdatum voor het indienen van voorstellen kan verschillen al naargelang de betreffende Actie. Hij staat vermeld op het aanvraagformulier en de oproep tot het indienen van voorstellen.
- f) Subsidieaanvragen moeten worden gesteld in een van de officiële EU-talen en met gebruikmaking van het daarvoor bestemde formulier.
- g) Alleen aanvragen die zijn ingediend vóór de sluitingsdatum en overeenkomstig de op het aanvraagformulier genoemde eisen worden geaccepteerd.
- h) Nadat de aanvraag is ingediend kan het voorstel niet meer worden veranderd. Mocht het noodzakelijk zijn dat bepaalde aspecten worden verduidelijkt, dan kan daarvoor met de aanvrager contact worden opgenomen.
- i) Gedurende de selectieprocedure mag geen informatie worden verstrekt over de uitkomst van individuele aanvragen.
- j) Aanvragers ontvangen binnen vijftien werkdagen een bevestiging van de ontvangst van hun voorstel.

¹⁴ Indien gebruik wordt gemaakt van een elektronische aanvraag, worden de daarvoor geldende procedures beschreven in het desbetreffende elektronische formulier.

- k) Alleen aanvragen waarop geen van de algemene uitsluitingscriteria (zie 3.2, beneden) van toepassing zijn, en die wel voldoen aan de Actiespecifieke selectie- en subsidiabiliteitscriteria komen in aanmerking voor een subsidie. Ingeval van niet-subsidiabiliteit ontvangt de aanvrager een brief met een opgave van de redenen.
- l) Projecten worden geselecteerd op basis van de begroting die voor de betreffende Actie beschikbaar is en de kwaliteit van de ingediende voorstellen.
- m) Alle aanvragers worden schriftelijk in kennis gesteld van het resultaat van de selectie.

Samenvatting van de selectieprocedure voor Erasmus Mundus-voorstellen

- 1) Aanvrager schrijft zich in bij het Agentschap en ontvangt een ontvangstbewijs.
- 2) Agentschap controleert of de aanvraag aan de subsidiabiliteits- en selectiecriteria voldoet.
- 3) Voorstel wordt beoordeeld door internationale deskundigen die in de academische wereld een hoge positie innemen, actief zijn in de relevante disciplines en ervaring hebben met internationale samenwerkingsprojecten in het hoger onderwijs.
- 4) Beoordelingscommissie¹⁵ vergadert voor het doen van aanbevelingen over de te selecteren voorstellen en voor het opstellen van een conceptselectievoorstel.
- 5) Tegelijk met stap 3 en 4, voor zover van toepassing: Agentschap raadpleegt National Structures en/of EU-delegaties over subsidiabiliteitskwesties in verband met hogeronderwijsinstellingen.
- 6) Agentschap stelt mede op basis van de adviezen uit stap 3, 4 en 5 een ontwerpversie van het selectievoorstel op.
- 7) Agentschap neemt het selectiebesluit aan¹⁶.
- 8) Agentschap informeert de aanvragers over het selectiebesluit en verstrekt alle aanvragers het beoordelingsverslag van de deskundigen.

Sluitingsdatum voor het indienen van aanvragen

De volgende sluitingsdata worden alleen ter informatie verstrekt. Aanvragers wordt verzocht om ter bevestiging van deze data de relevante oproep tot het indienen van voorstellen te raadplegen.

Actie	Sluitingsdatum
Actie 1 A – Gezamenlijke masteropleidingen (EMMC's) Actie 1 B – Gezamenlijke doctoraatsprogramma's (EMJD's)	30 april (indiening samenvatting vóór 31 maart)
Actie 2 – Partnerschappen	30 april
Actie 3 – Promotie van Europese hoger onderwijs	30 april

¹⁵ Voor Actie 1 is de beoordelingscommissie samengesteld uit een jury van vooraanstaande personen van Europese academies die door de lidstaten zijn voorgesteld en door de Commissie worden aangesteld.

¹⁶ Uitsluitend voor Actie 1 en 3: tegelijkertijd stuurt de Commissie het selectievoorstel ter informatie aan het programmacomité en het Europees Parlement.

3.2 UITSLUITINGSCRITERIA

Aanvragers en (mede)begunstigden moeten verklaren dat ze in geen van de situaties verkeren die worden beschreven in de artikelen 93 en 94 van het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen¹⁷ en die hieronder staan opgesomd.

Aanvragers worden uitgesloten van deelname aan oproepen tot het indienen van voorstellen in het kader van Erasmus Mundus wanneer ze zich in een van de volgende situaties bevinden:

- a) in staat van faillissement, vereffening, akkoord of surseance van betaling verkeren of wier faillissement is aangevraagd of tegen wie een procedure van vereffening, akkoord of surseance van betaling loopt, dan wel die hun werkzaamheden hebben gestaakt of in een overeenkomstige toestand verkeren als gevolg van een soortgelijke procedure krachtens de nationale wet- en regelgeving;
- b) bij een rechterlijke beslissing met kracht van gewijsde zijn veroordeeld voor een delict dat hun beroepsmoraliteit in het gedrang brengt;
- c) bij de uitoefening van hun beroep ernstige fouten hebben begaan, vastgesteld op elke grond die de aanbestedende dienst aannemelijk kan maken;
- d) niet hebben voldaan aan hun verplichtingen tot betaling van socialezekerheidsbijdragen of belastingen volgens de wetgeving van het land waar zij zijn gevestigd of van het land van de aanbestedende dienst dan wel van het land waar de opdracht moet worden uitgevoerd;
- e) bij een rechterlijke beslissing met kracht van gewijsde zijn veroordeeld voor fraude, corruptie, deelname aan een criminele organisatie of enige andere illegale activiteit die de financiële belangen van de Gemeenschappen schaadt;
- f) na de procedure voor de plaatsing van een andere opdracht of de procedure voor de toekenning van een subsidie uit de communautaire begroting ernstig in gebreke zijn gesteld wegens niet-nakoming van hun contractuele verplichtingen.

Aanvragers, (mede)begunstigden en gegadigden voor een beurs krijgen geen subsidie als ze op de datum van de subsidiebeschikking

- a) in een belangenconflict verkeren;
- b) valse verklaringen hebben afgelegd in de door de aanbestedende dienst verlangde inlichtingen voor deelname aan de subsidieprocedure, of deze inlichtingen niet hebben verstrekt.

Ingevolge artikel 93 tot en met 96 van het Financieel Reglement kunnen administratieve en financiële sancties worden opgelegd aan begunstigden die valse verklaringen hebben afgelegd of ernstig in gebreke zijn gebleven ten aanzien van hun contractuele verplichtingen in het kader van een eerdere subsidieprocedure.

3.3 SELECTIECRITERIA

TECHNISCHE CAPACITEIT

Aanvragers en (mede)begunstigden moeten beschikken over de vakbekwaamheden en beroepskwalificaties die nodig zijn om het voorgestelde project uit te kunnen voeren. Om aan te tonen dat men die

¹⁷ Verordening (EG) Nr. 1525/2007 van de Raad van 17 december 2007 tot wijziging van Verordening (EG, Euratom) Nr. 1605/2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 390/2006 van 30.12.2006); Verordening (EG, Euratom) Nr. 478/2007 van 23 april 2007 tot wijziging van Verordening (EG, Euratom) Nr. 2342/2002 tot vaststelling van uitvoeringsvoorschriften van Verordening (EG, Euratom) Nr. 1605/2002 van de Raad houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen.

bekwaamheden en kwalificaties heeft, moet de subsidieaanvraag voor elk van de partnerinstellingen de cv's bevatten van de personen die met de uitvoering en het beheer van het project zijn belast¹⁸.

Indien van toepassing, wordt de technische capaciteit van de aanvrager beoordeeld, waarbij rekening wordt gehouden met de diverse aanvragen die zijn ingediend door dezelfde organisatie/afdeling in de context van dezelfde oproep tot het indienen van voorstellen.

FINANCIËLE CAPACITEIT

Aanvragers en (mede)begunstigden moeten stabiele en voldoende inkomstenbronnen hebben om gedurende de periode dat de voorgestelde actie wordt uitgevoerd, hun activiteiten voort te kunnen zetten. Om hun financiële capaciteit te kunnen beoordelen, moeten de aanvragers of samen met hun aanvraag of voorafgaand aan de contractsluitingsfase (de daarvoor geldende procedure wordt nader gespecificeerd in het aanvraagformulier dat is bijgevoegd bij de desbetreffende oproep tot het indienen van voorstellen) de volgende documenten indienen:

- een ondertekende verklaring op erewoord waarin ze verklaren rechtspersoonlijkheid te hebben en over de noodzakelijke operationele en financiële capaciteit te beschikken om het voorgestelde project uit te kunnen voeren;
- het formulier 'Financiële Identificatiegegevens'¹⁹, ingevuld door de aanvrager en gecertificeerd door de bank (originele handtekeningen vereist).

Het verifiëren van de financiële capaciteit gebeurt niet in het geval van natuurlijke personen die over een beurs beschikken en evenmin bij overheidsinstanties en internationale organisaties.

3.4 FINANCIËLE VOORWAARDEN

Algemene voorwaarden voor communautaire subsidies

Aanvragers en toekomstige begunstigden moeten rekening houden met het volgende:

- ✓ Communautaire subsidies zijn bedoeld als prikkels voor het uitvoeren van projecten die zonder financiële steun van de Gemeenschap niet mogelijk zouden zijn en op het beginsel van cofinanciering zijn gebaseerd. Ze vormen een aanvulling op de eigen financiële bijdrage van de aanvrager en/of nationale, regionale of private steun die elders is verkregen.
- ✓ Aan elk project kan slechts één subsidie ten gunste van één begunstigde worden toegekend. Bij de toekenning van subsidies worden de beginselen transparantie en gelijke behandeling in acht genomen.
- ✓ Subsidies worden niet cumulatief of met terugkerende kracht toegekend. Het verstrekken van subsidie aan een project dat reeds van start is gegaan, is alleen mogelijk wanneer de aanvrager kan aantonen dat met de start van het project niet kon worden gewacht tot na ondertekening van de subsidieovereenkomst. In zulke gevallen mogen de voor financiering in aanmerking komende uitgaven evenwel niet vóór de datum van indiening van de subsidieaanvraag zijn gedaan.
- ✓ Goedkeuring van een subsidieaanvraag creëert geen verbintenis tot het toekennen van een financiële bijdrage die gelijk is aan het bedrag waarom de begunstigde verzoekt. Hoewel niet meer mag worden toegewezen dan wordt gevraagd, is het wel mogelijk een subsidie toe te kennen die lager is dan het gevraagde bedrag.
- ✓ Het toekennen van een subsidie creëert geen rechten voor toekomstige jaren.

¹⁸ Het aantal en de aard van de cv's die moeten worden ingediend, worden nader gespecificeerd in het aanvraagformulier dat is bijgevoegd bij de desbetreffende oproep tot het indienen van voorstellen.

¹⁹ Zie: http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.

- ✓ De subsidie mag niet tot doel of gevolg hebben dat ze de begunstigde winst oplevert. Winst wordt gedefinieerd als een overschot van de ontvangsten boven de kosten. Behalve wanneer de voorgestelde subsidie uitsluitend is gebaseerd op lumpsumbedragen, vaste percentages of kostprijzen per eenheid - in welk geval bij het vaststellen van de hoogte van de afzonderlijke lumpsumbedragen, de vaste percentages en de kostprijzen per eenheid al rekening is gehouden met de non-profitregel - wordt een eventueel overschot dat in de financiële verklaring bij het eindverslag van het project staat vermeld, op het subsidiebedrag in mindering gebracht.
- ✓ De rekening of subrekening die door de begunstigde is opgegeven, moet zicht geven op de middelen die door het Agentschap worden overgedragen. Wanneer de middelen die op deze rekening worden geboekt, rente of daaraan gelijkgestelde winsten opbrengen, overeenkomstig de wetgeving van het land waar de rekening wordt gehouden, dan worden deze winsten verhaald voor zover ze voortvloeien uit de voorfinanciering.
- ✓ Afhankelijk van de uitkomst van een analyse van financiële en beheersrisico's (zie par. 3.2 en, voor Actie 3-projecten, par. 7.3.2), kan het nodig zijn om voorafgaande aan een voorfinanciering een erkende accountant een externe audit van de rekeningen te laten doen.

3.5 CONTRACTVOORWAARDEN

Juridische entiteit

In het kader van Erasmus Mundus is een voorstel voor een overeenkomst alleen mogelijk op basis van documenten waaruit kan worden opgemaakt dat de begunstigde **rechtspersoonlijkheid bezit c.q. een juridische entiteit is** (openbaar lichaam, private onderneming, non-profitorganisatie, enz.).

Daartoe moet de begunstigde de volgende documenten overleggen:

Private organisatie:

- formulier "Financiële Identificatiegegevens", naar behoren ingevuld en ondertekend;
- uittreksel uit de staatscourant/handelsregister en een bewijs van btw-plicht (wanneer, zoals in bepaalde landen het geval is, het handelsregisternummer en het btw-nummer identiek zijn, hoeft maar één van deze document te worden overlegd).

Openbaar lichaam:

- formulier 'Financiële Identificatiegegevens', naar behoren ingevuld en ondertekend;
- wetgevingsresolutie of -besluit tot instelling van het openbaar lichaam, dan wel een ander officieel document dat ten behoeve van het openbaar lichaam is vastgesteld.

Informatie over toekende subsidies

De subsidies die in de loop van een begrotingsjaar zijn toegekend, moeten op de website van de communautaire instellingen bekend worden gemaakt in het eerste halfjaar na afsluiting van het begrotingsjaar waarvoor ze werden toegekend. Deze informatie kan ook bekend worden gemaakt via een ander geschikt medium, zoals het Publicatieblad van de Europese Unie.

Na sluiting van de overeenkomst met de begunstigde wordt de volgende informatie bekendgemaakt (voor zover daarmee niet de veiligheid van begunstigde in gevaar wordt gebracht of diens financiële worden belangen geschaad):

- naam en adres van de begunstigde;

- voorwerp van de subsidie;
- toegekend bedrag en financieringspercentage.

Publiciteit

Behalve maatregelen met betrekking tot de “zichtbaarheid” van het project en de verspreiding en exploitatie van de resultaten ervan (die vallen onder de toekenningscriteria), is voor elk gesubsidieerd project een minimumhoeveelheid aan publiciteit vereist.

Bij alle activiteiten waarvoor de subsidie wordt gebruikt en in alle mededelingen en publicaties, in welke vorm en in welk medium ook, inclusief het Internet, dienen de begunstigen duidelijk kenbaar te maken dat hun project door de EU wordt gesteund (voor informatie over de te gebruiken logo's, zie: http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Wanneer dit vereiste niet volledig wordt nageleefd, kan de subsidie worden verlaagd.

Aanvragers worden erop gewezen dat de mogelijkheid om ten behoeve van de promotie en verspreiding van hun activiteiten en resultaten aan het Erasmus Mundus-programma te refereren en gebruik te maken van verwante merknamen, zoals “Erasmus Mundus masteropleiding”, “Erasmus Mundus gezamenlijk doctoraatsprogramma”, “Erasmus Mundus partnerschap” of “Erasmus Mundus-project”, is voorbehouden aan geselecteerde voorstellen.

Desalniettemin mogen Erasmus Mundus masteropleidingen die gedurende ten minste vijf achtereenvolgende edities (/studenten-intakes) zijn gefinancierd en waarvan de EU-financiering is onderbroken – omwille van budgettaire beperkingen of omdat ze andere duurzame bronnen van financiering hebben weten zeker te stellen – onder de voorwaarden zoals hieronder beschreven in paragraaf 4.7, voor hun promotie- en verspreidingsactiviteiten blijven verwijzen naar de merknaam Erasmus Mundus.

De Europese Commissie heeft een gratis en openbaar meertalig elektronisch platform geopend voor de verspreiding en exploitatie van projectresultaten. Dit platform - “*Espace Virtuel d'Echange*” (EVE) - moet de resultaten van Gemeenschapsprogramma's en -initiatieven op het vlak van onderwijs, opleiding, jeugdzaken etc. beter toegankelijk maken en tegelijkertijd de zichtbaarheid ervan vergroten. De coördinerende instellingen van geselecteerde Erasmus Mundus-projecten kunnen worden uitgenodigd om naar dit platform informatie te uploaden over hun activiteiten, geboekte vooruitgang en behaalde resultaten (producten, afbeeldingen, links, presentaties, enz.).

Audits en monitoring

Een gesubsidieerd project kan worden onderworpen aan een audit en/of visitatie. De begunstigde verbindt zich er met de ondertekening van de subsidieovereenkomst toe om in voorkomend geval aan te tonen dat de subsidie correct is gebruikt. Het Agentschap, de Europese Commissie en/of de Europese Rekenkamer, of een door hen gemandateerd orgaan, mogen controleren of de activiteiten naar behoren worden uitgevoerd (d.w.z. overeenkomstig de Programmavoorschriften en de oorspronkelijke aanvraag) en de subsidie correct wordt gebruikt. Deze controle kan plaatsvinden op elk moment tijdens de looptijd van de overeenkomst en in het geval van audits tot vijf jaar na afloop daarvan.

Gegevensbescherming

Alle persoonsgegevens in de subsidieovereenkomst worden verwerkt overeenkomstig

- Verordening (EG) Nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens;

- de nationale wetgeving van het land waar de aanvraag is geselecteerd, voor zover van toepassing.

Deze gegevens worden uitsluitend verwerkt ten behoeve van de uitvoering en evaluatie van het Programma, wat niet wegneemt dat ze overeenkomstig de Gemeenschapswetgeving kunnen worden overgedragen aan organen die inspectie- en audittaken hebben (interne auditdiensten, Europese Rekenkamer, panel Financiële Onregelmatigheden of het Europees Bureau voor Fraudebestrijding). Uw persoonsgegevens worden u op verzoek ter correctie of aanvulling toegestuurd. Voor vragen over deze gegevens kunt u zich wenden aan het Agentschap. Klachten over de verwerking van persoonsgegevens kunnen op elk moment worden ingediend bij de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming.

Aanvragers van subsidie en, indien het om een rechtspersoon gaat, personen die bevoegd zijn tot vertegenwoordiging van, besluitvorming inzake of bestuur over deze rechtspersoon, wordt hierbij te kennen gegeven dat, mochten zij zich in een van situaties bevinden zoals beschreven in:

- het Besluit van de Commissie van 16 december 2008 betreffende het systeem voor vroegtijdige waarschuwing dat door de ordonnateurs van de Commissie en de uitvoerende agentschappen kan worden gebruikt (PB L 344 van 20.12.2008, blz. 125), of
- Verordening (EG, Euratom) nr. 1302/2008 van de Commissie van 17 december 2008 over de centrale gegevensbank van uitsluitingen (PB L 344 van 20.12.2008, blz. 12),

hun persoonsgegevens (in het geval van een natuurlijk persoon, naam, voornaam, en, in het geval van een rechtspersoon, adres, rechtsvorm en naam en voornaam van personen die bevoegd zijn tot vertegenwoordiging van, besluitvorming inzake of bestuur over deze rechtspersoon) alleen in het systeem voor vroegtijdige waarschuwing dan wel zowel in voornoemd systeem als in de centrale gegevensbank van uitsluitingen mogen worden geregistreerd, en alleen met betrekking tot de toekenning of uitvoering van een aanbestedingscontract of een subsidieovereenkomst of -besluit mogen worden bekendgemaakt aan personen en eenheden die zijn opgenomen in voornoemd besluit en voornoemde verordening.

4 ACTIE 1A - ERASMUS MUNDUS MASTEROPLEIDINGEN (EMMC's)

4.1 INLEIDING

Erasmus Mundus masteropleidingen (EMMC's) werden gelanceerd in de eerste fase van het Programma (2004-2008), met als doel het ondersteunen van masteropleidingen van topkwaliteit die ertoe bijdragen de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van het Europese hoger onderwijs te vergroten.

EMMC's moeten

- één tot twee jaar duren (zestig tot honderdtwintig ECTS-studiepunten),
- worden verzorgd door een consortium van hogeronderwijsinstellingen in Europa en, voor zover van toepassing, derde landen,
- onderwijs van hoge kwaliteit bieden aan studenten uit Europa en derde landen en een aantal studieplaatsen reserveren voor Erasmus Mundus-beursstudenten,
- als verplicht onderdeel voor studenten een periode van studeren in ten minste twee van de deelnemende landen hebben,
- verplichte mobiliteit van wetenschappers tussen de consortiuminstellingen omvatten,
- leiden tot een gezamenlijke, dubbele of meervoudige graad voor succesvolle studenten.

Tijdens de eerste fase van het Programma is met elk consortium een vijfjarige kaderpartnerschapsovereenkomst ("Framework Partnership Agreement") gesloten, die voorziet in gegarandeerde financiële steun voor vijf opeenvolgende edities van de opleiding, alsook voor beurzen voor studenten en wetenschappers uit derde landen die aan de opleiding deelnemen, voor elk van de edities. Aan het einde van deze fase waren 103 EMMC's geselecteerd en ongeveer 7300 beurzen aan studenten en wetenschappers uit derde landen toegekend.

Deze Actie, die het middelpunt vormde van de eerste fase van het Programma, wordt in de tweede fase voortgezet en met de volgende elementen uitgebreid:

- het toekennen van beurzen aan Europese studenten die staan ingeschreven voor geselecteerde EMMC's;
- de mogelijkheid voor hogeronderwijsinstellingen uit derde landen om volwaardig lid van een consortium te worden. Hoewel de rol en het niveau van betrokkenheid van deze nieuwe partners per EMMC kan verschillen (afhankelijk van de behoeften en de gereedheid van het consortium en de partner in kwestie), kunnen ook zij optreden als instellingen die een graad toekennen en een actieve rol spelen bij het ontwikkelen, verzorgen en evalueren van de EMMC²⁰;
- meer nadruk op strategieën gericht op de duurzaamheid van EMMC's, zodat samenwerkingsactiviteiten langer duren dan de subsidieperiode. Bij de beoordeling en selectie van nieuwe EMMC-voorstellen zal speciaal worden gekeken naar dit aspect. Bovendien zal het aantal Erasmus Mundus-beurzen voor een EMMC vanaf de vijfde editie van de opleiding geleidelijk worden verminderd.

De rest van dit hoofdstuk bevat alle noodzakelijke informatie voor hogeronderwijsinstellingen in Europa en derde landen die een EMMC willen verzorgen. Ook de financiële en subsidiabiliteitsvoorwaarden die voor de individuele beurzen gelden, komen aan de orde. Aangezien de selectie, werving en monitoring van individuele beursstudenten onder de verantwoordelijkheid van het consortium valt, wordt aanvragers aangeraden om bijzondere aandacht te besteden aan deze subsidiabiliteitsvoorwaarden.

²⁰ Geselecteerde EMMC-consortia zonder partner in een derde land kunnen een aanvraag indienen voor uitbreiding van het consortium met zulke partners (zie par. 4.5 voor meer bijzonderheden).

4.2 EMMC - SUBSIDIABILITEITSCRITERIA

De sluitingsdatum en alle andere formele subsidiabiliteitscriteria die worden genoemd in de relevante jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen en de bijlagen daarbij (in het bijzonder het aanvraagformulier) moeten in acht worden genomen.

4.2.1 SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN CONSORTIUMSAMENSTELLING

SAMENSTELLING CONSORTIUM

- Het consortium dat verantwoordelijk is voor het verzorgen van de EMMC bestaat uit de aanvrager, de coördinerende instelling en de partners. Ten behoeve van contractuele kwesties en kwesties van financieel beheer worden “geassocieerde leden” niet als onderdeel van het consortium beschouwd.
- Om in aanmerking te komen voor een subsidie moet een consortium bestaan uit hogeronderwijsinstellingen in minimaal drie verschillende geschikte landen van aanvraag, waaronder ten minste één EU-lidstaat.

AANVRAGENDE/COÖRDINERENDE INSTELLING

- De aanvrager moet een hogeronderwijsinstelling zijn die is gevestigd in een **geschikt land van aanvraag**²¹ (d.w.z. een EU-lidstaat, een EER/EVA-staat²², Turkije, een van de westelijke Balkanlanden²³ of Zwitserland) en moet door de bevoegde autoriteiten van het betreffende land als hogeronderwijsinstelling zijn erkend. Ten behoeve van het Programma en de landen van aanvraag, wordt een hogeronderwijsinstelling geacht te zijn erkend wanneer ze in het kader van het actieprogramma op het gebied van “Een Leven Lang Leren” een Erasmus University Charter heeft ontvangen. Wanneer een instelling niet in het bezit is van dit certificaat controleert het Agentschap bij de betreffende Erasmus Mundus National Structure²⁴ of de instelling beantwoordt aan de definitie van “instelling van hoger onderwijs” van artikel 2 van het invoeringsbesluit van het Programma.
- Let op: filialen van hogeronderwijsinstellingen van een derde land die zijn gevestigd in een geschikt land van aanvraag, of filialen van Europese hogeronderwijsinstellingen die zijn gevestigd in een derde land, worden niet beschouwd als subsidiabele aanvragers.

PARTNERS

- Elke hogeronderwijsinstelling die als zodanig door de bevoegde autoriteiten van het land van vestiging is erkend, kan optreden als volwaardige partner van het consortium. Ofschoon het hebben van een Erasmus University Charter, toegekend in het kader van het actieprogramma op het gebied van “Een Leven Lang Leren”, voor Europese hogeronderwijsinstellingen een geldig bewijs van erkenning vormt, zal het Agentschap bij in een derde land gevestigde hogeronderwijsinstellingen de betreffende EU-delegaties vragen om via de bevoegde autoriteiten van de landen van vestiging zeker te stellen dat deze

²¹ Wil een project dat wordt ingediend door een niet-EU-land in aanmerking komen voor subsidie onder Actie 1, dan moet op de datum van de selectiebeschikking (uiterlijk oktober van het jaar voorafgaande aan de eerste editie van de EMMC) een overeenkomst (of een Memorandum of Understanding of een besluit van het Gemengd Comité van de EER) van kracht zijn houdende de deelname van dat land aan het Programma. Zonder een dergelijke overeenkomst worden in het betreffende land gevestigde organisaties geacht organisaties in een derde land te zijn die wel aan projecten mogen deelnemen maar geen aanvragen voor projecten mogen doen en projecten evenmin mogen coördineren.

²² IJsland, Noorwegen en Liechtenstein.

²³ De westelijke Balkanlanden, waaronder begrepen Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Kosovo onder Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië.

instellingen beantwoorden aan de definitie van “instelling van hoger onderwijs” van artikel 2 van het invoeringsbesluit van het Programma.

GEASSOCIEERDE LEDEN

- Elke organisatie die kan bijdragen aan de promotie, verzorging, evaluatie en duurzame ontwikkeling van de EMMC kan worden beschouwd als een geassocieerd lid van het consortium.

Verwacht wordt dat deze organisaties met name bijdragen aan het uitvoeren van de consortiumstrategieën met betrekking tot duurzaamheid van de opleiding (bieden van ondersteuning bij het verzorgen, organiseren en promoten van de opleiding, verschaffen van aanvullende middelen, zoals extra beurzen voor toekomstige studenten, enz.) en inzetbaarheid van studenten (ervoor zorgen dat de academische inhoud van de opleiding beantwoordt aan beroepsmatige behoeften, bijdragen aan de overdracht van kennis en vaardigheden, aanbieden van opleidingen in aanvullende vaardigheden en/of van detacherings-/stagemogelijkheden, enz.).

KANDIDATEN VOOR EEN STUDENTENBEURS

- Alleen studenten die zich hebben aangemeld bij een consortium en waarvan de aanmelding door het consortium is goedgekeurd overeenkomstig zijn specifieke aanvraag- en selectiecriteria voor studenten, komen in aanmerking voor een beurs.
- Studenten kunnen een Erasmus Mundus-beurs aanvragen bij het gezamenlijke programma onder Erasmus Mundus Actie 1 (EMMC of EMJD) van hun keuze. Er mag maximaal voor drie verschillende gezamenlijke programma's een aanvraag worden gedaan.
- Bij elk project mag voor de duur van de desbetreffende opleiding aan elke student slechts één Gemeenschapsbeurs worden toegekend voor dezelfde gezamenlijke opleiding.
- Om het Programma aantrekkelijker te maken voor onderdanen van derde landen, krijgen masterstudenten uit derde landen een hogere beurs voor een volledige studie (beurzen van “Categorie A”) dan Europese masterstudenten (beurzen van “Categorie B”). Meer in het bijzonder:
 - **Beurzen van Categorie A** kunnen worden toegekend aan door een consortium geselecteerde masterstudenten die afkomstig zijn uit een ander land dan een geschikt land van aanvraag en die noch ingezetene zijn van een geschikt land van aanvraag noch gedurende de laatste vijf jaar in totaal langer dan twaalf maanden hun hoofdactiviteit (studie, opleiding of werk) in een geschikt land van aanvraag hebben verricht.
 - **Beurzen van Categorie B** kunnen worden toegekend aan door een consortium geselecteerde Europese masterstudenten en tevens aan alle door een consortium geselecteerde masterstudenten die niet voldoen aan bovenstaande criteria voor beurzen van Categorie A.
- Beurskandidaten moeten al een eerste graad van het hoger onderwijs hebben behaald of blijk geven van een kennisniveau dat volgens nationale wetgeving en praktijk hieraan gelijkwaardig is.
- Natuurlijke personen die al eerder een EMMC-beurs hadden, komen niet in aanmerking voor een tweede beurs voor dezelfde of een andere EMMC.
- Studenten met een EMMC-beurs hebben gedurende de periode dat ze in het kader van Erasmus Mundus hun masteropleiding doen, geen recht op een andere communautaire subsidie.

²⁴ In het kader van het Programma bestaat in elke EU-lidstaat en EVA/EER-staat een nationaal contact- en informatiepunt (verder aangeduid als “National Structure”). In hoofdstuk 8 staat een lijst van adressen van de ‘Erasmus Mundus National Structures’.

- Studentenbeurzen worden uitsluitend toegekend voor een fulltime-inschrijving in een van de edities van de opleiding.

KANDIDATEN VOOR EEN BEURS VOOR WETENSCHAPPERS

- Beurzen voor wetenschappers uit Europa en derde landen worden toegekend volgens de volgende criteria:
 - **beurzen kunnen worden toegekend aan wetenschappelijke medewerkers van instellingen in derde landen** die door het consortium worden geselecteerd om een bijdrage te leveren aan het gezamenlijke programma;
 - wanneer het consortium ook partners in derde landen heeft, **kunnen beurzen worden toegekend aan wetenschappelijke medewerkers van EU-partnerinstellingen** voor het leveren van een bijdrage aan het gezamenlijke programma met deze partners.
- Wetenschappers moeten blijk geven van een uitstekende ervaring op academisch en/of beroepsniveau en voor de EMMC een duidelijke toegevoegde waarde betekenen.
- Alleen kandidaten die door een consortium zijn geselecteerd overeenkomstig zijn specifieke selectiecriteria voor wetenschappers, komen in aanmerking voor een beurs.

4.2.2 SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

Een EMMC wordt opgezet en verzorgd door een consortium van hogeronderwijsinstellingen in Europa en andere delen van de wereld. Ingeschreven studenten studeren in ten minste twee van de landen die in het consortium zijn vertegenwoordigd en krijgen bij succesvolle voltooiing van de opleiding een gezamenlijke, dubbele of meervoudige graad namens het consortium uitgereikt.

Een EMMC /-consortium moet

- minimaal één en maximaal twee academische jaren duren en daarom tussen zestig en honderdtwintig ECTS-studiepunten op masterniveau vertegenwoordigen;
- op het moment van de aanvraag volledig zijn ontwikkeld en gereed zijn voor ten minste vijf opeenvolgende edities met ingang van het academisch jaar dat volgt op het jaar van de aanvraag (bijv. een gezamenlijke opleiding waarvoor in april van “jaar n-1” een aanvraag is ingediend, moet per augustus/september van jaar “n” met de eerste editie van start kunnen gaan);
- deelnemende studenten uit Europa en derde landen hebben en elk jaar een bepaald aantal studieplaatsen voor Erasmus Mundus-beursstudenten reserveren, welk aantal jaarlijks varieert en de geselecteerde consortia in het najaar van het jaar voorafgaande aan het betreffende academisch jaar wordt meegedeeld²⁵;
- op zijn vroegst op 1 augustus “jaar n” van start gaan en uiterlijk eind oktober “jaar n+1” (zestig ECTS-studiepunten) of “jaar n+2” (honderdtwintig ECTS-studiepunten) eindigen (de einddatum ligt na het tijdstip dat de studenten hun eindresultaat is meegedeeld);
- gemeenschappelijke criteria hebben voor de inschrijving, selectie, toelating en examinering van studenten. De procedure en criteria voor de selectie van studenten moeten eerst door het Agentschap zijn goedgekeurd voordat het de eerste specifieke subsidieovereenkomst (“specific grant agreement”) naar het consortium zal sturen. De inschrijvingsprocedure moet zo zijn opgesteld dat studenten ruim van

²⁵ Ter indicatie: het aantal studentenbeurzen zal waarschijnlijk variëren tussen zeven en zeventien beurzen per editie, afhankelijk van de tijd dat de opleiding al loopt.

tevooren over alle noodzakelijke informatie beschikken en de uiterste datum van inschrijving moet ze voldoende tijd geven hun inschrijving in te dienen (d.w.z. in beginsel vier maanden);

- afspraken maken over het al dan niet heffen van collegegeld, overeenkomstig de nationale wetgeving van de landen waar de leden zijn gevestigd. Wanneer collegegeld wordt gevraagd, moeten de tarieven transparant en duidelijk zijn voor de inschrijvers. Voor studenten uit Europa en derde landen kunnen verschillende tarieven worden gehanteerd. Voor Erasmus Mundus-beursstudenten geldt dat het collegegeld niet hoger mag zijn dan het gedeelte van de beurs dat maximaal is voorzien als bijdrage in de kosten van deelname aan de opleiding (zie 4.4, beneden). In voorkomend geval moet voor het gedeelte boven dit maximumbedrag vrijstelling worden gegeven;
- ervoor zorgen dat alle hogeronderwijsinstellingen binnen het consortium als gastinstelling voor EMMC-studenten kunnen optreden;
- zodanig zijn opgezet dat studenten de mogelijkheid hebben om in ten minste twee van de Europese landen die in het consortium zijn vertegenwoordigd een tijd te studeren²⁶. Elk van de verplichte mobiliteitsperioden moet een studie-/onderzoekscomponent bevatten, of iets wat daaraan gelijkgesteld wordt (bijv. veldwerk, laboratoriumwerk, een stage of thesisonderzoek), die ten minste overeenkomt met
 - vijftien ECTS-studiepunten of één trimester in het geval van een hogeronderwijsinstelling in een derde land, of
 - twintig ECTS-studiepunten voor EMMC's van een jaar en dertig ECTS-studiepunten voor EMMC's van langere duur in het geval van Europese hogeronderwijsinstellingen;
- zonder dat daarbij de onderwijstaal in het gedrang komt, studenten de mogelijkheid bieden van het gebruik van ten minste twee Europese talen die gesproken worden in de landen die door de studenten bezocht worden tijdens hun EMMC-opleiding, en, voor zover nodig, studenten voorbereidende taalcursussen en taalhelp bieden, in het bijzonder via cursussen die door de instellingen in kwestie worden georganiseerd;
- garanderen dat alle succesvolle studenten namens het consortium een gezamenlijke, dubbele of meervoudige graad wordt verleend²⁷. Studieprogramma's die leiden tot een gezamenlijke graad worden aangemoedigd. De graad moet door de bevoegde autoriteiten van het betreffende land volledig worden erkend. Deze subsidiabiliteitsvoorwaarde moet uiterlijk zijn vervuld op het moment van inschrijving van de eerste studenten²⁸. Bij niet-vervulling kan de Erasmus Mundus-financiering worden geannuleerd;
- een verzekeringsregeling hebben getroffen die garandeert dat studenten ingeval van een ongeval, letsel of ziekte tijdens de opleiding adequaat zijn verzekerd²⁹;
- Categorie A-studenten en wetenschappers uit derde landen helpen bij het verkrijgen van een visum en verblijfsvergunning;
- een gemeenschappelijke strategie ontwikkelen voor de promotie en zichtbaarheid van de opleiding, die in het bijzonder de oprichting van een speciale website dient te omvatten waarin expliciet wordt

²⁶ Het studieprogramma en de mobiliteitsroutes moeten studenten uit derde landen in staat stellen hun EMMC helemaal in Europa te volgen.

²⁷ "Dubbele of meervoudige graad" wordt gedefinieerd als twee of meer nationale diploma's die officieel worden afgegeven door twee of meer instellingen die een geïntegreerd studieprogramma aanbieden. Een "gezamenlijke graad" wordt gedefinieerd als een enkel diploma dat wordt afgegeven door ten minste twee van de instellingen die een geïntegreerd studieprogramma aanbieden.

²⁸ Aanvragers wordt geadviseerd contact op te nemen met de Erasmus Mundus National Structure in hun land en informatie en ondersteuning te vragen over de erkenning van hun graad binnen de nationale context.

²⁹ Voor de minimale verzekeringsseisen, zie http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php.

verwezen naar Erasmus Mundus en alle noodzakelijke informatie over de academische, financiële en administratieve aspecten van de opleiding wordt verstrekt;

- zijn gebaseerd op een EMMC-overeenkomst, die is ondertekend door het bestuur van de partnerinstellingen en waarin de belangrijkste aspecten van de uitvoering, financiering en monitoring van de opleiding zijn geregeld;
- studenten de noodzakelijke faciliteiten aanbieden (bijv. een ‘International Office’, huisvesting, begeleiding, hulp bij verkrijgen van visum), waaronder, voor zover nodig, voorzieningen voor gezinsleden van beursstudenten en voor beursstudenten met speciale behoeften.

Hoewel EMMC’s mogelijk zijn op alle vakgebieden en kunnen variëren van een opleiding voor een enkel, gespecialiseerd vak tot opleidingen voor brede vakgebieden met verschillende specialisaties, doen aanvragers er goed aan om de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen te raadplegen om te kijken of bepaalde thema’s wellicht prioriteit hebben voor het betreffende selectiejaar.

EMMC-studenten met een Erasmus Mundus-beurs moeten

- zich verbinden tot deelname aan de masteropleiding onder de voorwaarden die het consortium in de *studentenovereenkomst*³⁰ heeft vastgelegd. Ingeval van niet-nakoming kan de beurs worden geannuleerd;
- hun studieperiode doorbrengen in ten minste twee van de Europese partnerlanden. Ten minste twee van de tijdens de EMMC-studieperiode bezochte landen moeten een ander land zijn dan het land waar de beursstudent zijn laatste universitaire graad³¹ heeft behaald. De verplichte mobiliteitsperioden kunnen niet virtueel in een ander land worden doorgebracht, noch in een instelling buiten het consortium;

het grootste deel van de studie-/doceer-/onderzoekperiode doorbrengen in de Europese landen die in het consortium zijn vertegenwoordigd. In het geval van consortia met partners in derde landen geldt echter het volgende:

- Categorie A-beursstudenten kunnen een periode van lesgeven/training/onderzoek/veldwerk van maximaal één trimester (d.w.z. drie maanden of het equivalent van vijftien ECTS-studiepunten) in bedoelde derde landen doorbrengen, onder het rechtstreekse toezicht van een van de partners van het consortium en alleen wanneer het betreffende land niet het land van herkomst van de student is. Kosten van langere perioden of van perioden die worden doorgebracht in het land van herkomst van de student kunnen mogelijk niet uit de EMMC-beurs worden gefinancierd;
- Categorie B-beursstudenten kunnen minimaal één kwartaal en maximaal de helft van hun masteropleiding in bedoelde derde landen doorbrengen, onder het rechtstreekse toezicht van een van de betreffende partners van het consortium. Kosten van langere perioden kunnen mogelijk niet uit de EMMC-beurs worden gefinancierd.

EMMC-wetenschappers met een Erasmus Mundus-beurs moeten

- zich verbinden tot actieve deelname aan de activiteiten die in het kader van de masteropleiding worden ondernomen;
- minimaal twee weken en maximaal drie maanden in een partnerinstelling doorbrengen;

³⁰ Voorbeelden van studentenovereenkomsten zijn te vinden op http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. Deze voorbeelden dienen slechts ter illustratie: het Agentschap is niet verantwoordelijk voor de inhoud ervan.

³¹ Studenten met een gezamenlijke, dubbele of meervoudige graad kunnen het toekenningsland van hun keuze selecteren.

- onderwijs-/onderzoeks-/tutoractiviteiten verrichten
 - in een Europese partnerinstelling, in het geval van wetenschappers uit derde landen,
 - in een partnerinstelling in een derde land, in het geval van Europese wetenschappers;
- voor de opleiding en de studenten een duidelijke toegevoegde waarde betekenen (door het geven van specifieke cursussen, leiden van en deelnemen aan seminars of workshops, toezicht houden op en begeleiden van onderzoek/projecten van studenten, deelnemen aan thesisbeoordelingen, voorbereiden van onderwijsmodules, enz.);
- na het verblijf in een andere hogeronderwijsinstelling, in de eigen instelling en het land van herkomst bijdragen aan de promotie en verspreiding van het Programma in het algemeen en de betreffende EMMC in het bijzonder.

4.3 EMMC - TOEKENNINGSCRITERIA

De selectie van EMMC's gebeurt via een vergelijkende procedure die is georganiseerd door het Agentschap en is gebaseerd op een kwalitatieve beoordeling van de academische en organisatorische aspecten van de voorstellen. Deze beoordeling vindt plaats aan de hand van de volgende **vijf toekenningscriteria** (voor elk van de toekenningscriteria bevat het aanvraagformulier specifieke vragen die in detail de desbetreffende kwesties behandelen):

Criteria	Gewicht
<i>Academische kwaliteit</i>	30%
<i>Integratie</i>	25%
<i>Beheer, zichtbaarheid en duurzaamheid</i>	20%
<i>Studentenfaciliteiten en follow-up</i>	15%
<i>Kwaliteitsborging en evaluatie</i>	10%
Totaal	100%

Academische kwaliteit (30% van de eindscore)

De aanvragers moeten vanuit een academisch gezichtspunt aangeven wat de doelstellingen van hun voorstel zijn en hoe het zal bijdragen aan de uitmuntendheid, innovatie en concurrentiekracht van het Europese hoger onderwijs.

Integratie (25% van de eindscore)

Het integratiecriterium wordt gebruikt voor het beoordelen van kwesties die betrekking hebben op de wijze waarop het studieprogramma in de partnerinstellingen wordt uitgevoerd, zowel wat de verzorging van de opleiding als de mechanismen voor selectie, toelating, examinering en de erkenning van resultaten betreft.

Beheer, zichtbaarheid en duurzaamheid (20% van de eindscore)

Dit criterium wordt gebruikt voor het beoordelen van de wijze waarop het consortium het studieprogramma zal beheren om een efficiënte en effectieve uitvoering te verzekeren.

Studentenfaciliteiten en -ondersteuning (15% van de eindscore)

Dit criterium wordt gebruikt voor het beoordelen van de diensten en faciliteiten waarover ingeschreven studenten kunnen beschikken, alsook de wijze waarop het consortium zorgt voor een efficiënte participatie van deze studenten.

Kwaliteitsborging en evaluatie (10% van de eindscore)³²

De aanvrager moeten een beschrijving geven van het mechanisme van kwaliteitsborging en de evaluatiestrategie die het consortium voor ogen heeft voor een efficiënte monitoring van de opleiding (zowel wat inhoud als administratie betreft) en om de opleiding tijdens de vijf jaar dat ze wordt gegeven voortdurend te verbeteren. De aanvrager en begunstigden wordt aanbevolen om via de website van Erasmus Mundus het “EMMC Quality Handbook” te raadplegen, dat in de eerste fase van het Programma is opgesteld. De aanvrager moet ook aangeven welke concrete maatregelen het consortium heeft genomen voor een evenwichtige participatie van mannelijke en vrouwelijke studenten en de deelname van studenten/wetenschappers met een handicap.

4.4 EMMC - FINANCIËLE VOORWAARDEN

Financiële bijdrage in de lopende kosten

Bij elk project mag voor de duur van de desbetreffende opleiding aan elke eindbegunstigde (d.w.z. consortium, student of wetenschapper) slechts één Gemeenschapsbeurs worden toegekend voor dezelfde gezamenlijke opleiding.

De financiële bijdrage in de interne beheerskosten van het consortium komt overeen met een lumpsum van €30 000 per editie van de opleiding (d.w.z. € 10 000 per deelnemende hogeronderwijsinstelling, met een maximum van €30 000).

Daarnaast bevat elke studentenbeurs een maximumbedrag als tegemoetkoming in de kosten van deelname aan de opleiding (zie onderstaande tabel *Individuele EMMC-beurzen*).

De begunstigde wordt niet gevraagd verslag te doen over de besteding van de lumpsum noch over het gebruik van het gedeelte van de beurs dat als tegemoetkoming in de opleidingskosten is bedoeld.

Individuele beurzen

Het vaststellen van de procedure en criteria voor de **toekenning van individuele Erasmus Mundus-beurzen aan studenten en wetenschappers** is de verantwoordelijkheid van het geselecteerde consortium. Ten behoeve van een transparante en objectieve selectie van kandidaatstudenten, moeten de geselecteerde consortia, als onderdeel van hun contractuele verplichtingen, voorafgaande aan de toekenning van hun eerste specifieke subsidieovereenkomst, een uitvoerige beschrijving van bedoelde selectieprocedure en -criteria bij het Agentschap indienen.

Personen die een EMMC-beurs willen aanvragen, **moeten** de lijst van geselecteerde consortia/masteropleidingen raadplegen en voor uitgebreide informatie de website van het consortium/de opleiding van hun keuze bezoeken.

Erasmus Mundus-beurzen voor studenten en wetenschappers worden toegekend voor elk van de vijf edities van de EMMC. Het aantal beurzen dat een consortium mag toekennen per categorie personen (studenten van categorie A en B, en wetenschappers uit derde landen en, voor zover van toepassing, Europa) wordt bepaald

³² Aanvragers wordt aanbevolen het Europees register voor kwaliteitsborging in het hoger onderwijs te raadplegen op <http://www.eqar.eu>.

op jaarbasis en het geselecteerde consortium meegedeeld in het najaar voorafgaande aan het betreffende academisch jaar. Ter indicatie: dit aantal zal hoogstwaarschijnlijk variëren tussen zeven en zeventien studentenbeurzen per editie (afhankelijk van de editie), drie á vier beurzen voor wetenschappers uit derde landen (wanneer het consortium partners in derde landen heeft) en hetzelfde aantal voor Europese wetenschappers.

Opgemerkt moet worden dat Categorie A-beurzen worden beschouwd als “**volledige beurzen**”, die alle noodzakelijke kosten dekken die tijdens de studieperiode in Europa worden gemaakt, en Categorie B-beurzen als een “**financiële tegemoetkoming**” in de kosten die tijdens het volgen van de EMMC worden gemaakt.

Beurzen voor wetenschappers worden toegekend voor maximaal drie maanden. Een consortium kan echter besluiten om meer wetenschappers voor een kortere periode uit te nodigen/te financieren, op voorwaarde dat de afzonderlijke individuele mobiliteitsstromen minimaal twee weken duren.

Onverminderd de hoge academische normen die bij de selectie voor een Erasmus Mundus-beurs moeten worden gehanteerd, moet het consortium ten behoeve van geografische spreiding onder studenten/wetenschappers de volgende basiscriteria in acht nemen:

- van de studenten die voor een beurs worden geselecteerd, mogen er maar twee dezelfde nationaliteit hebben;
- de wetenschappers uit Europa of een derde land die voor een beurs wordt geselecteerd, moeten elk van een andere hogeronderwijsinstelling komen.

Zonder voorafgaande toestemming van het Agentschap mag niet van deze criteria worden afgeweken.

Individuele beurzen

		Beurzen van Categorie A	Beurzen van Categorie B	Beurzen voor wetenschappers
I	Tegemoetkoming in reis-, installatie- en andere kosten	€ 4 000 voor eenjarige EMMC's; € 8 000 voor opleidingen die langer dan een jaar duren	€3 000 - <u>alleen</u> wanneer de EMMC een mobiliteitsperiode in een derde land omvat	
II	Maximale tegemoetkoming in deelnamekosten (incl. verzekering) ³³	€4 000 / semester	€2 000 / semester	
III	Maandelijkse toelage ³⁴	€1 000 / maand	€500 / maand	
IV	Toelage voor de kosten van levensonderhoud (incl. reiskosten)			€ 1 200 / week voor maximaal drie maanden per wetenschapper

In het geval van beurzen van de Categorie A bedraagt de minimumbeurs voor studenten €16 000 voor een eenjarige EMMC, indien de tegemoetkoming in de deelnamekosten van het consortium €0 bedraagt. De maximumbeurs voor studenten bedraagt €48 000 voor een tweejarige EMMC, indien de tegemoetkoming in de deelnamekosten de maximumdrempel van €4 000 per semester bereikt.

In het geval van beurzen van de Categorie B bedraagt de minimumbeurs voor studenten €10 000 voor een eenjarige EMMC zonder mobiliteit naar een derde land. De maximumbeurs voor studenten bedraagt €23 000 voor een tweejarige EMMC zonder mobiliteit naar een derde land, indien de tegemoetkoming in de deelnamekosten de maximumdrempel van €2 000 per semester bereikt.

Voor beurzen voor wetenschappers bedraagt de minimumbeurs €2 400 voor een verblijf van twee weken en bedraagt de maximumbeurs €14 400 voor een verblijf van drie maanden.

Deze beursbedragen worden aan het consortium uitbetaald onder een specifieke subsidieovereenkomst die voor elke editie van de opleiding wordt aangegaan. Het consortium is ervoor verantwoordelijk dat de bedragen op de volgende wijze aan de afzonderlijke studenten/wetenschappers worden uitgekeerd:

- **Bedrag I** (tegemoetkoming in de reis-, installatie- en andere persoonlijke kosten van de student) wordt als volgt betaald:
 - voor **beurzen van Categorie A**: aan het einde van de inschrijvingsprocedure, hetzij in één keer (voor EMMC's die één academisch jaar duren) of in twee termijnen (voor EMMC's die langer duren);

³³ "Deelnamekosten" zijn alle verplichte administratieve/operationele kosten in verband met de deelname van de student aan de EMMC (bibliotheekcontributie, laboratoriumkosten, collegegeld, socialezekerheids- en verzekeringskosten, enz.) Eventuele andere kosten die in rekening worden gebracht (bijv. voor de deelname aan veldwerk), moeten de kandidaatstudent in de aanmeldingsfase worden meegedeeld, ongeacht of ze verplicht of vrijwillig zijn.

³⁴ In het geval van studenten met speciale behoeften kunnen deze bedragen worden verhoogd om bij te dragen aan de dekking van extra kosten. Als dat gebeurt, dient het consortium het Agentschap hierover te informeren in het kader van de jaarlijkse aanvragen voor studentenbeurzen.

- voor **beurzen van Categorie B**: tijdens de voorbereiding voor de mobiliteitsperiode in het derde land.
- **Bedrag II** (*maximale tegemoetkoming in de kosten van deelname aan de opleiding, inclusief verzekeringskosten*) kan door het consortium rechtstreeks worden geïnd, op voorwaarde dat de student een **studentenovereenkomst** heeft ondertekend waarin de hoogte van het bedrag en de daarmee gedekte kosten duidelijk zijn aangegeven. Hoewel het consortium vrij is in het bepalen van de deelnamekosten voor studenten, moet het *de maximumbijdrage voor de deelnamekosten in gedachten houden*. Als de door het consortium vastgestelde collegegelden hoger zijn, moet Erasmus Mundus-beursstudenten vrijstelling worden gegeven voor het gedeelte boven de maximale tegemoetkoming.
- **Bedrag III** (*maandelijkse toelage*) wordt maandelijks op de bankrekening van de student gestort.
- **Bedrag IV** (*toelage voor de kosten van levensonderhoud, inclusief reiskosten*) wordt betaald naargelang de behoeften van de wetenschapper.

Consortia dienen op de hoogte te zijn van de belastingregels die de verschillende deelnemende landen voor individuele beurzen hanteren en beursstudenten dienovereenkomstig informeren. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met de betreffende Erasmus Mundus National Structure (zie lijst in hoofdstuk 8).

4.5 EMMC - CONTRACTVOORWAARDEN

Kaderpartnerschapsovereenkomst

Wanneer het voorstel voor een EMMC is geselecteerd, sluit het Agentschap een vijfjarige *kaderpartnerschapsovereenkomst* met de coördinerende instelling. Deze overeenkomst wordt afgesloten voor vijf jaar, behoudens verlenging van het Programma na 2013. Dit betekent dat de geselecteerde consortia zich ertoe verbinden de samenstelling van het consortium en de inhoud van de opleiding gedurende die periode in de goedgekeurde vorm te handhaven, behoudens actualisering en aanpassing aan behoeften.

Voor veranderingen in de samenstelling van het consortium (bijv. uitbreiding met een instelling in een derde land) of voor grote wijzigingen in de inhoud/opbouw van de opleiding (in tegenstelling tot regelmatige actualiseringen van de inhoud van afzonderlijke onderdelen) moet het Agentschap vooraf formeel toestemming geven in het kader van een wijzigingsprocedure. Bij goedkeuring gelden de veranderingen vanaf de start van de volgende editie van de opleiding.

Specifieke subsidieovereenkomst

In het kader van de kaderpartnerschapsovereenkomst wordt jaarlijks voor elk van de vijf edities van de EMMC een *specifieke subsidieovereenkomst* aangegaan. Daarin is de financiële tegemoetkoming in de interne beheerskosten van het consortium geregeld (€ 30 000 lumpsum), alsook de individuele Erasmus Mundus-beurzen die studenten en wetenschappers voor de afzonderlijke edities van de opleiding worden toegewezen.

Aan de hand van de verslagen die de coördinerende instelling overeenkomstig de specifieke subsidieovereenkomst namens het consortium bij het Agentschap indient, wordt de opleiding regelmatig geëvalueerd. Of de overeenkomst wordt verlengd, is afhankelijk van de vraag of de opleiding is verzorgd conform het voorstel van het consortium en de Programmavoorschriften, of Erasmus Mundus-beursstudenten de opleiding hebben gevolgd en of er nog steeds sprake is van hoge kwaliteitsnormen.

Wanneer duidelijk niet de hand is gehouden aan de eis van hoge kwaliteitsnormen, kan het Agentschap weigeren de subsidiëring en aanwijzing van de EMMC te verlengen, en zelfs vragen om restitutie van reeds

betaalde bedragen. De betreffende National Structure en eventueel ook betrokken beursstudenten kunnen in voorkomend geval worden geraadpleegd.

Uitbetaling van de subsidie

De Erasmus Mundus-subsidie, die zowel dient als tegemoetkoming in de lopende kosten van de opleiding als voor de financiering van de beurzen voor studenten en wetenschappers, wordt aan het consortium uitbetaald in twee voorfinancieringstermijnen, zodat het over kasmiddelen beschikt:

- Het bedrag van de eerste voorfinancieringstermijn komt overeen met 80% van de subsidie voor éénjarige opleidingen of 70% van de subsidie voor langere opleidingen en wordt uitbetaald nadat beide partijen de jaarlijkse specifieke subsidieovereenkomst hebben ondertekend. De betaling gebeurt binnen 45 dagen nadat de laatste van de twee partijen (het Agentschap) de overeenkomst heeft ondertekend en alle noodzakelijke waarborgen zijn ontvangen.
- Het bedrag van de tweede termijn komt overeen met het resterende deel van de subsidie en wordt uitbetaald nadat het Agentschap van het consortium een officieel betalingsverzoek heeft ontvangen waarin het consortium bevestigt ten minste 70% van het eerste termijnbedrag te hebben gebruikt.

EMMC-overeenkomst

Om te verzekeren dat de deelnemende hogeronderwijsinstellingen zich op passende wijze aan de EMMC hebben verbonden, moeten de bevoegde autoriteiten van die instellingen een *EMMC-overeenkomst* ondertekenen. In deze overeenkomst moeten zo precies mogelijk alle academische, administratieve en financiële aspecten van de uitvoering, het beheer, de monitoring en de evaluatie van de EMMC-activiteiten, inclusief het beheer van de individuele beurzen, zijn geregeld.

Het Agentschap moet vóór ondertekening van de eerste specifieke subsidieovereenkomst een exemplaar van de EMMC-overeenkomst in zijn bezit hebben.

Studentenovereenkomst

Het consortium is ervoor verantwoordelijk dat alle studenten actief aan de EMMC-activiteiten deelnemen. Om te garanderen dat de voorschriften voor deelname voldoende transparant zijn, moet het consortium de verplichtingen van de student duidelijk vastleggen in een *studentenovereenkomst*, die aan het begin van de opleiding door beide partijen moet worden ondertekend. In deze overeenkomst moeten de rechten en plichten van beide partijen zo duidelijk mogelijk zijn omschreven en moeten kwesties zijn geregeld zoals

- de deelnamekosten die de student in rekening worden gebracht, en wat daar wel en (indien van toepassing) niet onder valt;
- de mijlpalen in de mastersopleiding, samen met de examenperioden;
- het karakter van de examens/tests en het beoordelingsstelsel;
- de verplichtingen van de student wat betreft presentie en academische prestaties, alsook de gevolgen voor niet-nakoming van deze verplichtingen.

Van een Erasmus Mundus-beursstudent die besluit voor of tijdens zijn/haar studieperiode zijn/haar aanvraag terug te trekken, of die wordt uitgesloten van de opleiding wegens een gebrek aan (of wegens ontoereikende) prestaties, dient de beurs, na een passende kennisgeving of waarschuwing van het consortium, te worden stopgezet. Het Agentschap moet vóór ondertekening van de eerste specifieke subsidieovereenkomst een exemplaar van de studentenovereenkomst in zijn bezit hebben.

Voorbeelden van de kaderpartnerschapsovereenkomst en de specifieke subsidieovereenkomst alsook de bijlagen daarbij, zijn beschikbaar op de pagina voor de oproep tot het indienen van voorstellen van de website van Erasmus Mundus.

De website bevat ook een pagina voor [goede praktijken](#), waarop voorbeelden beschikbaar zijn van overeenkomsten met het EMMC en studentovereenkomsten. Deze voorbeelden dienen slechts ter illustratie: het Agentschap is niet verantwoordelijk voor de inhoud ervan.

4.6 EMMC - SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEF TIJDSHEMA

Behalve de onder 3.3 genoemde bescheiden, moet ook een kopie van de bij het Agentschap ingediende EMMC-aanvragen naar de Erasmus Mundus National Structures van de bij het consortium betrokken Europese landen (zie de lijst in hoofdstuk 8) worden gestuurd.

Daarnaast worden EMMC-consortia uitgenodigd om ten behoeve van de samenstelling van de beoordelingscommissie **vier weken vóór de sluitingsdatum voor het indienen van de volledige aanvraag, een samenvatting van hun voorstel in te dienen** (maximaal één pagina, inclusief de titel, vakgebied(en)/onderzoeksterrein(en), belangrijkste partners en een korte samenvatting van de opbouw en hoofdkenmerken van het programma), zodat kan worden vastgesteld welke deskundigen gespecialiseerd zijn in de specifieke vakgebieden/onderzoeksterreinen waarop de aanvraag betrekking heeft, en deze deskundigen kunnen worden benaderd.

Consortia die reeds in de eerste fase van het Programma zijn geselecteerd en een aanvraag willen indienen voor een nieuwe financieringscyclus van vijf jaar in het kader van Erasmus Mundus, moeten hun nieuwe voorstel voor een EMMC indienen vóór de sluitingsdatum die voorafgaat aan de vijfde editie van de masteropleiding die ze aanbieden.

Indicatief tijdschema

Het volgende tijdschema wordt uitsluitend ter informatie verstrekt en kan in de context van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen nog worden veranderd.

- 1) ***December “jaar n-2”/januari “jaar n-1”***: publicatie van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen (inclusief informatie over de formulieren die moeten worden gebruikt en andere voor het betreffende selectiejaar relevante informatie).
- 2) ***31 maart “jaar n-1”***: indiening van het EMMC-resumé.
- 3) ***30 april “jaar n-1”***: sluitingsdatum voor het indienen van voorstellen.
- 4) ***Van mei tot juli “jaar n-1”***: beoordeling en selectie van voorstellen.
- 5) ***September “jaar n-1”***: de geselecteerde consortia krijgen de selectieresultaten en de kaderpartnerschapsovereenkomst toegestuurd.
- 6) ***September “jaar n-1” tot***
 - a) ***januari “jaar n”***: voorlichtings- en promotiecampagne van consortia die aanvragen zullen ontvangen voor een beurs van Categorie A en van wetenschappers uit derde landen;
 - b) ***mei “jaar n”***: voortzetting van de voorlichtings- en promotiecampagne ten behoeve van de ontvangst en verwerking van aanvragen voor een beurs van Categorie B.

Voor beide beurscategorieën bepalen de consortia een sluitingsdatum voor de ontvangst van aanvragen. Die sluitingsdatum moet in overeenstemming zijn met die welke het Agentschap heeft vastgesteld (zie punt 7, beneden).

- 7) **November “jaar n-1”**: alle consortia (zowel de nieuwe als die welke in voorgaande jaren zijn geselecteerd en nog steeds in de vijfjarencyclus zitten) worden op de hoogte gesteld van het aantal beurzen dat voor elke categorie beschikbaar is.
- 8) Beursaanvragen:
 - a) **Eind januari “jaar n”**: de consortia overleggen de lijsten van geselecteerde studenten van Categorie A aan het Agentschap, dat de lijsten valideert en de officiële documenten voor het vergemakkelijken van de visumprocedure opstelt.
 - b) **Eind mei “jaar n”**: de consortia overleggen de lijsten van geselecteerde studenten van Categorie B aan het Agentschap.
- 9) **Juli “jaar n”**: beide partijen ondertekenen de specifieke subsidieovereenkomst, waarna het Agentschap het eerste termijnbedrag aan de begunstigde overmaakt.
- 10) **Per augustus “jaar n”**: de consortia starten met de EMMC.

4.7 VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE MERKNAAM ERASMUS MUNDUS

Zoals reeds aangegeven in hoofdstuk 3.5 onder “Publiciteit”, is de mogelijkheid om ten behoeve van de promotie en verspreiding van activiteiten en resultaten aan het Erasmus Mundus-programma te refereren en gebruik te maken van verwante merknamen, zoals “Erasmus Mundus masteropleiding”, “Erasmus Mundus gezamenlijk doctoraatsprogramma”, “Erasmus Mundus partnerschap” of “Erasmus Mundus-project”, voorbehouden aan geselecteerde voorstellen.

De enige uitzondering op deze regel wordt gevormd door EMMC’s die reeds tijdens de eerste fase (2004-2008) werden gefinancierd, maar waarvan de financiering niet is verlengd om andere redenen dan hun daadwerkelijke kwaliteit (bijvoorbeeld om budgettaire redenen).

Als deze opleidingen willen blijven verwijzen naar de Erasmus Mundus-programmanaam, dienen zij aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- de desbetreffende EMMC’s moeten ten minste vijf achtereenvolgende jaren of EMMC-edities zijn gefinancierd uit hoofde van het Erasmus Mundus Programma;
- er moet een aanvraag³⁵ zijn ingediend in de context van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen in verband met Actie 1 A, waarvan de score aan het einde van het evaluatie- en selectieproces ten minste 75% van de maximumscore moet bedragen;
- de desbetreffende EMMC’s moeten zich formeel verplichten tot het naleven van de vereisten van Erasmus Mundus Actie 1 A, zoals opgenomen in paragraaf 4.2.2 van de Programmagids, en dienen daarnaast de hoge uitvoeringskwaliteit zoals ze die hebben laten zien gedurende de jaren van financiering, te continueren.

Indien niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, trekt het Agentschap automatisch de bevoegdheid in om bij voorlichtings- en promotieactiviteiten te verwijzen naar het Erasmus Mundus Programma.

³⁵ De Erasmus Mundus-merknaamaanvraag maakt deel uit van de reguliere Actie 1A-aanvraag. Aanvragers die uitsluitend de merknaam willen aanvragen, hoeven slechts aan een deel van de formele vereisten van de volledige aanvraag te voldoen.

5 ACTIE 1B: ERASMUS MUNDUS GEZAMENLIJKE DOCTORAATSPROGRAMMA'S (EMJD'S)

5.1 INLEIDING

In veel Europese landen en ook in andere delen van de wereld is de doctoraatopleiding momenteel voorwerp van beschouwingen en hervormingen waarvan het tempo en de aard per land, type hogeronderwijsinstelling en vakgebied verschillen.

Hoewel er geen Europese consensus bestaat voor een enkel “model voor een promotieprogramma”, noch voor een “Europees gezamenlijk doctoraat”, in welke vorm ook, zijn enkele duidelijke trends zichtbaar. Zo is er enerzijds een trend om de doctoraatopleiding doorzichtiger te maken en in zekere zin te formaliseren (met betrekking tot doelstellingen, toegang, status van promovendi, duur, erkenning, banden met de onderzoeks- en/of economische sector, enz.) en anderzijds om middelen te bundelen en de kloof tussen vakgebieden, academies en de samenleving te dichten (bijvoorbeeld door de oprichting van doctoraat-, master- en onderzoeksscholen of “co-tutelle”-regelingen en door joint ventures en spin-offs van hogeronderwijsinstellingen, onderzoeksorganisaties en ondernemingen).

In dit opzicht lijkt het EMMC-model, waarbij een hoge mate van integratie wordt gecombineerd met een grote verscheidenheid aan methodes, voor deelnemende hogeronderwijsinstellingen een ideale basis voor het uitvoeren van experimenten en ontwikkelen van nieuwe modellen voor toekomstige Europese gezamenlijke doctoraten.

Hoewel de Europese Commissie met het beursprogramma Marie Curie en in het bijzonder met de netwerken voor de initiële opleiding van onderzoekers al ruime ervaring heeft opgedaan met het toekennen van financiële steun aan jonge onderzoekers, waaronder promovendi, moeten de EMJD's als een aanvulling hierop worden gezien, in de zin dat daarmee de aandacht wordt geconcentreerd op de doctoraatsprogramma's zelf en het institutionele aspect daarvan, alsook op de bijdrage die kan worden geleverd aan de ontwikkeling van doctoraatsstudies in het Europese hoger onderwijs.

Het hoofddoel van EMJD's is bijgevolg het ontwikkelen van gestructureerde en geïntegreerde samenwerkingsverbanden in het hoger onderwijs voor het ontwikkelen en uitvoeren van gezamenlijke doctoraatsprogramma's die leiden tot een wederzijds erkend gezamenlijk, dubbel of meervoudig doctoraat.

Meer nog dan de promovendi en het onderzoek dat ze verrichten, zijn de instellingen zelf de belangrijkste doelgroep van het Programma. Van de instellingen wordt verwacht dat ze bijdragen aan het bevorderen van innovatieve modellen voor de modernisering van doctoraatsstudies, waarbij het zwaartepunt dient te liggen op institutionele samenwerking en de ontwikkeling van gezamenlijke bestuursmodellen (d.w.z. een gemeenschappelijk beleid voor werving, toezicht, beoordeling, toekenning van graden en tarifiering).

In dit verband moeten EMJD's

- ✓ bijdragen aan het bevorderen van kennis, ook in een beroepsmatige context, door oorspronkelijk en onafhankelijk onderzoek;
- ✓ nieuwe wetenschappelijke én sociaaleconomische uitdagingen aangaan;
- ✓ bijdragen aan het versterken van de banden tussen universiteiten/onderzoeksorganisaties en andere sectoren (zoals de industrie, handel en dienstensector) om de verspreiding en exploitatie van kennis te bevorderen en het innovatieproces te versterken;
- ✓ een Europese referentie worden en zo bijdragen aan het verbeteren van de algemene kwaliteit van het doctoraatsonderwijs en -onderzoek in Europa.

De inzetbaarheid van promovendi/doctoraatskandidaten moet in het kader van EMJD's uitdrukkelijk aan de orde komen door

- ✓ het aanbieden van geschikte kansen voor loopbaanontwikkeling buiten de academies, voor een bredere inzetbaarheid op de arbeidsmarkt;
- ✓ het aanbieden van passende prikkels voor promovendi uit ontwikkelingslanden om na afloop van hun studie huiswaarts te keren en hun land te helpen met de kennis en ervaring die ze hebben opgedaan.

Praktisch gezien worden EMJD's in essentie op dezelfde wijze als EMMC's uitgevoerd: geselecteerde consortia ontvangen vijf opeenvolgende jaren financiële steun voor het uitvoeren en beheren van hun doctoraatsprogramma, en elk jaar wordt een bepaald aantal beurzen aangeboden aan promovendi uit Europa en derde landen die het consortium heeft geselecteerd.

De rest van dit hoofdstuk bevat alle noodzakelijke informatie voor hogeronderwijsinstellingen in Europa en derde landen die een EMJD willen ontwikkelen en uitvoeren. Ook de financiële en subsidiabiliteitsvoorwaarden die minimaal op individuele beursstudenten van toepassing zijn, komen aan de orde. Aangezien de selectie, werving en monitoring van individuele beursstudenten onder de verantwoordelijkheid van het consortium valt, wordt aanvragers aangeraden om bijzondere aandacht te besteden aan deze subsidiabiliteitsvoorwaarden.

Voor meer informatie over onderzoek in Europa (rechten en plichten, nationale regelgeving etc.) kunt u ook het EURAXESS-portaal bezoeken op: http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 EMJD - SUBSIDIABILITEITSCRITERIA

De sluitingsdatum en alle andere formele subsidiabiliteitscriteria die worden genoemd in de relevante jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen en de bijlagen daarbij (in het bijzonder het aanvraagformulier) moeten in acht worden genomen.

5.2.1 SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN CONSORTIUMSAMENSTELLING

SAMENSTELLING CONSORTIUM

- Het consortium dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van het EMJD bestaat uit de aanvragende instelling en de partners van deze instelling. Ten behoeve van contractuele kwesties en kwesties van financieel beheer worden “geassocieerde leden” niet als onderdeel van het consortium beschouwd.
- Om in aanmerking te komen voor een subsidie moet **een consortium bestaan uit minimaal drie** hogeronderwijsinstellingen die bevoegd zijn tot het uitreiken van doctoraten en zijn gevestigd in verschillende geschikte landen van aanvraag, waaronder ten minste één EU-lidstaat.

AANVRAGENDE/COÖRDINERENDE INSTELLING

- De volgende instellingen kunnen een aanvraag indienen:
 - Een hogeronderwijsinstelling die is gevestigd in een **geschikt land van aanvraag**³⁶ (d.w.z. een EU-lidstaat, een EER/EVA-staat³⁷, Turkije, een van de westelijke Balkanlanden³⁸ of Zwitserland)

³⁶ Wil een project dat wordt ingediend door een niet-EU-land in aanmerking komen voor subsidie onder Actie 1, dan moet op de datum van de selectiebeschikking (uiterlijk oktober van het jaar voorafgaande aan de eerste editie van de EMJD) een overeenkomst (of een Memorandum of Understanding of een besluit van het Gemengd Comité van de EER) van kracht zijn houdende de deelname van dat land aan het Programma. Zonder een dergelijke overeenkomst worden in het betreffende land gevestigde organisaties geacht organisaties in een derde land te zijn die wel aan projecten mogen deelnemen maar geen aanvragen voor projecten mogen doen en projecten evenmin mogen coördineren.

³⁷ IJsland, Noorwegen en Liechtenstein.

en bevoegd is tot het uitreiken van doctoraten en als zodanig door de bevoegde autoriteiten van het betreffende land is erkend. Ten behoeve van het Programma en de landen van aanvraag, wordt een hogeronderwijsinstelling geacht te zijn erkend wanneer ze in het kader van het actieprogramma op het gebied van “Een Leven Lang Leren” een Erasmus University Charter heeft ontvangen. Wanneer een instelling niet in het bezit is van dit certificaat controleert het Agentschap bij de betreffende Erasmus Mundus National Structure³⁹ of de instelling beantwoordt aan de definitie van “instelling van hoger onderwijs” van artikel 2 van het invoeringsbesluit van het Programma.

- Een doctoraat-/master-/onderzoeksschool of een onderzoeksorganisatie die is gevestigd in een geschikt land van aanvraag en bevoegd is tot het uitreiken van doctoraten en als zodanig door de bevoegde autoriteiten van het betreffende land is erkend.

Let op: (filialen van) hogeronderwijsinstellingen van een derde land die zijn gevestigd in een geschikt land van aanvraag, of filialen van Europese hogeronderwijsinstellingen die zijn gevestigd in een derde land, worden niet beschouwd als subsidiabele aanvragers.

PARTNERS

- Elke organisatie, in het bijzonder hogeronderwijsinstellingen, doctoraat-/master-/onderzoeksscholen en onderzoeksorganisaties, die rechtstreeks en structureel aan de uitvoering van het EMJD bijdraagt door het werven/tewerkstellen/opvangen van subsidiabele kandidaten en verschaffen van onderwijs-/opleidingsmodules of onderzoekskansen, kan als subsidiabele partner worden beschouwd. Subsidiabele partners moeten een structurele rol in het bestuur van het consortium vervullen.

GEASSOCIEERDE LEDEN

- Elke andere organisatie die bij de uitvoering of monitoring van het EMJD betrokken is, kan als een “geassocieerd lid” van het consortium worden beschouwd. Dit geldt met name voor sociaaleconomische partners (d.w.z. handelsondernemingen, in het bijzonder uit het midden- en kleinbedrijf (MKB/KMO’s), overheden, non-profitorganisaties of liefdadigheidsinstellingen, internationale/Europese belangenorganisaties, enz.), die middellange- en langetermijnsteun kunnen bieden aan en voorstellen kunnen doen voor specifieke onderzoeksprojecten, en kunnen bijdragen aan de overdracht van kennis en resultaten en het innovatieproces, alsook aan de promotie, uitvoering, evaluatie en duurzame ontwikkeling van het EMJD.

PROMOVENDI/DOCTORAATSKANDIDATEN DIE IN AANMERKING KOMEN VOOR EEN BEURS

- Voor promovendi/doctoraatskandidaten die deelnemen aan een EMJD bestaan twee verschillende beurscategorieën:
 - **Beurzen van Categorie A** kunnen worden toegekend aan door een consortium geselecteerde promovendi uit derde landen, die afkomstig zijn uit een ander land dan een geschikt land van aanvraag en die noch ingezetene zijn van een geschikt land van aanvraag noch gedurende de laatste vijf jaar in totaal langer dan twaalf maanden hun hoofdactiviteit (studie, werk, enz.) in een geschikt land van aanvraag hebben verricht. De enige uitzondering op deze regel zijn promovendi uit derde landen die eerder een Erasmus Mundus-beurs hebben ontvangen voor het volgen van een EMMC.

³⁸ De westelijke Balkanlanden, waaronder begrepen Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Kosovo onder Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië.

³⁹ In het kader van het Programma bestaat in elke EU-lidstaat en EVA/EER-staat een nationaal contact- en informatiepunt (verder aangeduid als “National Structure”). In hoofdstuk 8 staat een lijst van adressen van de Erasmus Mundus National Structures.

- **Beurzen van Categorie B** kunnen worden toegekend aan Europese, door een consortium geselecteerde promovendi/doctoraatskandidaten en overige door een consortium geselecteerde kandidaten die niet voldoen aan bovenstaande criteria voor beurzen van Categorie A.
- Individuele EMJD-beurzen worden uitsluitend toegekend voor een fulltime-inschrijving in een EMJD.
- Natuurlijke personen die al eerder een EMJD-beurs hadden, komen niet meer in aanmerking voor een beurs.
- Promovendi met een EMJD-beurs hebben gedurende de periode dat ze in het kader van Erasmus Mundus hun doctoraatsactiviteiten verrichten, geen recht op een andere communautaire subsidie.
- Alleen kandidaten die zich hebben aangemeld bij een consortium en waarvan de aanmelding door het consortium is goedgekeurd overeenkomstig zijn specifieke aanvraag- en selectiecriteria voor promovendi, komen in aanmerking voor een beurs.
- Studenten/promovendi/doctoraatskandidaten kunnen een andere Erasmus Mundus-beurs aanvragen bij het gezamenlijke programma onder Erasmus Mundus Actie 1 (EMMC of EMJD) van hun keuze. Er mag maximaal voor drie verschillende gezamenlijke programma's een aanvraag worden gedaan.

5.2.2 SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

EMJD's worden opgezet en uitgevoerd door consortia van hogeronderwijsinstellingen en sociaaleconomische partners uit Europa en andere delen van de wereld. Ingeschreven promovendi ontvangen een kwalitatief hoogwaardige opleiding en verrichten onderzoeksactiviteiten in ten minste twee verschillende landen. Na succesvolle voltooiing van het programma ontvangen ze namens het consortium een dubbel, meervoudig of gezamenlijk doctoraat.

Een EMJDMC /-consortium moet

- zijn opgezet als een opleidings- en onderzoeksprogramma dat door de promovendus binnen maximaal vier jaar wordt voltooid⁴⁰;
- op het moment van de aanvraag volledig zijn ontwikkeld en gereed zijn voor ten minste vijf opeenvolgende edities met ingang van het academisch jaar dat volgt op het jaar van de aanvraag (bijv. een gezamenlijk doctoraatsprogramma waarvoor in april van “jaar n-1” een aanvraag is ingediend, moet per augustus/september van “jaar n” met de eerste editie van start kunnen gaan);
- worden gevolgd door promovendi uit Europa en derde landen en elk jaar een bepaald aantal studieplaatsen voor Erasmus Mundus-beursstudenten reserveren, welk aantal jaarlijks varieert en de geselecteerde consortia in het najaar van het jaar voorafgaande aan de volgende editie van het gezamenlijke programma wordt meegedeeld⁴¹;
- ervoor zorgen dat alle geselecteerde kandidaten hun doctoraatsactiviteiten starten tussen augustus “jaar n” en maart “jaar n+1”, en deze activiteiten (inclusief het proefschrift) vóór oktober “jaar n+4” hebben voltooid;
- een gezamenlijke bestuursstructuur en gezamenlijke toelatings-, selectie-, toezicht-, monitoring- en beoordelingsprocedures hebben;

⁴⁰ Hoewel de promovendus zijn promotieactiviteiten binnen maximaal vier jaar moet voltooien, bestrijkt de EMJD-beurs een periode van maximaal drie jaar.

⁴¹ Ter indicatie: het aantal beurzen zal waarschijnlijk variëren tussen zes en tien beurzen per editie van het gezamenlijke programma.

- afspraken maken over het al dan niet heffen van collegegeld, overeenkomstig de nationale wetgeving van de landen waar de leden zijn gevestigd. Wanneer collegegeld wordt gevraagd, moeten de tarieven transparant en duidelijk zijn. Voor Erasmus Mundus-beursstudenten geldt dat het collegegeld niet hoger mag zijn dan de vaste tegemoetkoming in de deelnamekosten die het consortium ontvangt (zie 4.4, beneden). In voorkomend geval moet voor het gedeelte boven deze vaste tegemoetkoming vrijstelling worden gegeven;
- opleidings-/onderzoekperioden omvatten in ten minste twee van de Europese landen die in het consortium zijn vertegenwoordigd, waarbij elk van deze mobiliteitsperioden dienstig moet zijn voor het realiseren van de doelstellingen van het programma en ten minste zes (niet noodzakelijkerwijs opeenvolgende) maanden moet duren;
- ervoor zorgen dat promovendi gedurende de periode van de beurs ten minste twee derde van het doctoraatsprogramma in Europa uitvoeren;
- garanderen dat alle promovendi die het doctoraatsprogramma met succes voltooien, namens het consortium een gezamenlijke, dubbele of meervoudige graad wordt verleend⁴². Doctoraatsprogramma's die leiden tot een gezamenlijke graad worden aangemoedigd. De graad moet door de bevoegde autoriteiten van het betreffende land volledig worden erkend;
- een promovendus/doctoraatskandidaat een arbeidscontract aanbieden, behalve in voldoende gedocumenteerde gevallen of gevallen waarin dit bij nationale wetgeving verboden is;
- promovendi/doctoraatskandidaten verzekeren tegen de kosten van ziekte en arbeidsongevallen en ouderschapsverlof aanbieden;
- ervoor zorgen dat aan alle subsidiabiliteitsvoorwaarden voor Erasmus Mundus-beursstudenten die in het doctoraatsprogramma staan ingeschreven, is voldaan, overeenkomstig de criteria van paragraaf 5.2.1;
- zorgen voor een schriftelijke bevestiging dat het een of meerdere positieve adviezen van de desbetreffende ethische commissie(s) en, indien van toepassing, wetmatige goedkeuring van de bevoegde nationale of plaatselijke autoriteit(en) in het land waarin het onderzoek moet worden verricht, heeft ontvangen, alvorens kan worden begonnen aan enig goedgekeurd onderzoek waarvoor een dergelijk advies of een dergelijke goedkeuring vereist is. Indien gevraagd, dient aan het Agentschap een kopie te worden voorgelegd van de officiële goedkeuring van de desbetreffende nationale of plaatselijke ethische commissies⁴³;
- zijn gebaseerd op een EMJD-overeenkomst, die is ondertekend door de bevoegde autoriteiten van de partnerorganisaties en waarin de belangrijkste aspecten van de uitvoering en monitoring van het programma zijn geregeld;
- zonder dat daarbij de onderwijstaal in het gedrang komt, de mogelijkheid bieden van het gebruik van ten minste twee Europese talen die gesproken worden in de landen van vestiging van de hogeronderwijsinstellingen die bij het EMJD zijn betrokken en, voor zover nodig, voorbereidende

⁴² “Dubbele of meervoudige graad” wordt gedefinieerd als twee of meer nationale diploma's/graden die officieel worden afgegeven door twee of meer instellingen die een geïntegreerd studieprogramma aanbieden. Een “gezamenlijke graad” wordt gedefinieerd als een enkel diploma dat c.q. een enkele graad die wordt afgegeven door ten minste twee van de instellingen die een geïntegreerd studieprogramma aanbieden.

⁴³ De ethische controle wordt verricht tijdens de selectiefase. In het aanvraagformulier dat is bijgevoegd bij de oproep tot het indienen van voorstellen, is informatie opgenomen over relevante ethische vraagstukken. Meer algemene informatie hierover is te vinden in de oproep tot het indienen van voorstellen FP7-PEOPLE-2010-ITN (zie: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247) en verder onder de volgende koppeling: http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html.

taalcursussen en taalhulp bieden, in het bijzonder via cursussen die door de instellingen in kwestie worden georganiseerd.

Hoewel alle terreinen van onderzoek en technologische ontwikkeling in aanmerking komen voor subsidiëring, moet de reikwijdte van deze terreinen duidelijk in het voorstel worden aangegeven, teneinde de toepassing van innovatieve methoden te garanderen en te verzekeren dat volledig rekening wordt gehouden met de doelstellingen en prioriteiten van het Programma.

De voorgestelde EMJD's moeten betrekking hebben op vastgestelde en erkende "areas of excellence" waarin behoefte bestaat aan nieuwe paradigma's en methoden. De aanvragers zijn vrij in het vaststellen van deze "areas of excellence" (bottom-up benadering). Indien van toepassing wordt in de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen aangegeven welke thema's prioriteit hebben.

Promovendi/doctoraatskandidaten met een Erasmus Mundus-beurs moeten

- zich verbinden tot deelname aan het doctoraatsprogramma onder de voorwaarden die het consortium in de ***promovendusovereenkomst*** (zie 5.5, beneden) heeft vastgelegd (ingeval van niet-nakoming kan de beurs worden geannuleerd);
- hun opleidings-/onderzoeksperiode doorbrengen in ten minste twee van de in het consortium vertegenwoordigde **Europese** landen. Voor Categorie B-beursstudenten geldt dat **twee van de in het kader van de EMJD-activiteiten bezochte landen een ander land moeten zijn dan** het land waar men zijn laatste universitaire graad heeft behaald⁴⁴;
- het grootste deel van de promotieperiode doorbrengen in de Europese landen die in het consortium zijn vertegenwoordigd of bij de geassocieerde partners. Wanneer het consortium partners en/of geassocieerde leden in derde landen heeft, geldt echter het volgende:
 - Categorie A-beursstudenten kunnen een periode van training/onderzoek/veldwerk van maximaal één semester (d.w.z. zes maanden, cumulatief of consecutief) in deze landen doorbrengen. Kosten van langere perioden kunnen mogelijk niet uit de EMJD-beurs worden gefinancierd;
 - Categorie B-beursstudenten kunnen maximaal één jaar (cumulatief of consecutief) van hun promotieperiode in deze landen doorbrengen. Kosten van langere perioden kunnen mogelijk niet uit de EMJD-beurs worden gefinancierd.

5.3 EMJD - TOEKENNINGSCRITERIA

De selectie van EMJD's gebeurt via een vergelijkende procedure die is georganiseerd door het Agentschap en is gebaseerd op een kwalitatieve beoordeling van de academische, onderzoeks- en organisatorische aspecten van de voorstellen. Deze beoordeling vindt plaats aan de hand van de volgende **vijf toekenningscriteria** (voor elk toekenningscriterium zijn op het aanvraagformulier specifieke vragen opgenomen waarin elk van de desbetreffende kwesties in detail aan bod komt):

Criterium	Gewicht
Academische en onderzoekskwaliteit	25%
Ervaring met partnerschappen en consortiumsamenstelling	25%
Europese integratie en werking van het programma	20%

⁴⁴ Promovendi met een gezamenlijke, meervoudige of dubbele graad kunnen het toekenningsland van hun keuze selecteren.

Voorzieningen voor promovendi aan wie een EMJD-beurs is toegekend	15%
Beheer, duurzaamheid en kwaliteitsborging	15%
Totaal	100%

Academische en onderzoekskwaliteit (25% van de eindscore)

De aanvragers moeten vanuit een academisch en onderzoeksgezichtspunt aangeven wat de doelstellingen van hun voorstel zijn en hoe het zal bijdragen aan de uitmuntendheid, innovatie en concurrentiekracht van het Europese hoger onderwijs en onderzoek.

Ervaring met partnerschappen en consortiumsamenstelling (25% van de eindscore)

Dit criterium wordt gebruikt voor het beoordelen van de geschiktheid van het partnerschap met het oog op de doelstellingen van het Programma, waarbij in het bijzonder de “wetenschappelijke excellentie” van de consortiumpartners en hun onderwijs-, onderzoeks- en innovatiecapaciteiten worden beoordeeld.

Europese integratie en werking van het programma (20% van de eindscore)

Dit criterium wordt gebruikt voor het beoordelen van de wijze waarop het doctoraatsprogramma zelf in en tussen de partnerinstellingen wordt verzorgd.

Voorzieningen voor promovendi aan wie een EMJD-beurs is toegekend (15% van de eindscore)

- Bij dit criterium wordt bijvoorbeeld gekeken naar de algehele promotie- en marketingstrategie, het bestaan van regelingen voor het beheer van beurzen, de wervingsvoorwaarden en de ondersteuning van kandidaten ten aanzien van taal, de carrièrekansen van promovendi en de dienstverlening op dat vlak.

Beheer, duurzaamheid en kwaliteitsborging (15% van de eindscore)⁴⁵

- Bij dit criterium wordt gekeken naar de algehele organisatorische regelingen en samenwerkingsmechanismen binnen het consortium en wordt tevens gekeken naar de beoogde evaluatie- en duurzaamheidsplannen, alsmede het bestaan van aanvullende financiering.

5.4 EMJD - FINANCIËLE VOORWAARDEN

Financiële tegemoetkoming in de lopende kosten

De financiële tegemoetkoming in de interne beheerskosten van het consortium komt overeen met een lumpsum van €50 000 per editie van het gezamenlijke doctoraatsprogramma (d.w.z. € 15 000 per deelnemende organisatie, met een maximum van €45 000, en een aanvullend bedrag van €5 000 voor de coördinerende organisatie).

Daarnaast bevat elke beurs een vast bedrag als tegemoetkoming in de kosten van deelname aan het programma (zie onderstaande tabel *Individuele EMJD-beurzen*).

De begunstigde wordt niet gevraagd verslag te doen over de besteding van de lumpsum noch over het gebruik van het gedeelte van de beurs dat als tegemoetkoming in de kosten van het programma is bedoeld.

⁴⁵ Aanvragers dienen tevens de website van het Europees register voor kwaliteitsborging in het hoger onderwijs te raadplegen (<http://www.eqar.eu>).

Individuele beurzen

Het vaststellen van de procedure en criteria voor de **toekenning van individuele beurzen aan promovendi/doctoraatskandidaten** is de verantwoordelijkheid van het geselecteerde consortium. Ten behoeve van een transparante en objectieve selectie van promovendi, moeten de geselecteerde consortia, als onderdeel van hun contractuele verplichtingen, voorafgaande aan de toekenning van hun eerste specifieke subsidieovereenkomst, een uitvoerige beschrijving van bedoelde selectieprocedure en -criteria bij het Agentschap indienen.

Personen die een EMJD-beurs willen aanvragen, moeten de lijst van geselecteerde consortia/programma's raadplegen en voor uitgebreide informatie de betreffende website bezoeken.

Voor elk van de vijf edities van een EMJD wordt aan deelnemende promovendi een beperkt aantal beurzen van Categorie A en B toegekend. Het aantal beurzen per categorie wordt bepaald op jaarbasis en het consortium meegedeeld in het najaar van het jaar dat voorafgaat aan de begindatum van de betreffende editie. Ter indicatie: dit aantal zal hoogstwaarschijnlijk variëren tussen zes en tien beurzen voor beide categorieën.

In de regel, en overeenkomstig de beginselen van het *Europese Handvest voor Onderzoekers* en de *Gedragcode voor de Rekrutering van Onderzoekers*, worden geselecteerde promovendi aangesteld onder een arbeidscontract, behalve in naar behoren gedocumenteerde gevallen of wanneer de nationale regelgeving dit verbiedt. Wanneer sluiting van een arbeidscontract niet mogelijk is (wat in het aanvraagformulier naar behoren moet worden gemotiveerd), moet worden gekozen voor een andere methode die wel in overeenstemming is met de nationale regelgeving en ervoor zorgt dat de beursstudent sociaal is verzekerd.

Onverminderd de hoge academische normen die bij de selectie voor een beurs moeten worden gehanteerd, mag ten behoeve van geografische diversiteit aan niet meer dan twee promovendi met dezelfde nationaliteit een beurs in hetzelfde doctoraatsprogramma worden toegekend. Zonder voorafgaande toestemming van het Agentschap mag niet van dit criterium worden afgeweken.

Individuele beurzen

		Beurs van Categorie A (bedragen voor een driejarige doctoraatsbeurs)	Beurs van Categorie B (bedragen voor een driejarige doctoraatsbeurs)
I	Vast bedrag voor reis-, installatie- en andere kosten	€7 500	€3 000 - indien mobiliteit naar partnerinstelling in derde land is voorzien
II	Vast bedrag voor deelnamekosten ⁴⁶	€300 per maand (€10 800 voor 36 maanden) voor EMJD's buiten laboratorium of €600 per maand (€21 600 voor 36 maanden) voor EMJD's in laboratorium	
III	Vaste toelage voor de kosten van levensonderhoud (36 maanden in totaal) ⁴⁷	- € 2 800 per maand (d.w.z. €100 800 voor 36 maanden) voor een arbeidscontract - €1 400 per maand (d.w.z. €50 400 voor 36 maanden) voor een beurs	
	Maximumbedrag	Tussen €61 200 (voor een beurs van Categorie B, buiten laboratorium, zonder mobiliteit naar een partnerinstelling in een derde land en zonder arbeidscontract) en €129 900 (voor een beurs van Categorie A, in laboratorium en met arbeidscontract)	

Deze beursbedragen worden aan het consortium uitbetaald onder een specifieke subsidieovereenkomst die voor elke van de vijf edities van het doctoraatsprogramma wordt aangegaan.

Het consortium is ervoor verantwoordelijk dat de bedragen op de volgende wijze aan de promovendi (doctoraatskandidaten) worden uitgekeerd:

- o **Bedrag I** (*tegemoetkoming in de reis-, installatie- en andere kosten*) wordt betaald in termijnen en naargelang de behoeften van de promovendus.
- o **Bedrag II** (*vaste tegemoetkoming in de deelnamekosten*) kan door het consortium rechtstreeks bij de promovendus in rekening worden gebracht, op voorwaarde dat deze een *promovendusovereenkomst* heeft ondertekend waarin de hoogte van het te innen bedrag en de daarmee gedekte kosten/activiteiten duidelijk zijn aangegeven. Dit bedrag wordt door het consortium gebruikt voor uitgaven die verband houden met de deelname van de promovendi aan onderwijs- en onderzoeksactiviteiten (onderwijs- en onderzoeksgerelateerde kosten, bijwonen van bijeenkomsten, conferenties, enz.). Hoewel het consortium vrij is in het bepalen van de deelnamekosten voor promovendi, moet Erasmus Mundus-beursstudenten vrijstelling worden gegeven voor het gedeelte boven de maximale tegemoetkoming.

⁴⁶ Onder de deelnamekosten moeten alle verplichte kosten van de deelname van de promovendus aan het EMJD vallen. Bij het vaststellen van de hoogte van deze kosten mag geen rekening worden gehouden met de feitelijke plaats van studie en onderzoek en ze moeten voor de promovendus transparant zijn (d.w.z. op duidelijke wijze op de website van het consortium/EMJD bekend zijn gemaakt en in de promovendusovereenkomst staan beschreven).

⁴⁷ In het geval van promovendi met speciale behoeften kunnen deze maandelijks bedragen worden verhoogd om bij te dragen aan de dekking van extra kosten. Als dat gebeurt, dient het consortium het Agentschap hierover te informeren in het kader van de jaarlijkse beursaanvragen.

- **Bedrag III** (*vaste toelage voor de kosten van levensonderhoud*) moet maandelijks op de rekening van de promovendus worden gestort. In het geval van arbeidscontracten brengt het consortium de heffingen en belastingen in mindering die aan dit type contracten zijn verbonden. In dat geval is de toelage voor de kosten van levensonderhoud een bruto tegemoetkoming van de Gemeenschap in de salariskosten van de promovendus. Het nettosalaris is bijgevolg de toelage minus alle verplichte heffingen die voortvloeien uit de nationale wetgeving. De gastorganisatie kan de promovendus bovenop de toelage een toeslag betalen, zolang deze conform de nationale voorschriften en de subsidiabiliteitscriteria voor uitgaven is.

Consortia dienen op de hoogte te zijn van de belastingregels die de verschillende deelnemende landen voor individuele beurzen hanteren en beursstudenten dienovereenkomstig informeren. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met de betreffende Erasmus Mundus National Structure (zie lijst in hoofdstuk 8).

5.5 EMJD - CONTRACTVOORWAARDEN

Kaderpartnerschapsovereenkomst

Wanneer het voorstel voor een EMJD is geselecteerd, sluit het Agentschap een vijfjarige *Kaderpartnerschapsovereenkomst* met de coördinerende instelling van het consortium. Deze overeenkomst wordt afgesloten voor vijf jaar, behoudens verlenging van het Programma na 2013. Dit betekent dat de geselecteerde consortia zich ertoe verbinden de inhoud van het gezamenlijke doctoraatsprogramma gedurende die periode in hoofdlijnen in de goedgekeurde vorm te handhaven, behoudens actualisering en aanpassing aan behoeften.

Voor veranderingen in de samenstelling van het consortium of voor grote wijzigingen in de inhoud/opbouw van het doctoraatsprogramma (in tegenstelling tot regelmatige actualiseringen van de inhoud van afzonderlijke cursussen of opleidingsmodules) moet het Agentschap vooraf formeel toestemming geven in het kader van een wijzigingsprocedure. Bij goedkeuring gelden de veranderingen vanaf de start van de volgende editie van het doctoraatsprogramma.

Specifieke subsidieovereenkomsten

In het kader van de Kaderpartnerschapsovereenkomst worden jaarlijks *specifieke subsidieovereenkomsten* aangegaan, waarin de financiering van de vijf opeenvolgende edities van het doctoraatsprogramma is geregeld. Deze overeenkomsten regelen de financiële tegemoetkoming in de organisatie- en uitvoeringskosten van het programma (€50 000 lumpsum), alsook de individuele Erasmus Mundus-beurzen die promovendi voor de afzonderlijke edities van het programma worden toegewezen.

De specifieke subsidieovereenkomsten worden regelmatig herzien aan de hand van de verslagen die de coördinerende instelling namens het consortium bij het Agentschap indient. Of een overeenkomst wordt verlengd, is afhankelijk van de vraag of het doctoraatsprogramma is uitgevoerd conform het voorstel van het consortium en de Programmavoorschriften, of Erasmus Mundus-beursstudenten het doctoraatsprogramma hebben gevolgd en of er nog steeds sprake is van hoge kwaliteitsnormen.

Wanneer duidelijk niet de hand is gehouden aan de eis van hoge kwaliteitsnormen, kan het Agentschap weigeren de subsidiëring en aanwijzing van het doctoraatsprogramma te verlengen, en zelfs vragen om restitutie van reeds betaalde bedragen. De betreffende National Structure en eventueel ook betrokken beursstudenten kunnen in voorkomend geval worden geraadpleegd.

Uitbetaling van de subsidie

De Erasmus Mundus-subsidie, die zowel dient als tegemoetkoming in de exploitatiekosten van het EMJD als voor de financiering van de beurzen voor promovendi, wordt aan het consortium uitbetaald in twee voorfinancieringstermijnen, zodat het over kasmiddelen beschikt:

- Het bedrag van de eerste voorfinancieringstermijn komt overeen met 70% van de subsidie en wordt uitbetaald nadat beide partijen de jaarlijkse specifieke subsidieovereenkomst hebben ondertekend. De betaling gebeurt binnen 45 dagen nadat de laatste van de twee partijen (het Agentschap) de overeenkomst heeft ondertekend en alle noodzakelijke waarborgen zijn ontvangen.
- Het bedrag van de tweede termijn komt overeen met het resterende gedeelte van de subsidie en wordt uitbetaald nadat het Agentschap van het consortium een officieel betalingsverzoek heeft ontvangen waarin het consortium bevestigt ten minste 70% van het eerste termijnbedrag te hebben gebruikt.

EMJD-overeenkomst

Om te verzekeren dat de partnerinstellingen zich op passende wijze aan het EMJD hebben verbonden, moeten hun raden van bestuur een EMJD-overeenkomst ondertekenen. In deze overeenkomst moeten zo precies mogelijk alle academische, onderzoeks-, administratieve en financiële aspecten van de uitvoering, het beheer, de monitoring en de evaluatie van de EMJD-activiteiten, inclusief het beheer van de individuele beurzen, zijn geregeld.

Het Agentschap moet vóór ondertekening van de eerste specifieke subsidieovereenkomst een exemplaar van de EMJD-overeenkomst in zijn bezit hebben.

Promovendusovereenkomst (doctoraatsovereenkomst)

Het consortium is ervoor verantwoordelijk dat alle promovendi actief aan de EMJD-activiteiten deelnemen. Om te garanderen dat de voorschriften voor deelname voldoende transparant zijn, moet het consortium de verplichtingen van de promovendus duidelijk vastleggen in een *promovendusovereenkomst*, die aan het begin van het programma door beide partijen moet worden ondertekend. In deze overeenkomst moeten de rechten en plichten van beide partijen zo duidelijk mogelijk zijn omschreven en moeten kwesties zijn geregeld zoals

- o de deelnamekosten die de promovendus in rekening worden gebracht, en wat daar wel en (indien van toepassing) niet onder valt;
- o het onderwerp van het onderzoek van de promovendus en de hoofdstructuur, belangrijkste activiteiten en mijlpalen van zijn doctoraatsprogramma;
- o het karakter van de toezicht-/monitoring-/en beoordelingsprocedures en de criteria aan de hand waarvan de prestaties van de promovendus worden beoordeeld;
- o de verplichtingen van de promovendus met betrekking tot voorlopige onderzoeksresultaten en de voortgang van het proefschrift, alsook de gevolgen voor niet-nakoming van deze verplichtingen.

Van Erasmus Mundus-beursstudenten die niet aan hun verplichtingen jegens het consortium voldoen, dient de beurs, na een passende waarschuwing, te worden beëindigd.

Het Agentschap moet vóór ondertekening van de eerste specifieke subsidieovereenkomst een exemplaar van de promovendusovereenkomst in zijn bezit hebben.

Voorbeelden van de Kaderpartnerschapsovereenkomst (“*Framework Partnership Agreement*”) en de specifieke subsidieovereenkomst (“*Specific Grant Agreement*”), alsook de bijlagen daarbij, zijn beschikbaar op de [webpagina van Erasmus Mundus](#).

5.6 EMJD - SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEF TIJDSHEMA

Behalve de onder 3.3 genoemde bescheiden, moet ook een kopie van de bij het Agentschap ingediende EMJD-aanvragen naar de Erasmus Mundus National Structures van de bij het consortium betrokken Europese landen (zie de lijst in hoofdstuk 8) worden gestuurd.

Daarnaast worden consortia uitgenodigd om ten behoeve van de samenstelling van de beoordelingscommissie **vier weken vóór de sluitingsdatum voor het indienen van de volledige aanvraag, een resumé van hun voorstel in te dienen** (maximaal één pagina, inclusief de titel, vakgebied(en)/onderzoeksterrein(en), belangrijkste partners en een korte samenvatting van de opbouw en hoofdkenmerken van het programma), zodat kan worden vastgesteld welke deskundigen gespecialiseerd zijn in de specifieke vakgebieden/onderzoeksterreinen waarop de aanvraag betrekking heeft en deze deskundigen kunnen worden benaderd.

Indicatief tijdschema

Het volgende tijdschema wordt uitsluitend ter informatie verstrekt en kan in de context van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen nog worden veranderd.

- 1) **December “jaar n-2”/januari “jaar n-1”**: publicatie van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen (incl. informatie over het formulier dat moet worden gebruikt en andere voor het betreffende selectiejaar relevante informatie).
- 2) **31 maart “jaar n-1”**: indiening van de samenvatting..
- 3) **30 april “jaar n-1”**: sluitingsdatum voor het indienen van voorstellen.
- 4) **Van mei tot augustus “jaar n-1”**: beoordeling en selectie van voorstellen.
- 5) **September “jaar n-1”**: geselecteerde consortia krijgen de selectieresultaten en de kaderpartnerschapsovereenkomsten toegestuurd.
- 6) **September “jaar n-1” tot**
 - a) **januari “jaar n”**: voorlichtings- en promotiecampagne van consortia die aanvragen voor een beurs van Categorie A zullen ontvangen en verwerken;
 - b) **mei “jaar n”**: voortzetting van de voorlichtings- en promotiecampagne ten behoeve van de ontvangst en verwerking van aanvragen voor een beurs van Categorie B.

Voor beide beurscategorieën bepalen de consortia een sluitingsdatum voor de ontvangst van aanvragen. Die sluitingsdatum moet in overeenstemming zijn met die welke het Agentschap heeft vastgesteld (zie punt 8, beneden).

- 7) **November “jaar n-1”**: alle consortia (zowel de nieuwe als die welke in voorgaande jaren zijn geselecteerd en nog steeds in de vijfjarencyclus zitten) worden op de hoogte gesteld van het aantal beurzen dat voor elke categorie beschikbaar is.
- 8) Beursaanvragen:

- a) ***Eind januari “jaar n”***: de consortia overleggen de lijsten van geselecteerde promovendi van Categorie A aan het Agentschap, dat de lijsten valideert en de officiële documenten voor het vergemakkelijken van de visumprocedure opstelt.
 - b) ***Eind mei “jaar n”***: de consortia overleggen de lijsten van geselecteerde promovendi van Categorie B aan het Agentschap.
- 9) ***Juli “jaar n”***: de specifieke subsidieovereenkomst wordt opgesteld en door beide partijen ondertekend, waarna het Agentschap het eerste termijnbedrag op de bankrekening van de begunstigde overmaakt.
- 10) ***Per augustus “jaar n”***: de consortia starten met het doctoraatsprogramma.

6 ACTIE 2: ERASMUS MUNDUS PARTNERSCHAPPEN

6.1 EMA2-DEEL1: PARTNERSCHAPPEN MET LANDEN DIE ONDER HET ENPI, DCI, EOF EN IPA VALLEN

De Europese Unie erkent het belang van hoger onderwijs voor de economische en sociale ontwikkeling. Hoger onderwijs speelt een cruciale rol bij de ontwikkeling van hoogkwalitatieve menselijke hulpbronnen, bij het verspreiden van wetenschappelijke ontdekkingen en geavanceerde kennis via het onderrichten van toekomstige generaties van burgers, deskundigen en politieke leiders op hoog niveau, die op hun beurt kunnen bijdragen tot een beter bestuur en sociale cohesie in Europa en daarbuiten.

Bestaande kennis raakt steeds sneller achterhaald en de snelle veranderingen in de manier waarop die kennis wordt overgedragen en vernieuwd, zullen van de onderwijssector een hoog aanpassingsvermogen vergen om aan de behoeften van de economie en de maatschappij in haar geheel te kunnen voldoen. In de context van globalisering bevinden landen die niet goed zijn aangesloten op de wereldwijde kenniseconomie zich steeds vaker in een nadelige positie en zijn ze niet in staat om een adequaat sociaaleconomisch kader te scheppen voor de bevolking.

Tegen deze achtergrond is het bevorderen van een gestructureerde samenwerking tussen de Europese Unie en hogeronderwijsinstellingen uit derde landen, in het bijzonder het vergemakkelijken van de mobiliteit tussen de instellingen, een win-winsituatie, niet alleen omdat het de invloed van het hoger onderwijs op de duurzame ontwikkeling van derde landen vergroot, maar ook omdat het een duurzame relatie smeedt en het wederzijdse begrip tussen volkeren verdiept.

Tussen 2004 en 2008 werd het wereldwijde beursprogramma Erasmus Mundus I aangevuld met nationale beurzen, gefinancierd via de externe samenwerkingsinstrumenten van de Europese Commissie, om het aantal begunstigde studenten uit bepaalde derde landen te verhogen. In dat kader werden verschillende specifieke 'onderdelen voor externe samenwerking van Erasmus Mundus' opengesteld voor studenten en personeel uit de beoogde derde landen en werden hogeronderwijsinstellingen uit de EU en derde landen uitgenodigd partnerschapsprojecten aan te gaan om studenten, onderzoekers en academisch personeel op te vangen. Gezien het succes werd de geografische dekking van de onderdelen externe samenwerking van Erasmus Mundus progressief uitgebreid. In februari 2009 werd het onderdeel externe samenwerking opgenomen in het bredere Erasmus Mundusprogramma 2009-2013 en omgedoopt tot: 'Erasmus Mundus Actie 2 Deel 1- Partnerschappen' (EMA2-DEEL 1).

EMA2-DEEL1 heeft als doel het hoger onderwijs in Europa te bevorderen, de loopbaanperspectieven van studenten te helpen verbeteren en het interculturele begrip te bevorderen door samenwerking met derde landen, in overeenstemming met de EU-doelstellingen voor extern beleid teneinde bij te dragen tot een duurzame ontwikkeling van derde landen op het gebied van hoger onderwijs. Het omvat partnerschappen tussen hogeronderwijsinstellingen uit Europa en derde landen, uitwisseling en mobiliteit op alle niveaus van hoger onderwijs, inclusief een beursstelsel. Deze middelen ondersteunen de mobiliteit van studenten (bachelor, master, doctoraat en postdoctoraat) en personeel (academisch en administratief).

Net zoals het onderdeel externe samenwerking voorziet EMA2-DEEL1 (de zogeheten 'geografische luiken') in landspecifieke samenwerking, waarmee een politieke keuze van verschillende landen of regio's wordt omgezet in een 'partij'. Ze vormen een aanvulling op andere acties van de Europese Commissie die worden opgezet in het beoogde gebied of de beoogde regio.

De specifieke doelstellingen van EMA2-DEEL1 zijn:

- bijdragen tot de wederzijdse verrijking van de samenleving door de kwalificaties van mannen en vrouwen uit te breiden, zodat zij over geschikte vaardigheden beschikken, vooral met het oog op de arbeidsmarkt, en ruimdenkend zijn en internationale ervaring opdoen;
- de mobiliteit bevorderen van studenten, onderzoekers en universiteitsmedewerkers uit derde landen, vooral uit kwetsbare groepen, geselecteerd op basis van academische uitmuntendheid, om in de Europese Unie kwalificaties en/of ervaring te verwerven;
- bijdragen tot de ontwikkeling van het menselijke potentieel en het vermogen tot internationale samenwerking in hogeronderwijsinstellingen in derde landen, door het vergroten van de mobiliteit tussen de EU en derde landen in overeenstemming met de principes van gelijke kansen en non-discriminatie.

De tenuitvoerlegging van het programma zal volledig bijdragen tot het bevorderen van het horizontale beleid van de Gemeenschap, vooral door:

- de Europese, op kennis gebaseerde economie en maatschappij te verbeteren en bij te dragen tot het scheppen van meer banen in overeenstemming met de doelstellingen van de Lissabonstrategie en de algemene concurrentiekracht van de Europese Unie te verhogen, haar duurzame economische groei te verbeteren en de algemene sociale cohesie te versterken;
- cultuur, kennis en vaardigheden te bevorderen voor een vreedzame en duurzame ontwikkeling in een gediversifieerd Europa;
- het besef te bevorderen van het belang van culturele en taalkundige verscheidenheid binnen Europa, alsook van de noodzaak om racisme en vreemdelingenhaat te bestrijden en intercultureel onderwijs te bevorderen;
- voorzieningen beschikbaar te stellen voor studenten met speciale behoeften, in het bijzonder door hun integratie in het algemeen hoger onderwijs te bevorderen en gelijke kansen voor iedereen te bevorderen;
- gelijke behandeling te bevorderen tussen mannen en vrouwen en bij te dragen tot de bestrijding van alle vormen van discriminatie op basis van geslacht, ras of etnische afkomst, geloofsovertuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid;
- de ontwikkeling van derde landen te bevorderen.

6.1.1 THEMATISCHE STUDIERICHTINGEN EN REGIONALE/LANDSPECIFIEKE BEHOEFTE

EMA2-DEEL1 staat open voor alle niveaus van hoger onderwijs (van bachelor tot postdoctoraal en personeel) en is actief in alle studierichtingen. Aangemoedigd wordt tot het uitvoeren van projecten die zo veel mogelijk studierichtingen en disciplines dekken die in een specifieke partij zijn aangewezen in de richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

6.1.2 TOELATINGSCRITERIA

In dit deel worden de algemene toelatingscriteria voor de partnerschappen beschreven. Specifieke vereisten voor een geografisch luik of een partij moeten worden gerespecteerd met betrekking tot het in aanmerking komende land, de geschiktheid van het partnerschap, de activiteiten, de doelgroepen en het type mobiliteit zoals gepubliceerd in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Elke aanvrager mag slechts één voorstel indienen voor een bepaalde partij. Hetzelfde Europese partnerschap mag voorstellen indienen voor een maximum van vier partijen en elk voorstel moet worden ingediend in een afzonderlijke omslag.

6.1.2.a SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN PARTNERSCHAPSAMENSTELLING

PARTNERSCHAPSAMENSTELLING

Een partnerschap bestaat minimaal uit

- ✓ vijf Europese instellingen voor hoger onderwijs die een Erasmus Charter hebben gekregen van ten minste drie EU-lidstaten, plus
- ✓ ten minste één hogeronderwijsinstelling uit elk land in de overeenkomstige partij.

Opdat de aanvrager het partnerschap goed kan beheren, is de maximale omvang van het partnerschap beperkt tot 20 partners.

Bovenstaande regel kan onderhevig zijn aan wijzigingen afhankelijk van de desbetreffende geografische luiken of partijen. Uitvoerige informatie over de toepasselijke regel voor elk van de geografische luiken of partijen wordt beschikbaar gesteld in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

AANVRAGERS / COÖRDINERENDE INSTELLING

Aanvragers moeten:

1. rechtspersoonlijkheid hebben;
2. een universiteit of hogeronderwijsinstelling zijn. Om in aanmerking te komen als een instelling voor hoger onderwijs moeten aanvragers cursussen aanbieden op het niveau van bachelor, master en/of doctoraat in het hoger onderwijs met als resultaat een kwalificatie die wordt erkend door de bevoegde instanties van hun eigen land; ze kunnen 'Universiteit' worden genoemd of een andere relevante naam dragen (bijv. 'Hogeschool', 'Instituut', enz.). Merk op dat (afdelingen van) hogeronderwijsinstellingen van derde landen die gevestigd zijn in een van de in aanmerking komende Europese landen of afdelingen van Europese hogeronderwijsinstellingen die gevestigd zijn in derde landen niet in overweging worden genomen als in aanmerking komende aanvragers;
3. geregistreerd zijn in een van de volgende Europese landen: (zie verder)

EU-lidstaten			Andere landen of (potentiële) kandidaat-lidstaten in mogelijk dezelfde positie als de lidstaten ^{48 49}			
			EER-landen	potentiële kandidaat-lidstaten	kandidaat-lidstaten	
Oostenrijk	Duitsland	Nederland	IJsland	Albanië	Kroatië	Zwitserland
België	Griekenland	Polen	Liechtenstein	Bosnië-Herzegovina	Turkije	
Bulgarije	Hongarije	Portugal	Noorwegen	Montenegro	de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië	
Cyprus	Ierland	Roemenië		Servië		
Tsjechische Republiek	Italië	Slowakije		Kosovo onder resolutie 1244/99 van de VN-veiligheidsraad		
Denemarken	Letland	Slovenië				
Estland	Litouwen	Spanje				
Finland	Luxemburg	Zweden				
Frankrijk	Malta	Verenigd Koninkrijk				

4. rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor het beheer van de activiteiten met hun partners en niet fungeren als tussenpersoon;
5. voor de publicatiedatum van de oproep in het bezit zijn van een Erasmus Charter.

PARTNERS

Partners moeten:

1. rechtspersoonlijkheid hebben;
2. een universiteit of hogeronderwijsinstelling zijn. Om in aanmerking te komen als een instelling voor hoger onderwijs moeten aanvragers cursussen aanbieden op het niveau van bachelor, master en/of doctoraat in het hoger onderwijs met als resultaat een kwalificatie die wordt erkend door de bevoegde instanties van hun eigen land; ze kunnen 'Universiteit' worden genoemd of een andere relevante naam dragen (bijv. 'Hogeschool', 'Instituut', enz.). Merk op dat (afdelingen van) hogeronderwijsinstellingen van derde landen die gevestigd zijn in een van de in aanmerking komende landen of afdelingen van

⁴⁸ Als een project in aanmerking wil komen onder Actie 2 wanneer het wordt ingediend door een organisatie uit andere landen of mogelijke kandidaat-lidstaten die zich mogelijk in dezelfde positie bevinden als de lidstaten, moet een overeenkomst (of een memorandum van overeenstemming of een besluit van het Gemengd Comité van de EER) tot oprichting van de deelname van dit land aan het EMA2-DEEL1-programma van kracht zijn op de datum van de selectiebeslissing. Als dat niet het geval is, worden organisaties uit het betrokken land beschouwd als organisaties uit derde landen en mogen ze deelnemen aan projecten, maar ze niet indienen of coördineren.

⁴⁹ Landen die worden vermeld onder "Andere landen of (potentiële) kandidaat-lidstaten in mogelijk dezelfde positie als de lidstaten" komen niet in aanmerking voor deelname onder EOF en ICI.

Europese hogeronderwijsinstellingen die gevestigd zijn in derde landen niet in overweging worden genomen als in aanmerking komende partner;

3. geregistreerd zijn in een van de landen van de oproep. De verplichting om in het bezit te zijn van een Erasmus Charter geldt niet voor partneruniversiteiten in derde landen. Het Agentschap zal EU-delegaties vragen contact te leggen met de bevoegde autoriteiten van het desbetreffende land om te controleren of hogeronderwijsinstellingen uit derde landen die zijn opgenomen in het partnerschap voldoen aan de definitie van een hogeronderwijsinstelling volgens artikel 2 van het besluit tot vaststelling van het programma.

GEASSOCIEERDE LEDEN

Andere soorten organisaties uit de in aanmerking komende landen kunnen betrokken zijn bij het project. Dergelijke geassocieerde leden spelen een actieve rol in de activiteiten, maar zijn geen begunstigden en mogen geen financiering ontvangen uit de subsidie. Geassocieerde leden hoeven niet te voldoen aan de toelatingscriteria voor aanvragers en partners.

De geassocieerde leden moeten worden vermeld in de aanvraag en hun rol in het voorgestelde project moet worden beschreven. In specifieke gevallen kunnen de geassocieerde leden een ontvangende instelling zijn, bijvoorbeeld als een plaatsingsperiode wordt voorzien als deel van de studieperiode.

Types geassocieerde leden die in het bijzonder relevant zijn voor de doelstellingen en activiteiten van dit programma:

- bedrijven, kamers van koophandel en industrie, lokale, regionale of nationale openbare entiteiten, evenals onderzoekscentra, regionale hogeronderwijsinstellingen die niet tot een nationaal systeem behoren, maar formeel worden erkend door een van de in aanmerking komende landen;
- nationale en internationale organisaties zonder winstoogmerk die werken met vluchtelingen, personen die asiel hebben gekregen, ontheemden en autochtone bevolkingsgroepen.

Verwacht wordt dat geassocieerde leden bijdragen tot de overdracht van kennis en resultaten en ondersteuning bieden bij het bevorderen, uitvoeren, evalueren en duurzaam ontwikkelen van projecten.

EUROPESE STUDENTEN

Om in aanmerking te komen, moeten Europese bachelor- en masterstudenten, maar ook doctoraat- en postdoctoraatskandidaten, die worden beschouwd als 'Europese studenten':

1. de nationaliteit hebben van een van de in aanmerking komende Europese landen;
2. ingeschreven zijn bij een van de Europese hogeronderwijsinstellingen binnen het partnerschap.

Studenten die voldoen aan de volgende voorwaarden, komen ook in aanmerking om een aanvraag in te dienen:

- Studenten die een aanvraag indienen voor een masters-mobiliteit en een eerste diploma van hoger onderwijs hebben of een erkend equivalent opleidingsniveau aan een Europese hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap tijdens hetzelfde academische jaar dat samenvalt met het begin van de toelatingsperiode van het project;
- Studenten die een aanvraag indienen voor een doctoraat-mobiliteit en een tweede diploma van hoger onderwijs hebben of een erkend equivalent opleidingsniveau aan een Europese

hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap tijdens hetzelfde academische jaar dat samenvalt met het begin van de toelatingsperiode van het project;

- Studenten die een aanvraag indienen voor een postdoctoraat-mobiliteit die hun doctoraat hebben behaald in de voorbije twee jaar en de steun hebben van een Europese hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap om een postdoctoraat mobiliteit uit te voeren. Dat is mogelijk voor onderzoek, opleiding en het bijwonen van zeer gespecialiseerde cursussen.
3. Voldoende kennis hebben van de taal van de cursussen of van een van de talen die op dat moment worden gesproken in de ontvangende landen.
 4. Bachelorstudenten moeten met succes ten minste één jaar van hun studies hebben voltooid op het eerste hogeronderwijsniveau.

STUDENTEN UIT DERDE LANDEN

Om in aanmerking te komen, moeten bachelor- en masterstudenten, evenals doctoraat- en postdoctoraatskandidaten uit derde landen, die worden beschouwd als 'studenten uit derde landen':

1. de nationaliteit hebben van een van de derde landen die worden beschreven door de relevante partij;
2. in de afgelopen vijf jaar ten hoogste 12 maanden hun hoofdactiviteit (studies, werk, enz.) hebben uitgevoerd of gewoond in een van de Europese landen;
3. voor doelgroep 1 (DGI): ingeschreven zijn bij een van de hogeronderwijsinstellingen uit het derde land binnen het partnerschap; bachelorstudenten moeten met succes ten minste een jaar van hun studies hebben voltooid in hun thuisinstelling;
4. voor doelgroep 2 (DGII): ingeschreven zijn bij een hogeronderwijsinstelling (niet opgenomen in het partnerschap) van het bij de partij betrokken derde land of een universiteitsdiploma of equivalent hebben van een instelling uit deze derde landen. Ze zullen moeten verantwoorden waarom deze periode in het buitenland voordelig is voor hen (en hun directe sociaaleconomische omgeving) en ondersteunende brieven toevoegen aan hun individuele aanvraag;
5. voor doelgroep 3 (DGIII): studenten moeten de nationaliteit hebben van een van de derde landen uit de partij en deel uitmaken van de kwetsbare doelgroepen;
6. voldoende kennis hebben van de taal van de cursussen of van een van de talen die op dat moment worden gesproken in de ontvangende landen.

ACADEMISCH EN ADMINISTRATIEF PERSONEEL

Om in aanmerking te komen, moet academisch en administratief personeel, hierna 'personeel' genoemd:

1. de nationaliteit hebben van een van de in aanmerking komende landen;
2. werken in of verbonden zijn aan een hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap;
3. de mobiliteitstaken moeten gebaseerd zijn op partnerschapsovereenkomsten tussen de leden van het partnerschap;

4. de thuisuniversiteit en ontvangende universiteit en het individuele personeel moeten het eens zijn over het programma van lezingen die moeten worden gegeven door het bezoekende personeel, over onderzoeksactiviteiten of over de soort te volgen opleiding;
5. de mobiliteit kan een persoonlijke uitwisseling zijn of een bezoekersstroom in één richting naar of van een derde land.

De mobiliteit van personeel moet bijdragen tot de versterking van de internationale samenwerkingscapaciteit van hogeronderwijsinstellingen in derde landen, met de productie van nieuw lesmateriaal en een verbetering van hun beheerscapaciteit.

Het moet als doel hebben om de banden tussen afdelingen en faculteiten te consolideren en uit te breiden en om toekomstige samenwerkingsprojecten tussen de universiteiten voor te bereiden. Men verwacht dat de mobiliteit van het personeel leidt tot vooruitgang bij de uitvoering van ECTS of andere systemen voor de erkenning van studies in de partnerinstellingen.

6.1.2 b SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

Het project omvat de organisatie en uitvoering van de mobiliteit van studenten en personeel op alle niveaus van het hoger onderwijs, het geven van onderwijs/opleiding en andere diensten aan buitenlandse studenten en onderwijs/opleiding en onderzoekstaken en andere diensten aan personeel van het land of de landen die zijn opgenomen in het project.

De activiteiten moeten plaatsvinden in een van de in aanmerking komende landen die zijn opgenomen in de respectieve richtsnoeren voor de oproep en die deelnemen aan het partnerschap.

Het project, vooral de organisatie van de mobiliteit, moet klaar zijn om van start te gaan in hetzelfde jaar van de aanvraag. Een project dat is geselecteerd in het jaar 'n' moet van start kunnen gaan met de studentenmobiliteit vanaf het 'jaar n' en ten laatste in het 'jaar n+1', overeenkomstig de academische kalender van het ontvangende land. Mobiliteit van het personeel kan op ieder moment tijdens het project starten en moet worden afgerond binnen de toelatingsperiode van het project.

Het project bestaat uit twee grote delen:

- organisatie van mobiliteit;
- individuele mobiliteit voor studenten en personeel.

Het organiseren van mobiliteitsactiviteiten is gericht op het creëren van optimale voorwaarden, via kwaliteitsondersteunende maatregelen, voor studenten en personeel om periodes van studie/onderwijs/onderzoek/opleiding aan partneruniversiteiten in andere deelnemende landen te ondernemen.

Aanvragers moeten er rekening mee houden dat, als hun voorstel wordt goedgekeurd, ze een lijst met de daadwerkelijk geselecteerde studenten en personeelsleden voor de mobiele activiteit moeten indienen bij het Agentschap, evenals een reservelijst met naam, geslacht, doelgroep, nationaliteit, thuisinstelling en ontvangende instelling, studierichting, mobiliteitstype (zie rubriek 'Individuele mobiliteit') en duur. Bovendien moet informatie worden geleverd over het aantal geweigerde kandidaten per mobiliteitstype, land van herkomst en geslacht. De lijst per mobiliteitstype moet worden ingediend voor de start van de eerste mobiliteit van elk type en ten laatste op 1 april van het jaar 'n+1'.

Voor de organisatie van de mobiliteit moet het partnerschap:

- een memorandum van overeenstemming onder de partners opstellen met als doel een gezond beheer van het partnerschap en behandeling van alle aspecten die te maken hebben met de organisatie van de mobiliteit. Het memorandum van overeenstemming moet het volgende beschrijven:
 - de rol van de partners en ieders betrokkenheid in de organisatorische activiteiten (zichtbaarheidsactiviteiten, communicatiestrategie, voorbereidende academische activiteiten, enz.);
 - procedures en criteria voor de selectie van kandidaten (bijv. gecentraliseerde selectiemechanismen toegepast door alle partners. Die mechanismen houden rekening met de verschillende criteria voor verschillende doelgroepen);
 - definitie van specifieke academische regelingen (bijv. voor studenten: overeengekomen examencriteria, academische erkenning van studieperiodes in het buitenland; voor personeel: het opnemen van de cursussen die worden gegeven in het reguliere programma van de ontvangende universiteit; regelingen voor studenten en cursusbeoordeling, opleidingsprogramma's, enz.);
- een duidelijke promotie- en zichtbaarheidsstrategie ontwikkelen voor het partnerschap, met in het bijzonder een speciale partnerschapwebsite die expliciet verwijst naar Actie 2 - Erasmus Mundus Partnerschappen en alle nodige informatie verschafft over het partnerschap vanuit academisch, financieel en administratief oogpunt. Dat moet een solide netwerkbeleid omvatten die zo veel mogelijk universiteiten in de betrokken derde landen en kwetsbare groepen bereikt, vooral wanneer het gaat om prioritaire derde landen. Het voorstel moet daarom rekening houden met de voorwaarden van de communicatie en zichtbaarheid van de externe acties van de Europese Unie: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm;
- procedures en criteria opstellen voor het selecteren van studenten en personeel die zullen deelnemen aan de individuele mobiliteitsactiviteiten. Partnerschappen moeten een periode van minimaal 45 dagen voorzien na de lancering van het verzoek om reacties van belangstellenden om kandidaten de kans te geven een aanvraag voor een mobiliteitsbeurs in te dienen. De procedure en uiterste termijn voor indiening van de aanvragen moeten zo worden opgesteld dat de kandidaat ruim tevoren over alle nodige informatie beschikt en voldoende tijd heeft om zijn/haar aanvraag voor te bereiden en in te dienen;
- een mechanisme invoeren voor de selectie van studenten, onderzoekers, personeel voor academisch en hoger onderwijs waardoor de selectieprocedure transparant is en een gelijke behandeling van de afzonderlijke aanvragen wordt verzekerd;
- horizontale thema's aanpakken zoals evenwichtige deelname van mannen en vrouwen, gelijke kansen en de deelname van kansarme groepen (studenten met een handicap of economisch zwakkere studenten). Duidelijke bepalingen die een daadwerkelijke deelname van benadeelde groepen aan het programma mogelijk maken, zijn verplicht⁵⁰;
- maatregelen voorzien ter preventie van een mogelijke 'brain drain' uit de derde landen die deelnemen aan het mobiliteitsplan;
- voldoende taalkundige ondersteuning bieden;

⁵⁰ N.B.: het verschil tussen kansarme groepen en kwetsbare groepen: het eerste verwijst naar horizontale kwesties en moet in overweging worden genomen tijdens het selecteren van kandidaten voor **alle drie doelgroepen**, het tweede verwijst enkel naar de selectie van kandidaten volgens doelgroep III.

- de nodige faciliteiten aanbieden aan studenten (bijv. internationaal kantoor, huisvesting, coaching, hulp bij het verkrijgen van visa en verblijfsvergunningen, enz.), zo nodig ook diensten voor familieleden van begunstigten en begunstigten met speciale behoeften;
- een verzekeringsstelsel invoeren zodat studenten voldoende gedekt worden bij een ongeval, letsel, ziekte, enz. tijdens hun deelname aan EMA2–DEEL1;
- regelingen treffen met studenten voor een individueel werkprogramma en de werklast die nodig is om te slagen voor examens of andere vormen van beoordeling (m.a.w. leerovereenkomsten);
- academische erkenning van studieperiodes, opleiding, onderzoek en onderwijsactiviteiten vergemakkelijken (via ECTS – het Europees systeem voor de overdracht van studiepunten – of andere compatibele systemen) met het oog op een gemeenschappelijke ruimte voor hoger onderwijs. Daarom moeten alle partners voldoen aan de minimumeis dat de studieperiode in het buitenland wordt beschouwd als integraal deel van het studieprogramma. De studieperiode in de ontvangende universiteit(en) wordt door de thuisuniversiteit volledig academisch erkend (inclusief examens of andere vormen van beoordeling). Na afloop van de studieperiode in het buitenland zal de ontvangende universiteit de bezoekende student en de thuisuniversiteit een kopie van de studieresultaten verstrekken waarmee wordt bevestigd dat het programma is afgerond. Uitreiking van een diplomasupplement wordt ook aanbevolen;
- overeenkomsten opstellen met academici over de uren die moeten worden onderwezen door de bezoekende academicus en die deel moeten uitmaken van cursussen die worden beoordeeld als deel van een graad/diploma die door de ontvangende instelling wordt aangeboden;
- regelingen treffen voor het monitoren van uitgaande studenten;
- interne evaluatie- en kwaliteitsbeoordelingsmechanismen organiseren;
- een duurzame strategie ontwikkelen waarin wordt uitgelegd op welke manier deze uitwisselingen een positieve invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van duurzame relaties met derde landen, hoe gereageerd kan worden op de sociale, economische en politieke behoeften van de desbetreffende derde landen en hoe bijgedragen kan worden tot het verspreiden van de Europese sociale en democratische waarden.

INDIVIDUELE MOBILITEIT

Er zijn drie doelgroepen voor individuele mobiliteitsstromen en vijf verschillende types van individuele mobiliteit voor studenten en academisch personeel.

Doelgroep	Doelbegunstigten	Types van mobiliteit	Landen van deelnemers aan de mobiliteit
DOELGROEP 1	Studenten en personeel ingeschreven bij een van de hogeronderwijsinstellingen die deel uitmaken van het partnerschap.	bachelor, masters, doctoraat, postdoctoraat, personeelsuitwisselingen	Derde landen van de desbetreffende partij en Europese landen
DOELGROEP 2	Onderdanen van de derde landen uit het geografische luik, die ingeschreven zijn bij een hogeronderwijsinstelling uit die	masters, doctoraat, postdoctoraat	Enkel derde landen van de desbetreffende partij

	landen die niet zijn opgenomen in het partnerschap of die een universiteitsdiploma of equivalent hebben verkregen bij een instelling uit die landen. Dat omvat de mogelijkheid om mobiliteitskansen te bieden aan onderdanen van derde landen die werken bij de overheid of in publiek- en privaatrechtelijke ondernemingen.		
DOELGROEP 3	<p>Onderdanen van de derde landen in het geografische luik die zich om sociale en politieke redenen in een bijzonder kwetsbare situatie bevinden. Bijvoorbeeld:</p> <p>1) mensen met een vluchtelingenstatus of asielbegunstigden (internationaal of volgens de nationale wetgeving van een van de Europese gastlanden) of</p> <p>2) mensen van wie kan worden aangetoond dat ze onterecht van de universiteit werden uitgesloten op grond van ras, etnische afkomst, geloofsovertuiging, politieke voorkeur, geslacht of seksuele voorkeur of</p> <p>3) mensen die tot een inheemse bevolkingsgroep behoren waarvoor specifiek nationaal beleid geldt of die worden beschouwd als ontheemden in eigen land.</p>	bachelor, masters, doctoraat, postdoctoraat	Enkel derde landen van de desbetreffende partij

Merk op dat:

- ✓ **Doelgroep 1 ten minste 50% moet uitmaken** van de individuele mobiliteit in het project;
- ✓ **Studenten en personeel uit derde landen ten minste 70% moeten uitmaken** van de individuele mobiliteit in het project;
- ✓ **Europese studenten en personeel niet meer dan 30% mogen uitmaken** van de individuele mobiliteitsstromen in het project.

Algemeen zijn de verschillende types van individuele mobiliteit als volgt:

Type van mobiliteit	Verdeling
Bachelors	30-40% van het totaal
Masters	20-30 % van het totaal
Doctoraten	15-25% van het totaal
Postdoctoraatsbeurzen	5-15% van het totaal
Personeel	5-15% van het totaal

Aanvragers moeten in hun aanvraag het aantal mobiliteitsplaatsen, de doelgroepen, de mobiliteitstypes en de thematische domeinen opgeven die ze willen aanbieden. De verdeling per mobiliteitstype moet worden gerespecteerd en binnen het bereik vallen dat is aangeduid in de tabel.

Het type, de verdeling en het aantal in aanmerking komende mobiliteitsstromen kan verschillen naargelang de partij in kwestie. Uitvoerige informatie zal worden gegeven in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen. Elk voorstel moet minstens het minimumaantal individuele mobiliteitsstromen bevatten die worden verlangd in de desbetreffende partij, gepubliceerd in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Kandidaten uit Europese of derde landen kunnen geen tweede beurs krijgen voor hetzelfde type mobiliteit onder een ander project onder EMA2-DEEL1. Bovendien kunnen kandidaten slechts deelnemen aan één mobiliteitsactiviteit binnen hetzelfde project.

Mobiliteitsstromen voor studenten en personeel tussen de Europese instellingen of instellingen uit derde landen die betrokken zijn bij het partnerschap komen niet in aanmerking.⁵¹

Mobiliteit kan een plaatsingsperiode (max. 3 maanden) omvatten in hetzelfde land als de partners of geassocieerden van de ontvangende hogeronderwijsinstellingen, op voorwaarde dat ze voorafgegaan wordt door een periode van studie in het buitenland van minimaal zes maanden en dat ze erkend wordt als integraal onderdeel van het programma van de student. De plaatsing moet worden overeengekomen door alle betrokken partners en de studenten moeten nauwkeurig worden gevolgd.

Europese universiteiten wordt aangeraden om goed op de hoogte te zijn van specifieke voorwaarden in elk van de betrokken derde landen alvorens ze beslissen om studenten of academisch personeel te sturen en om het advies op te volgen van hun ministerie van Buitenlandse Zaken.

⁵¹ De reis- en verblijfkosten voor personeel van het partnerschap dat de mobiliteit organiseert, moeten worden gedekt door het forfaitaire bedrag dat daarvoor wordt toegewezen aan het partnerschap.

DUUR

De duur van een project kan afhangen van de partij in kwestie maar mag niet langer zijn dan 48 maanden. Gedetailleerde informatie zal worden gegeven in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Het partnerschap kan beslissen over de duur van de mobiliteitsactiviteiten binnen de limieten uit de onderstaande tabel:

Type van individuele mobiliteit	DOELGROEP I		DOELGROEP II	DOELGROEP III ⁵²
	EU/andere landen en (potentiële) kandidaat-lidstaten in mogelijk dezelfde positie als de lidstaten	Partners uit derde landen		
Bachelor	van 1 academisch semester tot 1 academisch jaar (max. 10 maanden)		Niet van toepassing.	van 1 academisch semester tot 3 academische jaren (max. 34 maanden)
Master	van 1 academisch semester tot 1 academisch jaar (max. 10 maanden)	van 1 academisch semester tot 2 academische jaren (max. 22 maanden)	van 1 academisch semester tot 2 academische jaren (max. 22 maanden)	van 1 academisch semester tot 2 academische jaren (max. 22 maanden)
Doctoraat	6-34 maanden		6-34 maanden	6-34 maanden
Postdoctoraat	6-10 maanden		6-10 maanden	6-10 maanden
Personeel	1-3 maanden		Niet van toepassing.	Niet van toepassing.

6.1.3 GUNNINGSCRITERIA

De selectie van partnerschappen zal een competitief proces zijn, georganiseerd door het Agentschap en gebaseerd op de beoordeling van de kwaliteit van het voorstel vanuit academisch en organisatorisch perspectief. Alle aanvragen worden beoordeeld door externe, onafhankelijke deskundigen volgens onderstaande vijf gunningscriteria. Het maximum dat een voorstel kan krijgen, is 100%. In principe worden voorstellen die de minimale kwaliteitsdrempel van 50% niet halen, niet in overweging genomen voor financiering.

⁵² Voor doelgroepen II en III, als de duur van de mobiliteit korter is dan een volledige academische termijn en geen diploma's worden uitgereikt, moet het partnerschap garanderen dat de studieperiodes, evenals de studiepunten worden erkend door de thuisuniversiteit. Daarvoor zijn voorafgaande academische afspraken nodig met de betrokken partneruniversiteiten uit derde landen.

Criteria	Weging
1. Relevantie	25%
2. Kwaliteit	65%
2.1 Samenstelling van het partnerschap en samenwerkingsmechanismen	20%
2.2 Organisatie en tenuitvoerlegging van de mobiliteit	25%
2.3 Studenten/personeelsfaciliteiten en follow-up	20%
3. Duurzaamheid	10%
Totaal	100%

1. Relevantie (25% van de eindbeoordeling)

Onder dit criterium moeten aanvragers de relevantie van hun voorstel uiteenzetten in het kader van de EMA2-DEEL2-doelstellingen (rubriek 6.1), en hoe de verwachte resultaten bijdragen tot het behalen van de vereisten in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Het gaat om punten zoals:

- het potentieel van het voorstel om institutionele samenwerking te bevorderen, de capaciteit van het leren en lesgeven in het hoger onderwijs te ontwikkelen en de beheerscapaciteit van hogeronderwijsinstellingen in de derde landen op te bouwen;
- de specifieke behoeften en beperkingen van de doelgroepen en het land/de landen;
- de thematische behoeften en hoe die passen in de ontwikkelingsstrategieën van de betrokken derde landen en de gevolgen voor de deelnemende instellingen in deze landen;
- horizontale vraagstukken zoals gelijke kansen, evenwicht tussen mannen en vrouwen, sociale gelijkheid en een mogelijke ‘brain drain’ veroorzaakt door het programma.

2. Kwaliteit (65% van de eindbeoordeling)

Onder dit criterium moet de aanvrager de maatregelen uitleggen die worden genomen om een kwaliteitsvolle organisatie en uitvoering van de mobiliteit te garanderen. Het legt de nadruk op de deskundigheid van het partnerschap dat wordt voorgesteld om de doelstellingen, strategieën/procedures en activiteiten van het project te behalen voor de organisatie en uitvoering van de mobiliteit, de diensten en faciliteiten aangeboden aan ingeschreven studenten evenals de manier waarop het partnerschap een efficiënte deelname wil verzekeren van de studenten in het mobiliteitsplan.

2.1 Samenstelling van het partnerschap en samenwerkingsmechanismen (20% van de eindbeoordeling)

Het gaat om punten zoals:

- De gevolgen van het partnerschap op het vlak van diversiteit (partners en geassocieerde leden, geografische dekking of het opnemen van perifere en hogeronderwijsinstellingen in grotere steden),

ervaring van de aanvrager en partners in het beheer van internationale samenwerkingsprojecten, hun technische en operationele deskundigheid en complementariteit;

- Het niveau van betrokkenheid en deelname van de partners in het project (zichtbaarheidsstrategie, selectieprocedure voor mobiliteit van studenten en personeel, evenwichtige verdeling van de taken en de mobiliteitsactiviteiten onder de partners);
- De kwaliteit en betrouwbaarheid van de samenwerkingsmechanismen die zijn gedefinieerd tussen de deelnemende organisaties en de gemeenschappelijke verwachte maatregelen voor kwaliteitsgarantie om de projectontwikkeling te volgen (indicatoren en benchmarks);
- De kwaliteit van de plannen voor communicatie- en samenwerkingsmechanismen (memorandum van overeenstemming);

2.2 Organisatie en tenuitvoerlegging van de mobiliteit (25% van de eindbeoordeling)

Het gaat om punten zoals:

- de manier waarop de voorgestelde mobiliteitsactiviteiten worden uitgevoerd en de voorgestelde resultaten en doelstellingen zullen worden behaald op basis van een evenwicht tussen kosten en efficiëntie. Efficiënt gebruik van mobiliteitsperiodes – de tijd in het buitenland zo goed mogelijk benutten voor een maximaal voordeel. Geschiktheid van projectresultaten en gerelateerde activiteiten;
- strategie en concrete maatregelen om de zichtbaarheid en het bewustzijn te verhogen en het project te bevorderen;
- maatregelen om het juiste aantal studenten en personeelsleden met het juiste profiel aan te trekken teneinde de voorgestelde mobiliteitsstromen te garanderen, evenals hun onderlinge relatie en de thematische deskundigheid van de partnerinstellingen, het profiel van de studenten / personeel;
- methodologie en de criteria die een onpartijdig en transparant selectieproces moeten garanderen op basis van verdienste en gelijke kansen, evenals normen overeengekomen door het partnerschap voor gezamenlijke aanvraag, selectie, toelating en examenprocedures;
- integratie van het mobiliteitsplan bij de partnerinstellingen (m.a.w. hoe het voorstel voldoet aan de vereisten op het vlak van aantallen en types van mobiliteitsactiviteiten, evenwicht van de mobiliteitsstromen die worden voorgesteld onder de partners);
- de overeengekomen mechanismen voor examens van studenten en erkenning en overdracht van studiepunten (gebruik van ECTS of andere equivalente mechanismen, gebruik van een diplomasupplement);
- de verwachte kwaliteitsborging en evaluatiestrategie die is vooropgesteld door het partnerschap om voor een efficiënte controle van het project te zorgen (uit zowel een academisch als administratief standpunt);
- concrete maatregelen van het partnerschap om te voldoen aan de horizontale eisen van gelijke kansen, evenwicht tussen mannen en vrouwen, deelname van personen met een handicap en economisch zwakkere personen, voorkomen van ‘brain drain’

2.3 Studenten/personeelsfaciliteiten en follow-up (20% van de eindbeoordeling)

Het gaat om punten zoals:

- een studentenovereenkomst met duidelijke vermelding van de wederzijdse rechten, verplichtingen en verantwoordelijkheden van de desbetreffende student en het partnerschap betreffende academische, financiële en administratieve aspecten van deelname aan het mobiliteitsplan;
- een leerovereenkomst waarin het studieprogramma in het buitenland is beschreven en hoe het bestaan ervan de academische erkenning gemakkelijker maakt;
- praktische regelingen voor de ontvangst van inkomende studenten en wetenschappers in de ontvangende instelling, in het bijzonder de ondersteuning bij het verkrijgen van een visum, administratieve ondersteuning, huisvestingsfaciliteiten, taalcursussen, ondersteuning voor een verblijfsvergunning, enz.;
- integratie van academisch personeel in het studieprogramma en geschiktheid van opleidingsplannen voor administratief personeel.

3. Duurzaamheid (10% van de eindbeoordeling)

Dit criterium legt de nadruk op de maatregelen van het partnerschap die moeten zorgen voor de gewenste verspreiding en het gebruik van de projectresultaten, evenals de gevolgen en duurzaamheid van die resultaten op lange termijn (financieel, institutioneel), ook na de financieringsperiode.

Het gaat om punten zoals:

- relevante acties die moeten worden voortgezet en resultaten die moeten worden gehandhaafd of verder ontwikkeld na afloop van de financiering door de Europese Commissie;
- gevolgen voor de doelgroepen en op het institutionele niveau, inclusief erkenning van studies onder partners, oprichting van internationale samenwerkingscellen in derde landen;
- tastbare gevolgen, multipliereffecten en plan voor kapitalisatie van de projectresultaten en verspreidingsactiviteiten in Europese en derde landen.

Na de evaluatie en voor elk van de geografische partijen wordt een lijst opgesteld met de beste voorstellen. Binnen de beschikbare financiële enveloppe wordt een lijst opgesteld met het/de geselecteerde project(en) per partij en een reservelijst.

Voor de financiële en contractuele voorwaarden, zie rubriek 6.2 en 6.3.

6.2 EMA2-DEEL2: PARTNERSCHAPPEN MET LANDEN EN GEBIEDEN DIE ONDER HET INSTRUMENT VOOR GEÏNDUSTRIALISEERDE LANDEN (ICI) VALLEN

Het instrument voor geïndustrialiseerde landen (ICI) stimuleert de samenwerking met 17 geïndustrialiseerde landen en andere landen met een hoog inkomen en gebieden in Noord-Amerika, de regio Azië - Stille Oceaan en de Golfregio (hierna derde landen/gebieden genoemd). Op basis van artikel 181A van het Verdrag, zal het ICI bijdragen – samen met andere instrumenten van de Gemeenschap – tot het bevorderen van de relaties van de Gemeenschap met landen en gebieden die dezelfde waarden delen, belangrijke politieke en economische partners zijn en een actieve rol spelen in multilaterale fora en de wereldpolitiek.

De EU en derde landen erkennen het belang van academische samenwerking en uitwisselingen als een middel om wederzijds begrip, innovatie en onderwijskwaliteit te bevorderen. De hogeronderwijssystemen in de EU en derde landen/gebieden hebben vergelijkbare niveaus van kwaliteitsontwikkeling bereikt. Ze zijn belangrijke verstrekkers van hoger onderwijs en werken aan de internationalisering van hun systemen zodat zij grote aantallen buitenlandse studenten kunnen aantrekken. Ze hebben een aanzienlijk potentieel voor wederzijds voordelige academische samenwerkingsactiviteiten waaronder uitwisselingen van studenten, professoren en onderzoekers.

In dit kader legt Erasmus Mundus Actie 2 - Deel 2 de nadruk op een samenwerking op regionale basis (samenwerking tussen EU-landen en meer dan één derde land/gebied in een bepaalde geografische regio). Een interregionale aanpak kan de partnerschapsopties voor de Europese hogeronderwijsinstellingen diversifiëren, regionale samenwerking tussen partnerlanden stimuleren en het gebrek aan evenwicht tussen de Europese onderwijssector en die van sommige landen/gebieden verhelpen of verminderen. In bepaalde gevallen kan een dergelijke onevenwichtigheid een hindernis vormen voor duurzame bilaterale samenwerking en kan een regionale aanpak een meer flexibel kader bieden voor bepaalde landen en gebieden om te gaan samenwerken met de Gemeenschap.

Deze partnerschappen moeten de mobiliteit bevorderen in de volgende categorieën: masterstudenten, doctoraats- en postdoctoraatskandidaten en academici en administratief personeel uit het hoger onderwijs. De partnerschappen zullen bijdragen tot de verbetering van de onderwijskwaliteit. Deze projecten moeten binnen het kader vallen van de groeiende rol van de Europese Unie op het economische en politieke toneel en een weerspiegeling zijn van de belangrijkste thema's van de relaties tussen de EU en haar geïndustrialiseerde partners.

Specifieke doelstellingen van EMA2-DEEL 2-activiteiten:

- de samenwerking ondersteunen tussen hogeronderwijsinstellingen met het oog op het bevorderen van studieprogramma's en mobiliteit;
- de mobiliteit van studenten, doctoraats- en postdoctoraatskandidaten stimuleren tussen de Europese Unie en de derde landen/gebieden door het bevorderen van transparantie, wederzijdse erkenning van kwalificaties en studieperiodes, onderzoek en opleiding en waar nodig, de overdraagbaarheid van studiepunten;
- de mobiliteit van academisch en administratief personeel ondersteunen met als doel het verbeteren van wederzijds begrip en deskundigheid van kwesties die relevant zijn voor de relaties tussen de Europese Unie en de partnerlanden;
- een specifieke waarde ontwikkelen voor het stimuleren van interregionale samenwerking.

De tenuitvoerlegging van het programma zal volledig bijdragen tot het bevorderen van het horizontale beleid van de Gemeenschap, vooral door:

- de Europese, op kennis gebaseerde economie en maatschappij te verbeteren en bij te dragen tot het scheppen van meer banen in overeenstemming met de doelstellingen van de Lissabonstrategie en de algemene concurrentiekracht van de Europese Unie te verhogen, haar duurzame economische groei te verbeteren en de algemene sociale cohesie te versterken;
- cultuur, kennis en vaardigheden te bevorderen voor vreedzame en duurzame ontwikkeling in een gediversifieerd Europa;
- het besef te bevorderen van het belang van culturele en taalkundige verscheidenheid binnen Europa, alsook van de noodzaak om racisme en vreemdelingenhaat te bestrijden en intercultureel onderwijs te bevorderen;
- voorzieningen beschikbaar te stellen voor studenten met speciale behoeften, in het bijzonder door hun integratie in het algemeen hoger onderwijs te bevorderen en gelijke kansen voor iedereen te bevorderen;
- gelijke behandeling te bevorderen tussen mannen en vrouwen en bij te dragen tot de bestrijding van alle vormen van discriminatie op basis van geslacht, ras of etnische afkomst, geloofsovertuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid.

6.2.1 THEMATISCHE STUDIERICHTINGEN EN REGIONALE/LANDSPECIFIEKE BEHOEFTE

EMA2-DEEL2 geldt voor alle studierichtingen. In deze context worden projecten aangemoedigd in de studierichtingen en disciplines die zijn opgenomen in de desbetreffende partij van de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

6.2.2 TOELATINGSCRITERIA

In dit deel worden de algemene toelatingscriteria voor de partnerschappen beschreven. Specifieke vereisten voor elke afzonderlijke partij moeten worden gerespecteerd met betrekking tot het in aanmerking komende land, de geschiktheid van het partnerschap, de activiteiten en het type mobiliteit zoals gepubliceerd in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Elke aanvrager mag slechts één voorstel indienen voor een bepaalde partij. Hetzelfde Europese partnerschap mag voorstellen indienen voor een maximum van twee partijen en elk voorstel moet worden ingediend in een afzonderlijke omslag.

6.2.2 a SUBSIDIABELE DEELNEMERS EN CONSORTIUMSAMENSTELLING

PARTNERSCHAPSAMENSTELLING

Het partnerschap bestaat minimaal uit

- ✓ vijf Europese instellingen voor hoger onderwijs die een Erasmus Charter hebben gekregen van ten minste drie EU-lidstaten, plus

- ✓ ten minste drie hogeronderwijsinstellingen uit twee landen van de overeenkomstige partij.

Opdat de aanvrager het partnerschap goed kan beheren, is de omvang van het partnerschap beperkt tot maximaal 12 partners.

Bovenstaande regel kan onderhevig zijn aan wijzigingen afhankelijk van de desbetreffende partij. Uitvoerige informatie over de toepasselijke regel voor elk van de partijen zal worden opgenomen in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

AANVRAGERS / COÖRDINERENDE INSTELLING

Aanvragers moeten:

1. rechtspersoonlijkheid hebben;
2. een universiteit of hogeronderwijsinstelling zijn. Om in aanmerking te komen als een hogeronderwijsinstelling moeten aanvragers cursussen aanbieden op het niveau van bachelor, master en/of doctoraat in het hoger onderwijs met als resultaat een kwalificatie die wordt erkend door de bevoegde instanties van hun eigen land; ze kunnen 'Universiteit' worden genoemd of een andere relevante naam dragen (bijv. 'Hogeschool', 'Instituut', enz.). Merk op dat (afdelingen van) hogeronderwijsinstellingen van derde landen/gebieden die gevestigd zijn in Europese landen of afdelingen van Europese hogeronderwijsinstellingen die gevestigd zijn in derde landen/gebieden niet in overweging worden genomen als in aanmerking komende aanvragers;
3. geregistreerd zijn in een lidstaat van de Europese Unie;
4. rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor het beheer van de activiteiten met hun partners en niet fungeren als tussenpersoon;
5. in het bezit zijn van een Erasmus Charter vóór de publicatiedatum van de oproep.

PARTNERS

Partners moeten:

1. rechtspersoonlijkheid hebben;
2. een universiteit of hogeronderwijsinstelling zijn. Om in aanmerking te komen als een instelling voor hoger onderwijs moeten aanvragers cursussen aanbieden op het niveau van bachelor, master en/of doctoraat in het hoger onderwijs met als resultaat een kwalificatie die wordt erkend door de bevoegde instanties van hun eigen land; ze kunnen 'Universiteit' worden genoemd of een andere relevante naam dragen (bijv. 'Hogeschool', 'Instituut', enz.). Merk op dat (afdelingen van) hogeronderwijsinstellingen van derde landen/gebieden die gevestigd zijn in een van de in aanmerking komende landen of afdelingen van Europese hogeronderwijsinstellingen die gevestigd zijn in derde landen niet in overweging worden genomen als in aanmerking komende partners;
3. geregistreerd zijn in een van de landen van de oproep.

De verplichting om in het bezit te zijn van een Erasmus Charter geldt niet voor partneruniversiteiten in derde landen/gebieden. Het Agentschap zal EU-delegaties vragen contact te leggen met de bevoegde autoriteiten van het desbetreffende land om te controleren of hogeronderwijsinstellingen uit derde landen die zijn

opgenomen in het consortium voldoen aan de definitie van een hogeronderwijsinstelling volgens artikel 2 van het besluit tot vaststelling van het programma.

GEASSOCIEERDE LEDEN

Andere soorten organisaties uit de in aanmerking komende landen kunnen betrokken zijn bij de actie. Geassocieerde leden spelen een actieve rol in de activiteiten maar zijn geen begunstigden en kunnen geen financiering ontvangen uit de subsidie. Geassocieerde leden hoeven niet te voldoen aan de toelatingscriteria voor aanvragers en partners.

De geassocieerde leden moeten worden vermeld in de aanvraag en hun rol in het projectvoorstel moet worden beschreven. In specifieke gevallen kunnen de geassocieerde leden een ontvangende instelling zijn, bijvoorbeeld als een plaatsingsperiode wordt voorzien als deel van de studieperiode.

Enkele types geassocieerde leden die in het bijzonder relevant zijn voor de doelstellingen en activiteiten van dit programma zijn bedrijven, kamers van koophandel en industrie, lokale, regionale of nationale openbare entiteiten, evenals onderzoekscentra, regionale hogeronderwijsinstellingen die niet tot een nationaal systeem behoren, maar formeel worden erkend door een van de in aanmerking komende landen.

Verwacht wordt dat geassocieerde leden bijdragen aan de overdracht van kennis en resultaten evenals aan het innovatieproces en ondersteuning bieden bij het bevorderen, uitvoeren, evalueren en duurzaam ontwikkelen van projecten.

EUROPESE STUDENTEN

Om in aanmerking te komen, moeten Europese masterstudenten, doctoraat- en postdoctoraatskandidaten, die worden beschouwd als 'Europese studenten':

1. de nationaliteit hebben van een van de Europese lidstaten;
2. voor een masters-mobiliteit een eerste diploma van hoger onderwijs hebben of een erkend equivalent opleidingsniveau aan een Europese hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap tijdens het academische jaar dat samenvalt met het begin van de toelatingsperiode van het project; of op dat moment ingeschreven zijn voor een masters in een hogeronderwijsinstelling die deel uitmaakt van het partnerschap;
3. voor een doctoraat-mobiliteit een tweede diploma van hoger onderwijs hebben of een erkend equivalent opleidingsniveau aan een Europese hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap tijdens het academische jaar dat samenvalt met het begin van de toelatingsperiode van het project; of op dat moment ingeschreven zijn voor een doctoraatsprogramma in een hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap;
4. voor een postdoctoraat-mobiliteit hun doctoraat hebben behaald in de voorgaande twee jaar en daartoe de steun hebben van een van de Europese hogeronderwijsinstellingen binnen het partnerschap. Een postdoctoraat-mobiliteit kan worden benut voor onderzoek, opleiding en het bijwonen van zeer gespecialiseerde cursussen;
5. voldoende kennis hebben van de taal van de cursussen of van een van de talen die in de ontvangende landen worden gesproken.

STUDENTEN UIT DERDE LANDEN

Om in aanmerking te komen, moeten masterstudenten en doctoraatkandidaten uit derde landen/gebieden, die worden beschouwd als 'Studenten uit derde landen':

1. de nationaliteit hebben van een van de derde landen/gebieden die zijn opgenomen in de desbetreffende partij;
2. voor een masters-mobiliteit een eerste diploma van hoger onderwijs hebben of een erkend equivalent opleidingsniveau aan een hogeronderwijsinstelling uit een derde land/gebied binnen het partnerschap tijdens het academische jaar dat samenvalt met het begin van de toelatingsperiode van het project; of op dat moment ingeschreven zijn voor een masters in een hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap;
3. voor een doctoraat-mobiliteit een tweede diploma van hoger onderwijs hebben of een erkend equivalent opleidingsniveau aan een hogeronderwijsinstelling uit een derde land/gebied binnen het partnerschap tijdens het academische jaar dat samenvalt met het begin van de toelatingsperiode van het project; of op dat moment ingeschreven zijn voor een doctoraatsprogramma in een hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap;
4. voor een postdoctoraat-mobiliteit hun doctoraat hebben behaald in de voorgaande twee jaar en daartoe de steun hebben van een van de hogeronderwijsinstellingen uit het derde land/gebied binnen het partnerschap. Een postdoctoraat-mobiliteit kan worden benut voor onderzoek, opleiding en het bijwonen van zeer gespecialiseerde cursussen;
5. voldoende kennis hebben van de taal van de cursussen of van een van de talen die in de ontvangende landen worden gesproken.

ACADEMISCH EN ADMINISTRATIEF PERSONEEL

Om in aanmerking te komen, moet academisch personeel en hogeronderwijspersoneel, hierna 'personeel' genoemd:

1. werken in of verbonden zijn aan een hogeronderwijsinstelling binnen het partnerschap;
2. de nationaliteit hebben van een EU-lidstaat of een van de derde landen/gebieden die zijn opgenomen in de desbetreffende partij;
3. de mobiliteitstaken moeten gebaseerd zijn op partnerschapsovereenkomsten tussen de leden van het partnerschap;
4. de thuisuniversiteit en ontvangende universiteit en de betrokken docenten/onderzoekers moeten het eens zijn over het programma van lezingen die moeten worden gegeven door de bezoekende docenten, over de onderzoeksactiviteiten of over de te volgen opleiding;
5. de uitwisseling kan een persoonlijke uitwisseling zijn of een bezoekersstroom in één richting naar of van een derde land.

De mobiliteit van personeel moet bijdragen tot de versterking van de internationale samenwerkingscapaciteit van hogeronderwijsinstellingen in derde landen.

Het moet als doel hebben om de banden tussen afdelingen en faculteiten te consolideren en uit te breiden en om toekomstige samenwerkingsprojecten tussen de universiteiten voor te bereiden. Men verwacht dat de mobiliteit van het personeel leidt tot vooruitgang bij de toepassing van ECTS of andere systemen voor de erkenning van studies in de partnerinstellingen.

6.2.2 b SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

Het project omvat de organisatie en uitvoering van de mobiliteit van studenten, onderzoekers en personeel, het geven van onderwijs/opleiding en andere diensten aan buitenlandse studenten en onderwijs/opleiding en onderzoekstaken en andere diensten aan personeel van het land of de landen die zijn opgenomen in het project.

De activiteiten moeten plaatsvinden in een van de in aanmerking komende landen/gebieden die zijn beschreven in de respectieve partij van de oproep en die deelnemen aan het partnerschap.

Het project, met name de organisatie van het mobiliteitsplan, moet klaar zijn om opgestart te worden in het jaar van de aanvraag. Een project dat wordt geselecteerd in het jaar 'n' moet van start kunnen gaan met de mobiliteit vanaf het jaar 'n' en ten laatste in het jaar 'n+1', in overeenstemming met de academische kalender van het ontvangende land. Mobiliteit van het personeel kan op ieder moment tijdens het project starten en moet worden afgerond binnen de toelatingsperiode van het project.

Het project bestaat uit twee grote delen:

- organisatie van mobiliteit;
- individuele mobiliteit voor studenten en personeel.

Het organiseren van mobiliteitsactiviteiten is gericht op het creëren van optimale voorwaarden via kwaliteitsondersteunende maatregelen, voor studenten en personeel om periodes van studie/plaatsing/onderwijs/onderzoek/opleiding aan partneruniversiteiten in andere deelnemende landen te ondernemen.

Aanvragers moeten er rekening mee houden dat, als hun voorstel wordt goedgekeurd, ze een lijst met de daadwerkelijk geselecteerde studenten en personeelsleden voor de mobiele activiteit moeten indienen bij het Agentschap, evenals een reservelijst met naam, geslacht, nationaliteit, thuisinstelling en ontvangende instelling, studierichting, type onderwijs en duur. Bovendien moet informatie worden geleverd over het aantal geweigerde kandidaten per mobiliteitstype, land van herkomst en geslacht. De lijst per mobiliteitstype moet worden ingediend voor de start van de eerste mobiliteit van elk type en ten laatste tegen 1 april van het jaar 'n+1'.

Voor de organisatie van de mobiliteit moet het partnerschap:

- een memorandum van overeenstemming onder de partners opstellen met als doel een gezond beheer van het partnerschap en behandeling van alle aspecten die te maken hebben met de organisatie van de mobiliteit. Het memorandum van overeenstemming moet het volgende beschrijven:
 - de rol van de partners en ieders betrokkenheid in de organisatorische activiteiten (zichtbaarheidsactiviteiten, communicatiestrategie, voorbereidende academische activiteiten, enz.);
 - procedures en criteria voor de selectie van kandidaten;
 - definitie van specifieke academische regelingen (bijv. voor studenten: overeengekomen examencriteria, academische erkenning van studieperiodes in het buitenland; voor personeel: het opnemen van de cursussen die worden gegeven in het reguliere programma van de ontvangende universiteit; regelingen voor studenten en cursusbeoordeling, opleidingsprogramma's, enz.);
- een duidelijke promotie- en zichtbaarheidsstrategie ontwikkelen voor het partnerschap, met in het bijzonder een speciale partnerschapwebsite die expliciet verwijst naar EMA2-DEEL2 en alle nodige

informatie verschaft over het partnerschap vanuit academisch, financieel en administratief oogpunt. Dat moet een solide netwerkbeleid omvatten die zo veel mogelijk universiteiten in de desbetreffende derde landen bereikt;

- een mechanisme invoeren voor de selectie van studenten, onderzoekers, academisch en administratief personeel waardoor de selectieprocedure transparant is en een gelijke behandeling van de afzonderlijke aanvragen wordt verzekerd;
- procedures en criteria opstellen voor het selecteren van studenten en academisch en administratief personeel die zullen deelnemen aan de individuele mobiliteitsactiviteiten. Partnerschappen moeten een periode van minimaal 45 dagen voorzien na de lancering van het verzoek om reacties van belangstellenden om kandidaten de kans te geven een aanvraag voor een mobiliteitsbeurs in te dienen. De procedure en uiterste termijn van indiening van de aanvragen moeten zo worden opgesteld dat de kandidaat ruim tevoren over alle nodige informatie beschikt en voldoende tijd heeft om zijn/haar aanvraag voor te bereiden en in te dienen;
- voldoende taalkundige ondersteuning bieden;
- de nodige faciliteiten aanbieden aan studenten (bijv. internationaal kantoor, huisvesting, coaching, hulp bij het verkrijgen van visa en verblijfsvergunningen, enz.), zo nodig ook diensten voor familieleden van begunstigen en begunstigen met speciale behoeften;
- een verzekeringsstelsel invoeren zodat studenten voldoende gedekt worden bij een ongeval, letsel, ziekte, enz. tijdens hun deelname aan EMA2–DEEL2;
- regelingen treffen met studenten voor een individueel werkprogramma en de werklast die nodig is om te slagen voor examens of andere vormen van beoordeling (m.a.w. leerovereenkomsten);
- academische erkenning van studieperiodes, opleiding, onderzoek en onderwijsactiviteiten vergemakkelijken (via ECTS – het Europees systeem voor de overdracht van studiepunten – of andere compatibele systemen) met het oog op een gemeenschappelijke ruimte voor hoger onderwijs. Daarom moeten alle partners voldoen aan de minimumeis dat de studieperiode in het buitenland wordt beschouwd als integraal deel van het studieprogramma. De studieperiode in de ontvangende universiteit(en) wordt door de thuisuniversiteit volledig academisch erkend (inclusief examens of andere vormen van beoordeling). Na afloop van de studieperiode in het buitenland zal de ontvangende universiteit de bezoekende student en de thuisuniversiteit een kopie van de studieresultaten verstrekken waarmee wordt bevestigd dat het studieprogramma is afgerond. Het uitreiken van een diplomasupplement wordt ook aanbevolen;
- overeenkomsten opstellen met academici over de uren die moeten worden onderwezen door de bezoekende academicus en die deel moeten uitmaken van cursussen die worden beoordeeld als deel van een graad/diploma die door de ontvangende instelling wordt aangeboden;
- regelingen treffen voor het monitoren van uitgaande studenten;
- interne evaluatie- en kwaliteitsbeoordelingsmechanismen organiseren;
- een duurzame strategie ontwikkelen waarin wordt uitgelegd op welke manier deze uitwisselingen de bestaande relaties met derde landen kunnen consolideren, hoe ze wederzijds begrip, innovatie en onderwijskwaliteit verbeteren in de betrokken derde landen.

EMA2-DEEL2 richt zich enkel op studenten en personeel van een van de hogeronderwijsinstellingen binnen de partnerschappen.

Algemeen:

- ✓ Europese mobiliteit naar derde landen/gebieden moet ten minste 60% uitmaken van de individuele mobiliteitsstroom;
- ✓ Mobiliteit van derde landen naar Europa mag niet hoger zijn dan 40% van de individuele mobiliteitsstroom.

De verdeling kan variëren naargelang de partij in kwestie. Uitvoerige informatie zal worden gegeven in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Mobiliteit kan een plaatsingsperiode (max. 3 maanden) omvatten in hetzelfde land als de partners of geassocieerde leden van de ontvangende hogeronderwijsinstellingen, op voorwaarde dat ze voorafgegaan wordt door een periode van studie in het buitenland van minimaal zes maanden en dat ze erkend wordt als integraal onderdeel van het programma van de student. De plaatsing moet worden overeengekomen door alle betrokken partners en de studenten moeten nauwkeurig worden gevolgd.

Europese universiteiten wordt aangeraden om goed op de hoogte te zijn van specifieke voorwaarden in elk van de betrokken derde landen/gebieden alvorens ze beslissen om studenten of academisch personeel te sturen en om het advies op te volgen van hun ministerie van Buitenlandse Zaken.

DUUR

De duur van een project kan afhangen van de partij in kwestie maar mag niet langer zijn dan 48 maanden. Uitvoerige informatie zal worden gegeven in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Het partnerschap kan beslissen over de duur van de mobiliteitsactiviteiten binnen de limieten uit de onderstaande tabel:

Type van individuele mobiliteit	Studenten en personeel van het partnerschap	
	EU-partners	Partners uit derde landen/gebieden
Master	van 1 academisch semester tot 1 academisch jaar (max. 10 maanden)	van 1 academisch semester tot 2 academische jaren (max. 22 maanden)
Doctoraat	6-34 maanden	
Postdoctoraat	6-10 maanden	
Personeel	1-3 maanden	

6.2.3 GUNNINGSCRITERIA

De selectie van partnerschappen zal een competitief proces zijn, georganiseerd door het Agentschap en gebaseerd op de beoordeling van de kwaliteit van het voorstel vanuit het academisch en organisatorisch perspectief. Alle aanvragen worden beoordeeld door externe, onafhankelijke deskundigen volgens

onderstaande vijf gunningscriteria. Het maximum dat een voorstel kan krijgen, is 100%. In principe worden voorstellen die de minimale kwaliteitsdrempel van 50% niet halen, niet in overweging genomen voor financiering.

Criteria	Weging
1. Relevantie	25%
2. Bijdrage aan excellentie	25%
3. Kwaliteit	50%
3.1 Samenstelling van het partnerschap en samenwerkingsmechanismen	15%
3.2 Organisatie en tenuitvoerlegging van de mobiliteit	20%
3.3 Studenten/personeelsfaciliteiten en follow-up	15%
Totaal	100%

1. Relevantie (25% van de eindbeoordeling)

Onder dit criterium moeten aanvragers de relevantie van hun voorstel uiteenzetten in het kader van de programmadoelstellingen van EMA2-DEEL2 (rubriek 6.2), en hoe de verwachte resultaten bijdragen tot het behalen van de vereisten in de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen.

Het gaat om punten zoals:

- geografische dekking van het partnerschap;
- belang van het project voor de relatie tussen de Europese Unie en de derde landen/gebieden (zie thematische velden van de respectieve richtsnoeren voor de oproep tot het indienen van voorstellen).

2. Bijdrage aan excellentie (25% van de eindbeoordeling)

Volgens dit gunningscriterium moeten aanvragers verklaren hoe hun voorstel vanuit academisch en institutioneel oogpunt kan bijdragen tot excellentie en innovatie door overdracht van kennis en knowhow.

Het gaat om punten zoals:

- de bijdrage van het project aan onderwijskwaliteit, excellentie en overdracht van kennis en knowhow;
- het potentieel van het voorstel om institutionele samenwerking te bevorderen en de capaciteit van het leren en lesgeven in het hoger onderwijs te ontwikkelen bij studenten en onderzoekers met het oog op verdere studie of professionele kansen;
- een degelijk beleid voor uiteenlopende thema's en de gevolgen voor de deelnemende instellingen in deze landen.

3. Kwaliteit (50% van de eindbeoordeling)

Volgens dit criterium moet de aanvrager de maatregelen uitleggen die worden genomen om een kwaliteitsvolle organisatie en uitvoering van de mobiliteit te garanderen. Het legt de nadruk op de deskundigheid van het partnerschap dat wordt voorgesteld om de doelstellingen, strategieën/procedures en activiteiten van het project te behalen voor de organisatie en uitvoering van de mobiliteit, de diensten en faciliteiten aangeboden aan ingeschreven studenten evenals de manier waarop het partnerschap een efficiënte deelname wil verzekeren van de studenten in het mobiliteitsplan.

3.1 Samenstelling van het partnerschap en samenwerkingsmechanismen (15% van de eindbeoordeling)

Het gaat om punten zoals:

- de gevolgen van het partnerschap op het vlak van diversiteit (partners en geassocieerde leden), operationele capaciteit van aanvragers en partners, en hun ervaring in het beheer van internationale projecten;
- het niveau van betrokkenheid en deelname van de partners in het project (zichtbaarheidsstrategie, selectieprocedure voor mobiliteit van studenten en personeel, verdeling van de taken onder de partners, verdeling van de mobiliteitsactiviteiten onder de partners);
- de kwaliteit en betrouwbaarheid van de samenwerkingsmechanismen die zijn gedefinieerd tussen de deelnemende organisaties en de gemeenschappelijke verwachte maatregelen voor kwaliteitsgarantie om de projectontwikkeling te volgen (indicatoren en benchmarks);
- de kwaliteit van de plannen voor communicatie- en samenwerkingsmechanismen (memorandum van overeenstemming).

3.2 Organisatie en tenuitvoerlegging van de mobiliteit (20% van de eindbeoordeling)

Het gaat om punten zoals:

- integratie van het mobiliteitsplan bij de partnerinstellingen (m.a.w. hoe het voorstel voldoet aan de vereisten op het vlak van aantallen en types van mobiliteitsactiviteiten, evenwicht van de mobiliteitsstromen die worden voorgesteld onder de partners);
- strategie en concrete maatregelen om de zichtbaarheid te garanderen, het bewustzijn te verhogen en het mobiliteitsplan te bevorderen;
- maatregelen om het juiste aantal studenten en personeelsleden met het juiste profiel aan te trekken teneinde de voorgestelde mobiliteitsstromen te garanderen, evenals hun onderlinge relatie en de thematische deskundigheid van de partnerinstellingen, het profiel van de studenten / personeel;
- methodologie en de criteria die een onpartijdig en transparant selectieproces moeten garanderen op basis van verdienste en gelijke kansen, evenals normen overeengekomen door het partnerschap voor gezamenlijke aanvragen, selectie, toelating en examenprocedures;
- de mechanismen voor examens van studenten en erkenning en overdracht van studiepunten (gebruik van ECTS of andere equivalente mechanismen, gebruik van een diplomasupplement);
- de verwachte kwaliteitsborging en evaluatiestrategie die het partnerschap beoogt om voor een efficiënte controle van het project te zorgen (uit zowel een academisch als administratief oogpunt);

- de kwaliteit van het duurzaamheidsplan zowel binnen de beoogde contractuele periode als erna;
- de gevolgen voor de doelgroepen en op institutioneel niveau met inbegrip van studie-erkenning door de partners;
- tastbare gevolgen, multipliereffecten en plan voor kapitalisatie van de projectresultaten en verspreidingsactiviteiten in Europese landen en partnerlanden.

3.3 Studenten/personeelsfaciliteiten en follow-up (15% van de eindbeoordeling)

Het gaat om punten zoals:

- een studentenovereenkomst met duidelijke vermelding van de wederzijdse rechten, verplichtingen en verantwoordelijkheden van de desbetreffende student en het partnerschap betreffende academische, financiële en administratieve aspecten van deelname aan het mobiliteitsplan;
- een leerovereenkomst waarin het studieprogramma in het buitenland is beschreven en hoe het bestaan ervan de volledige academische erkenning gemakkelijker maakt;
- de praktische regelingen voor de ontvangst van inkomende studenten in de ontvangende instelling, in het bijzonder de ondersteuning bij het verkrijgen van een visum, administratieve ondersteuning, huisvestingsfaciliteiten, taalcursussen, ondersteuning voor een verblijfsvergunning, enz.;
- Integratie van academisch personeel in het studieprogramma en geschiktheid van opleidingsplannen voor administratief personeel.

Na de evaluatie wordt voor elk van de geografische partijen een lijst opgesteld met de beste voorstellen. Binnen de beschikbare financiële middelen wordt een lijst opgesteld met het/de geselecteerde project(en) per geografische partij en een reservelijst.

6.3 FINANCIËLE VOORWAARDEN

De toegekende beurs kan worden gebruikt voor de kosten tijdens de tenuitvoerlegging van in aanmerking komende activiteiten zoals beschreven in de rubrieken 6.2.1 en 6.2.2.

Organisatie van de mobiliteit

Het deel van de beurs dat wordt toegekend om de kosten van de universiteiten voor de organisatie van de mobiliteit te dekken, zullen worden berekend op basis van forfaitaire bedragen. Dat forfaitaire bedrag komt overeen met **10 000 EUR** per instelling binnen het partnerschap.

Individuele beurzen

De gemeenschapsondersteuning voor individuele mobiliteit van studenten en personeel vormt een bijdrage in de reiskosten, verblijfkosten, verzekeringskosten en, voor zover van toepassing, het cursusgeld voor mobiele studenten en mobiel personeel.

De beurs die wordt toegekend om deze kosten te dekken, wordt berekend op basis van eenheidskosten die worden weergegeven in onderstaande tabellen.

Reiskosten

De volgende tarieven worden toegepast voor retourtickets voor de directe/lineaire afstand ('in vogelvlucht') tussen enerzijds de plaats van herkomst van de student/het personeelslid (voor EMA2-DEEL1 Doelgroep 2), de verblijfplaats (voor EMA2-DEEL1 Doelgroep 3) of de thuisuniversiteit (voor EMA2- DEEL1 Doelgroep 1 en EMA2-DEEL2) en anderzijds de locatie van de ontvangende universiteit.

Afstand (km)	Vast bedrag (€)
< 500	250
500 – 1 000	500
>1 000 – 1 500	750
>1 500 – 2 500	1 000
>2 500 – 5 000	1 500
>5 000 – 10 000	2 000
>10 000	2 500

Op basis van de bovenstaande tarieven zullen universiteiten de reiskosten dekken voor studenten en personeel die deelnemen aan de individuele mobiliteitsstromen.

Verblijfkosten

Deelnemende universiteiten moeten de totale verblijfkostenvergoeding die is opgegeven in de onderstaande tabel verstrekken aan de bezoekende studenten/personeel. Een deel moet bij aankomst beschikbaar worden gesteld ter dekking van de installatiekosten en het resterende deel moet op regelmatige basis worden verstrekt.

Vergoedingen

Studenten uit partnerinstellingen voor hoger onderwijs betalen het inschrijvingsgeld in hun eigen hogeronderwijsinstelling, maar de ontvangende hogeronderwijsinstelling moet een vrijstellingsbeleid voor inschrijvingsgeld hanteren (geen inschrijvingsgeld) als de mobiliteit korter is dan 10 maanden. In alle andere gevallen wordt de vergoeding voor inkomende studenten beperkt tot maximaal 3 000 EUR per academisch jaar per student en tot 5 000 EUR inschrijvingsgeld voor gespecialiseerde postdoctorale studies. Om dubbele inschrijvingsgelden te vermijden, mag de thuisinstelling niet dezelfde vergoedingen vragen wanneer de ontvangende hogeronderwijsinstelling inschrijvingsgeld verlangt.

Er kunnen geen vergoedingen in rekening worden gebracht voor postdoctorale mobiliteit voor onderzoeksdoeleinden. Vergoedingen voor postdoctorale studies moeten gedetailleerd worden gerechtvaardigd in de aanvraag. De ontvangende instelling voor hoger onderwijs mag inkomende studenten een kleine extra vergoeding in rekening brengen voor bibliotheekkosten, studentenverenigingen,

laboratoriummateriaal, en dergelijke op hetzelfde niveau als het bedrag dat de eigen studenten moeten betalen.

In geen geval mogen deelnemende universiteiten inschrijvingsgelden verlangen van bezoekende studenten voor een bedrag dat hoger ligt dan de in de vorige paragrafen aangegeven bedragen of de geplande financiering voor de verblijfskosten inhouden om dergelijke vergoedingen te dekken.

Verzekeringskosten

Het Agentschap voorziet eenheidskosten voor hogeronderwijsinstellingen om de verzekering te dekken voor studenten en personeelsleden die deelnemen aan de mobiliteitsactiviteiten. Universiteiten moeten een volledige verzekeringsdekking (ziektkostenverzekering, reis- en ongevallenverzekering) voorzien om de inkomende studenten en personeelsleden te dekken die deelnemen aan de individuele mobiliteitsactiviteit.

Visakosten

Kosten voor het verkrijgen van een visum voor personen die deelnemen aan de mobiliteit, kunnen worden gedekt door de toegekende beurs. Om de procedure voor het verkrijgen van een visum voor studenten en personeelsleden te bespoedigen, wordt de geselecteerde partnerschappen sterk aangeraden contact te leggen met de EU-delegaties in de EU-partnerlanden evenals met de consulaten en ambassades van de Europese lidstaten in de betrokken landen zodra ze de officiële bevestiging krijgen dat ze zijn geselecteerd.

Type van mobiliteit	Maandelijke verblijfsvergoeding	Duur	School-/inschrijvingsgeld	Verzekering	Maximumbedrag (excl. reiskosten)
BACHELOR	EMA2-DEEL1 (Doelgroep 1)				
	€1 000 per maand	6-10 maanden ⁵³	Vrijstelling van betaling als het verblijf korter is dan 10 maanden €3 000 per academisch jaar	€75 per maand	€13 750
	Doelgroep 3				
	€1 000 per maand	6-34 maanden	€3 000 per academisch jaar	€75 per maand	€45 550
MASTERS	EMA2-DEEL1 (Doelgroep 1) en EMA2-DEEL2				
	€1 000 per maand	6 -10 maanden voor Europeanen	Vrijstelling van betaling als het verblijf korter is dan 10 maanden €3 000 per academisch jaar	€75 per maand	€29 650
		6 - 22 maanden voor onderdanen van derde landen	Vrijstelling van betaling als het verblijf korter is dan 10 maanden €3 000 per academisch jaar		
	EMA2-DEEL1 (Doelgroepen 2 & 3)				
	€1 000 per maand	6 - 22 maanden	€3 000 per academisch jaar	€75 per maand	€29 650
DOCTORAAT	EMA2-DEEL1 (Alle doelgroepen) en EMA2-DEEL2				
	€1 500 per maand	6 - 34 maanden	€3 000 per academisch jaar	€75 per maand	€62 550
POSTDOCTORAAT	EMA2-DEEL1 (Alle doelgroepen) en EMA2-DEEL2				
	€1 800 per maand	6-10 maanden	Geen betaling van inschrijvingsgelden voor onderzoeksactiviteiten Max. €5 000 per academisch jaar voor gespecialiseerde postdoctorale studies (te beschrijven in de aanvraag)	€75 per maand	€23 750
	EMA2-DEEL1 (Doelgroep 1) en EMA2-DEEL2				

⁵³ Voor bachelors en masters is een mobiliteit van kortere duur toegestaan in gerechtvaardigde gevallen en mits voorafgaande goedkeuring van het Agentschap.

PERSONEEL	€2 500 per maand	1-3 maanden	Niet van toepassing.	€75 per maand	€7 725
-----------	---------------------	----------------	----------------------	------------------	--------

6.4 CONTRACTUELE VOORWAARDEN

'Subsidieovereenkomst'

Als het EMA2-voorstel wordt geselecteerd, legt het Agentschap een subsidieovereenkomst voor, opgesteld in euro en met de voorwaarden en de hoogte van de financiële bijdrage. De subsidieovereenkomst dekt de financiële bijdrage voor de organisatie van het mobiliteitsplan evenals de individuele beurzen aan studenten en personeel. Deze subsidieovereenkomst wordt ondertekend door het Agentschap en de begunstigde en de duur bedraagt max. 48 maanden.

Wijzigingen in de subsidieovereenkomst moeten schriftelijk worden aangevraagd en worden goedgekeurd door het Agentschap. De soorten wijzigingen en hun uitvoeringsmodaliteiten zijn beschreven in het administratief en financieel handboek dat is gevoegd bij de subsidieovereenkomst.

'Betaling van de subsidie'

De begunstigde ontvangt jaarlijkse voorfinancieringsbetalingen overeenkomstig de onderstaande tabel.

	<u>Eerste termijn</u>	<u>Tweede termijn</u>	<u>Derde termijn</u>
Projecten met een mobiliteit van minder dan of gelijk aan 22 maanden	70% van de subsidie	30% van de subsidie	
Projecten met een mobiliteit tussen 22 en 34 maanden	50% van de subsidie	30% van de subsidie	20% van de subsidie

De eerste voorfinancieringsbetaling gebeurt binnen de 45 dagen na de datum van ondertekening van de beursovereenkomst door het Agentschap.

Daaropvolgende voorfinancieringsbetalingen kunnen worden uitgevoerd na indiening door de begunstigde en goedkeuring door het Agentschap van een voortgangsrapport en een betalingsverzoek waaruit blijkt dat ten minste 70% van de voorfinancieringsbedragen die al zijn betaald door het Agentschap werden uitgegeven door het partnerschap.

Het Agentschap zal het uiteindelijke subsidiebedrag berekenen op basis van het eindverslag dat wordt ingediend na afronding van het project. Dat is gebaseerd op een berekening met forfaitaire bedragen en eenheidskosten opgegeven in de financiële voorwaarden (zie rubriek 6.3).

'Memorandum van overeenstemming'

De wettelijke vertegenwoordigers en/of hun aangeduide vertegenwoordigers van alle instellingen die betrokken zijn bij het partnerschap moeten een memorandum van overeenstemming tekenen waarin zij

passende institutionele inspanningen verzekeren. Deze overeenkomst zal zo nauwkeurig mogelijk alle academische, administratieve en financiële aspecten beschrijven met betrekking tot de tenuitvoerlegging, het beheer, de controle en de evaluatie van de activiteiten, met inbegrip van het beheer van de individuele beurzen.

Een kopie van het memorandum van overeenstemming, getekend door alle partners, moet worden ingediend bij het Agentschap, samen met het activiteitenrapport dat klaar moet zijn op 1 april 'jaar n+1'.

'Studentenovereenkomst'

Het is de verantwoordelijkheid van het partnerschap om de actieve deelname van alle studenten in de partnerschapsactiviteiten te garanderen. Ter waarborging van voldoende transparantie van de EMA2-deelnameregels, moeten partnerschappen duidelijk de rechten en plichten van de student vastleggen in een studentenovereenkomst die door beide partijen aan het begin van het programma wordt getekend. Die overeenkomst moet zo nauwkeurig mogelijk de rechten en plichten van beide partijen beschrijven en 'onderwerpen behandelen zoals:

- de deelnamekosten ten laste van de student, en wat wel en (indien relevant) niet wordt gedekt door die kosten;
- de belangrijkste mijlpalen in de cursuskalender, samen met de examenperiodes;
- de leerovereenkomst en het afschrift van het dossier inclusief de erkenning door de thuisuniversiteit van de studieperiode in het buitenland, met verwijzing naar een diplomasupplement indien van toepassing;
- de verplichtingen van de student op het vlak van zijn/haar aanwezigheid in de cursus/activiteiten en academische prestatie, evenals de gevolgen van het niet-naleven van deze verplichtingen;
- erkenning van diploma's.

Voorbeelden van de *Subsidieovereenkomst* evenals de bijlagen, zijn te vinden op de website van Erasmus Mundus.

6.5 SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEVE TERMIJNEN

Geselecteerde voorstellen worden onderworpen aan een financiële analyse, waarbij aan de personen die verantwoordelijk zijn voor de actievoorstellen kan worden gevraagd extra informatie te verschaffen.

Indicatieve termijnen

Aanvragers moeten er rekening mee houden dat de volgende termijnen enkel ter informatie worden gegeven en dat ze kunnen worden gewijzigd in de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen:

1) ***December 'jaar n-1'***: publicatie van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen (met informatie over het te gebruiken formulier en andere relevante informatie die van toepassing is op het desbetreffende selectiejaar).

- 2) **April 'jaar n'**: uiterste datum voor het indienen van voorstellen.
- 3) **Mei - juni 'jaar n'**: beoordeling en selectie van voorstellen.
- 4) **Juli 'jaar n'**: gunningsbesluit en publicatie van de selectieresultaten
- 5) **Juli 'jaar n' tot september 'jaar n'**: ondertekening van de subsidieovereenkomst met het partnerschap.
- 6) **September 'jaar n' tot eind december 'jaar n+1'**: start van de mobiliteit voor studenten.
- 7) **September 'jaar n' tot het einde van het project**: mogelijke start van de mobiliteit voor academisch en administratief personeel.
- 8) **Eind april 'jaar n+1'**: uiterste datum voor het versturen van mobiliteitslijsten naar het Agentschap.

7 ACTIE 3 : ERASMUS MUNDUS PROMOTIEPROJECTEN

7.1 INLEIDING

Actie 3 voorziet in steun voor transnationale initiatieven, studies, projecten, evenementen en andere activiteiten voor het vergroten van de aantrekkelijkheid, het profiel, het imago, de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van het Europese hoger onderwijs in de wereld. Actie 3-projecten moeten bijdragen aan⁵⁴:

- de *promotie* en bewustmaking van het Europese hoger onderwijs, alsook van de bijbehorende samenwerkingsprogramma's en financieringsregelingen;
- de *verspreiding* van de resultaten van het Programma en van voorbeelden van 'good practice';
- de *exploitatie* en mainstreaming van deze resultaten op het niveau van instellingen en personen.

Tijdens de eerste fase van het Programma zijn met deze Actie (ex-Actie 4) activiteiten ondersteund die met name van belang waren voor de hervormingen die op dit moment in het Europese hoger onderwijs worden doorgevoerd. In het kader van de jaarlijkse oproepen tot het indienen van voorstellen werden meer dan vijftig kleine tot middelgrote projecten geselecteerd op terreinen als kwaliteitsborging, erkenning van studiepunten en kwalificaties, promotie van academische disciplines of geografische gebieden, ondersteuning van internationale mobiliteit, enz. Er zijn ook financiële middelen verstrekt voor het uitbreiden van de thematische netwerken van Erasmus naar instellingen in derde landen. Informatie over gesubsidieerde projecten is beschikbaar op http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_action_4_enhance_attractiveness_2004_2008_en.php.

Daarnaast zijn via openbare aanbestedingen projecten ondersteund waarmee tegemoet wordt gekomen aan specifieke behoeften die verband houden met de algemene doelstelling om het Europese hoger onderwijs voor de rest van de wereld aantrekkelijker, zichtbaarder en meer transparant te maken, bijv.:

- *Perceptie in derde landen van het hoger onderwijs in Europa*
(<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>)
- *Erasmus Mundus Students and Alumni Association (EMA)*
(<http://www.em-a.eu>)
- *Erasmus Mundus Global Promotion Project (GPP) / "Study in Europe"*
 - Webportaal (http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html),
 - "Tool-Kit communicatie" voor Europese hogeroponderwijsinstellingen
(http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf).

⁵⁴ Zie hoofdstuk 2 voor de definitie van de woorden in cursief.

Voor de tweede fase van het programma zijn de Actie 3-projecten in vijf categorieën onderverdeeld:

	<i>Projectcategorie</i>	<i>Uitvoeringsmethode</i>
1	Projecten voor vergroting van de aantrekkelijkheid van het Europese hoger onderwijs; internationalisering van de Thematisch Netwerken van Erasmus	Oproepen tot het indienen van voorstellen ⁵⁵
2	Bundeling van bestaande Erasmus Mundus-projecten (Actie 1 EMMC en EMJD + Actie 3/ex-Actie 4-projecten)	Aanbestedingen
3	Voorlichtings- en promotieactiviteiten van de Erasmus Mundus nationale structuren	Niet-openbare oproepen tot het indienen van voorstellen die uitsluitend zijn gericht aan de Erasmus Mundus national structuren
4	Diensten die worden geboden aan de Erasmus Mundus Students and Alumni Association (EMA)	Aanbesteding die leidt tot een raamcontract
5.	Overige projecten zoals studies, conferenties van de voorzitterschappen en overige promotieactiviteiten	Aanbestedingen (uitgezonderd conferenties van de voorzitterschappen)

De volgende paragrafen hebben **UITSLUITEND** betrekking op projecten van de **eerste categorie**.

7.2 SUBSIDIABILITEITSCRITERIA

De sluitingsdatum en alle andere formele subsidiabiliteitscriteria die in het aanvraagformulier worden genoemd, moeten in acht worden genomen.

7.2.1 SUBSIDIABELE DEELNEMERS

Subsidiabele begunstigen / deelnemende organisaties

- De aanvragende/coördinerende instelling moet zijn gevestigd in een **geschikt land van aanvraag**⁵⁶, d.w.z. een EU-lidstaat, een EER/EVA-staat⁵⁷, Turkije, een van de westelijke Balkanlanden⁵⁸ of Zwitserland.
- Een netwerk van hogeronderwijsinstellingen wordt beschouwd als een enkele deelnemende organisatie.
- Subsidiabele deelnemende organisaties zijn onder meer:
 - hogeronderwijsinstellingen in alle landen van de wereld;
 - Erasmus Mundus-consortia;

⁵⁵ De planning van deze oproepen hangt af van de prioriteiten en activiteiten die zijn bepaald door de Commissie in haar jaarlijkse werkprogramma.

⁵⁶ Wil een project dat wordt gecoördineerd door een organisatie afkomstig uit een land dat geen EU-lidstaat is, in aanmerking komen voor subsidie onder Actie 3, dan moet op de datum van de selectiebeschikking een overeenkomst (of een Memorandum of Understanding of een besluit van het Gemengd Comité van de EER) van kracht zijn houdende de deelname van dat land aan het Programma. Zonder een dergelijke overeenkomst worden in het betreffende land gevestigde organisaties geacht organisaties in een derde land te zijn die wel aan projecten mogen deelnemen maar noch aanvragen voor projecten mogen doen noch projecten mogen coördineren.

⁵⁷ IJsland, Noorwegen en Liechtenstein.

⁵⁸ De westelijke Balkanlanden, waaronder begrepen Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Kosovo onder Resolutie 1244/99 van de VN-Veiligheidsraad, de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Montenegro en Servië.

- publieke of private organisaties die actief zijn op het gebied van hoger onderwijs in alle landen van de wereld;
- thematische netwerken die zijn geselecteerd onder de Erasmus-component van het actieprogramma op het gebied van “een leven lang leren” (deze worden beschouwd als een enkele deelnemende organisatie).

Nationale organisaties die fungeren als nationale structuur van Erasmus Mundus komen in die hoedanigheid niet in aanmerking voor deelname aan Actie 3-projecten om de aantrekkelijkheid te vergroten.

Minimale samenstelling van partnerschap

Een partnerschap bestaat minimaal uit

- in het geval van projecten voor vergroting van de aantrekkelijkheid van het Europese hoger onderwijs: subsidiabele deelnemende organisaties uit ten minste drie geschikte landen van aanvraag⁵⁹ en ten minste één derde land;
- in het geval van internationalisering van de Thematische Netwerken van Erasmus: het netwerk en vijftien subsidiabele deelnemende organisaties die ten minste tien verschillende derde landen vertegenwoordigen.

7.2.2 SUBSIDIABELE ACTIVITEITEN

Actie 3-activiteiten kunnen overal in de wereld plaatshebben.

In beginsel moeten Actie 3-projecten

- een duidelijke Europese dimensie en een breed geografisch toepassingsgebied hebben;
- een duidelijke internationale (derde land) dimensie hebben;
- bijdragen aan het bevorderen van interculturele dialoog en wederzijds begrip tussen culturen;
- niet overlappen met andere communautaire programma’s op het gebied van hoger onderwijs; projecten die voor het grootste deel binnen de reikwijdte van andere communautaire programma’s vallen (bijv. “een leven lang leren”, Tempus, “Jeugd in Actie” en “Actieve burgers voor Europa”) worden niet gesubsidieerd;
- duidelijke doelstellingen hebben die beantwoorden aan aantoonbare behoeften, alsook duidelijk omschreven output en resultaten en een plan om ervoor te zorgen dat het project na beëindiging van de Gemeenschapssubsidie blijft voortbestaan en de projectresultaten duurzaam zijn;
- tussen 12 en 36 maanden duren en tussen oktober en december van het jaar van aanvraag met de uitvoeringsfase beginnen. Alleen om behoorlijk gemotiveerde redenen, die op het tijdstip van aanvraag nog onbekend waren bij de aanvrager, kan de maximumduur van een project met voorafgaande goedkeuring van het Agentschap met twaalf maanden worden verlengd.

De volgende typen projecten zijn niet subsidiabel:

- projecten waarin voorlichtingscampagnes worden gehouden voor individuele gezamenlijke programma’s in het kader van Erasmus Mundus;

⁵⁹ Aanvragers worden erop gewezen dat wanneer aan een projectpartnerschap dat uit een minimale samenstelling bestaat een instelling deelneemt die is gevestigd in een niet-EU-land en dat land op de sluitingsdatum voor de aanvraag nog niet officieel aan het Programma deelneemt, de aanvraag voor het project ongeldig is. Het is daarom raadzaam om in zulke landen gevestigde instellingen als aanvullende partners in het partnerschap op te nemen totdat de overeenkomst houdende de deelname van het betreffende land aan het Programma van kracht is.

- projecten gericht op de ontwikkeling van nieuwe gezamenlijke programma's in het kader van Erasmus Mundus;
- projecten gericht op het promoten van een enkele universiteit / Erasmus Mundus National Structure.

Voorbeelden van subsidiabele activiteiten en projecten:

- projecten die betrekking hebben op landen of groepen van landen die internationale studentenstromen hebben;
- projecten gericht op het ontwikkelen van informatie- en communicatie-instrumenten voor het vergroten van de zichtbaarheid van Europese hogeronderwijsinstellingen in de wereld;
- projecten waarbij steun wordt verleend aan evenementen, campagnes of roadshows voor het verspreiden en exploiteren van resultaten, waarbij potentiële gebruikers in derde landen kennis maken met projecten, met bijzondere nadruk op het promoten van het Europese hoger onderwijs;
- projecten voor het toegankelijker maken van het Europese hoger onderwijs, het vergemakkelijken van de mobiliteit naar Europa van studenten in derde landen, of het verbeteren van de diensten die verband houden met overzeese studenten;
- ontwikkeling **van** informatiekits of innovatieve instrumenten voor de volgende onderwerpen:
 - toegang tot Europese hogeronderwijsinstellingen en Europese landen: studentenvisa, toegangskwalificaties, erkenning van graden en diploma's;
 - verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening aan studenten uit derde landen door "International Offices" in Europese hogeronderwijsinstellingen, bijv. in de vorm van adviesverlening en begeleiding en het vergemakkelijken van mobiliteit binnen Europa;
 - methoden voor het integreren van studenten met een verschillende culturele en religieuze achtergrond: ontwikkelen van materiaal voor culturele en taalvoorbereiding en van adviesdiensten;
- voorlichtings-, promotie- en/of verspreidingsevenementen (seminars, workshops, conferenties, enz.) over onder andere:
 - de erkenning van in Europa behaalde kwalificaties buiten Europa en van in derde landen behaalde kwalificaties in Europa;
 - het gebruik van het Europees kwalificatiekader, het ECTS, het diplomasupplement, enz.;
 - Erasmus Mundus en de daarmee behaalde resultaten;
 - strategieën voor het creëren van banden en het benutten van potentiële synergieën tussen hoger onderwijs en onderzoek en tussen hoger onderwijs en het bedrijfsleven/ondernemingen.

Naast alle hierboven genoemde subsidiabiliteitscriteria moeten activiteiten die in het kader van de internationalisering van de thematische netwerken van Erasmus worden uitgevoerd

- betrekking hebben op de 'derde-landdimensie' van het netwerk en de lokale behoeften van de partners in de derde landen, en zijn gebaseerd op de uitwisseling van ervaringen tussen de betrokken instellingen;
- hetzij op het ontwikkelen/vergroten van de internationale dimensie van een academische discipline, een reeks disciplines of een multidisciplinair vakgebied zijn gericht of op het verbeteren en

- moderniseren van specifieke aspecten van de organisatie, het beheer, het bestuur of de financiering van het hoger onderwijs;
- niet later plaatsvinden dan de einddatum van de subsidieovereenkomst voor het Thematische Netwerk waaraan ze zijn verbonden.

Aanvragers worden uitgenodigd om waar van toepassing de Erasmus Mundus Students and Alumni Association te betrekken.

7.3 SELECTIECRITERIA

TECHNISCHE CAPACITEIT

Behalve de onder 3.3 genoemde bescheiden moeten organisaties voor een beoordeling van hun technische capaciteit, samen met hun aanvraag, het volgende indienen:

- o een lijst van projecten die de aanvrager en de andere deelnemende organisaties al hebben ondernomen op het betreffende gebied;
- o voor organisaties die actief zijn op het gebied van hoger onderwijs maar geen hogeronderwijsinstelling zijn, een beschrijving van hun belangrijkste hogeronderwijsactiviteiten.

FINANCIËLE CAPACITEIT

Behalve de onder 3.3 genoemde bescheiden moeten organisaties voor een beoordeling van hun financiële capaciteit, naast hun aanvraag, het volgende indienen⁶⁰:

- o de winst- en verliesrekening van de aanvrager/coördinerende organisatie en de balans van het laatste afgesloten boekjaar;
- o een speciaal formulier voor het opgeven van de financiële capaciteit dat door de aanvrager/coördinerende organisatie naar behoren is ingevuld (exemplaren van dit formulier zijn te verkrijgen op het volgende adres: <http://eacea.ec.europa.eu/static/en/mundus/index.htm>);
- o bij aanvragen voor een subsidie van meer dan € 300 000, een extern auditverslag dat is opgesteld door een erkend accountant, waarin deze de rekeningen van het laatste beschikbare boekjaar certificeert en een beoordeling geeft van de financiële levensvatbaarheid van de aanvrager⁶¹.

Wanneer het Agentschap op basis van de ingediende documenten van mening is dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat hij beschikt over financiële capaciteit of dat zijn financiële capaciteit onvoldoende is, dan kan het de aanvraag afwijzen, om aanvullende informatie vragen, een garantie verlangen (zie 6.7) en/of een subsidieovereenkomst zonder voorfinanciering aanbieden.

7.4 TOEKENNINGSCRITERIA

De selectie van Actie 3-voorstellen gebeurt via een vergelijkende procedure die is georganiseerd door het Agentschap en is gebaseerd op een kwalitatieve beoordeling van de inhoudelijke en organisatorische aspecten van de voorstellen. Deze beoordeling vindt plaats aan de hand van de volgende **vijf toekenningscriteria**.

⁶⁰ Deze verplichtingen gelden niet voor publieke lichamen, instellingen voor secundair of hoger onderwijs en internationale organisaties die onder het publiek recht vallen.

⁶¹ Deze verplichting geldt niet voor begunstigden die gezamenlijk en hoofdelijk aansprakelijk zijn in het geval van overeenkomsten waarbij verscheidene begunstigden betrokken zijn.

Criteria	Gewicht
<i>Relevantie van het project voor het Erasmus Mundus-programma</i>	20%
<i>De potentiële en verwachte impact van het project om bij te dragen aan een grotere aantrekkelijkheid van het Europees hoger onderwijs wereldwijd</i>	20%
<i>Regelingen voor de verspreiding van de projectresultaten en -ervaringen en van plannen voor duurzaamheid en de exploitatie van de resultaten op de lange termijn</i>	20%
<i>Samenstelling partnerschap en samenwerkingsmechanismen</i>	20%
<i>Werkplan en begroting</i>	20%

Relevantie van het project voor het Erasmus Mundus-programma (20% van de eindscore)

- de grondgedachte en de achtergrond van het project, met inbegrip van een behoeftenanalyse, zowel vanuit een Europees als niet-Europees gezichtspunt;
- de algemene en specifieke doelstellingen van het project;
- de geschiktheid en kwaliteit van de verwachte output/projecten;
- de Europese en internationale dimensie van het project en de Europese meerwaarde ervan in vergelijking met bestaande projecten.

De potentiële en verwachte impact van het project om bij te dragen aan een grotere aantrekkelijkheid van het Europees hoger onderwijs wereldwijd (20% van de eindscore):

- de specifieke maatregelen die in het kader van het project worden voorgesteld voor een grotere aantrekkelijkheid van het Europees hoger onderwijs;
- de potentiële en verwachte impact van de belangrijkste activiteiten en outputs/producten op de aantrekkelijkheid van het Europees hoger onderwijs en op de doelgroepen (die of direct betrokken zijn bij het project of indirect profiteren van het project).

Samenstelling partnerschap en samenwerkingsmechanismen (20% van de eindscore)

- De samenstelling van het partnerschap in termen van diversiteit (type organisaties, geografische reikwijdte, enz.), bewezen expertise en complementariteit, met inbegrip van de mate van betrokkenheid van elke Europese partner en elke partner uit een derde land;
- de kwaliteit en betrouwbaarheid van de samenwerkingsmechanismen tussen de deelnemende organisaties (memorandum van overeenkomst/partnerschapsovereenkomst).

Regelingen voor de verspreiding van de projectresultaten en -ervaringen en van plannen voor duurzaamheid en de exploitatie van de resultaten op de lange termijn (20% van de eindscore)

- de voorstellen (bijvoorbeeld websites of evenementen) die worden gedaan voor het vergroten van de zichtbaarheid en de wereldwijde promotie van de projectoutput en –ervaringen;

- de kwaliteit van het duurzaamheidsplan als het gaat om de langetermijnexploitatie van resultaten, waarbij naast de deelnemende organisaties ook andere relevante organisaties/instellingen op lokaal, regionaal, nationaal of internationaal niveau betrokken dienen te zijn.

Werkplan en begroting (20% van de eindscore):

- de relevantie, haalbaarheid en planning van de voorgestelde activiteiten om de beoogde outputs/producten te verwezenlijken;
- de juistheid en geschiktheid (rendement) van de begrotingsraming en de personeelsbezetting met betrekking tot de geplande activiteiten en de verwachte outputs;
- de aanwezigheid en kwaliteit van het controle- en evaluatieplan;
- de gezamenlijke regelingen voor kwaliteitsborging, die zijn getroffen voor de controle op de ontwikkeling van het project.

7.5 FINANCIËLE VOORWAARDEN

Algemene beginselen

- De EU-subsidie dekt maximaal 75% van de subsidiabele kosten.
- De subsidieaanvraag moet een gedetailleerde begrotingsraming bevatten, waarin alle prijzen worden uitgedrukt in euro. Aanvragers van landen buiten de eurozone moeten de omrekeningskoers hanteren die op de publicatiedatum van de betreffende oproep tot het indienen van voorstellen in het Publicatieblad van de Europese Unie, serie C, is gepubliceerd.
- In de begrotingsraming die bij de aanvraag is gevoegd, moeten de inkomsten en uitgaven in evenwicht zijn en duidelijk zijn aangegeven welke kosten in aanmerking komen voor financiering uit de Gemeenschapsbegroting. De aanvrager moet de bronnen en bedragen vermelden van eventuele andere financiële middelen die hij voor hetzelfde project heeft ontvangen of waarvoor hij een aanvraag heeft ingediend.
- Het percentage eigen middelen dat is aangegeven in het inkomstendeel van de begrotingsraming wordt beschouwd als een gegarandeerd minimumpercentage. In het inkomstendeel van het financieel eindoverzicht moet op zijn minst hetzelfde percentage staan vermeld.

Subsidiabele kosten

Door begunstigden gemaakte kosten zijn ***subsidiabel wanneer*** ze

- zijn gemaakt gedurende de periode waarin de uitgaven subsidiabel zijn, zoals aangegeven in de subsidieovereenkomst;
- rechtstreeks verband houden met het project en zijn opgenomen in de goedgekeurde begroting die bij de subsidieovereenkomst is gevoegd;
- noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gesubsidieerde project;
- duidelijk omschreven en verifieerbaar zijn, meer in bijzonder geldt dat de kosten moeten zijn vastgelegd in de administratieve bescheiden van de begunstigde en zijn vastgesteld volgens de toepasselijke standaarden voor administratieve verantwoording van het land waar de begunstigde is gevestigd en zijn gebruikelijke kostenadministratiemethoden;
- in overeenstemming zijn met de voorschriften van de toepasselijke sociale en belastingwetgeving;

- redelijk en gerechtvaardigd zijn en voldoen aan de eisen van een gezond financieel beheer, in het bijzonder wat zuinigheid en doelmatigheid betreft;
- in overeenstemming zijn met de voorschriften van de subsidieovereenkomst en de bijlagen daarbij.

De interne administratieve en auditprocedures van de begunstigden moeten het mogelijk maken om de kosten en inkomsten die in verband met het project zijn opgegeven rechtstreeks te controleren aan de hand van de betreffende administratieve overzichten en onderliggende stukken.

Met name *de volgende directe kosten zijn subsidiabel*, mits ze beantwoorden aan de hierboven genoemde criteria:

- de *kosten van het personeel* dat aan het project is toegewezen, waaronder begrepen de nettosalarissen plus socialezekerheids- en andere wettelijke kosten die deel uitmaken van de beloning, met dien verstande dat deze in beginsel overeenkomen met het gebruikelijke beloningsbeleid van de begunstigde. Het moet gaan om werkelijke kosten van de begunstigde;
- *reis- en verblijfsvergoedingen* voor personeel dat aan het project deelneemt (voor vergaderingen, conferenties, door het Agentschap voor onderzoeksdoeleinden georganiseerde seminars van coördinatoren, enz.), op voorwaarde dat deze in overeenstemming zijn met de gebruikelijke praktijken van de begunstigde en niet hoger zijn dan de jaarlijks door de Commissie goedgekeurde schalen;
- *aanschaffkosten van (nieuwe of tweedehandse) uitrusting*, op voorwaarde dat deze kosten niet hoger zijn dan 10% van de totale kosten en worden afgeschreven volgens de belasting- en boekhoudregels die voor de begunstigde gelden en die algemeen worden aanvaard voor soortgelijke artikelen. Alleen het deel van de afschrijving dat overeenkomt met de looptijd van de activiteit/het project en het gedeelte van de tijd dat de uitrusting daadwerkelijk ten behoeve van de activiteit/het project wordt gebruikt, wordt door het Agentschap in aanmerking genomen, tenzij een andere behandeling door het Agentschap gerechtvaardigd is op grond van de aard en/of de context van het gebruik van de uitrusting;
- kosten van *verbruiksgoederen en leveranties*, op voorwaarde dat deze duidelijk zijn omschreven en bestemd zijn voor het project;
- kosten die voortvloeien uit onderaanbestedingscontracten ten behoeve van de uitvoering van het project, mits aan de voorwaarden van de subsidieovereenkomst wordt voldaan;
- kosten die rechtstreeks voortvloeien uit *eisen die aan de uitvoering van het project worden gesteld* (verspreiding van informatie, specifieke evaluatie van de activiteit/het project, audits, vertalingen, reproductie, enz.), met inbegrip van de kosten van eventuele financiële diensten (met name de kosten van financiële waarborgen).

Een vast bedrag van ten hoogste 7% van de subsidiabele directe kosten wordt beschouwd als *subsidiabele indirecte kosten*. Dit zijn de algemene administratieve kosten van de begunstigde die voor rekening van het project kunnen worden gebracht.

- Indirecte kosten mogen geen kosten bevatten die al in een andere begrotingsrubriek zijn opgenomen.
- Indirecte kosten zijn niet subsidiabel wanneer de begunstigde al een subsidie voor huishoudelijke uitgaven van de Commissie of het Agentschap ontvangt.

De volgende kosten worden als *niet subsidiabele kosten* beschouwd:

- rendement van kapitaal;

- schulden en aflossingen;
- voorzieningen voor verliezen of eventuele toekomstige verplichtingen;
- verschuldigde rente;
- dubieuze vorderingen;
- wisselkoersverliezen;
- btw, tenzij de begunstigde kan aantonen dat hij deze niet kan terugvorderen;
- kosten die door de begunstigde al zijn gedeclareerd in het kader van een andere actie of een ander werkprogramma dat door de Gemeenschap wordt gesubsidieerd;
- buitensporige of ondoordachte uitgaven;
- kosten voor het vervangen van personen die bij het project zijn betrokken, tenzij het Agentschap daarvoor van tevoren expliciet toestemming heeft gegeven;
- bijdragen in natura.

7.6 CONTRACTVOORWAARDEN

Subsidieovereenkomst

Bij goedkeuring ontvangt de begunstigde van het Agentschap een *subsidieovereenkomst*, opgesteld in euro, waarin precies is aangegeven wat de hoogte van de financiering is en onder welke voorwaarden ze wordt verstrekt. Deze overeenkomst wordt door het Agentschap en de begunstigde ondertekend en heeft een looptijd van 12 tot 36 maanden.

Er zijn twee verschillende subsidieovereenkomsten, afhankelijk van het type project:

- Voor geselecteerde projecten voor het vergroten van de ***aantrekkelijkheid van het Europese hoger onderwijs*** wordt met de coördinator en de deelnemende organisaties (medebegunstigden) van elk project een *subsidieovereenkomst met meerdere begunstigden* aangegaan. In het kader van een dergelijke overeenkomst maken de medebegunstigden de coördinator via een gehomologeerd document (“het mandaat”) volledig juridisch aansprakelijk voor de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en komen ze overeen al het mogelijke te zullen doen om de coördinator te helpen zijn contractuele verplichtingen na te komen. Projectkosten zijn alleen subsidiabel wanneer ze zijn vastgelegd in de administratieve bescheiden van de begunstigde, volgens de toepasselijke standaarden voor administratieve verantwoording van het land waar de begunstigde is gevestigd en zijn gebruikelijke kostenadministratiemethoden.
- Voor geselecteerde projecten voor de ***internationalisering van thematische netwerken van Erasmus*** wordt met de coördinator een *subsidieovereenkomst met een enkele begunstigde* (“*Single Beneficiary Grant agreement*”) aangegaan. De coördinator is jegens het Agentschap volledig juridisch aansprakelijk voor de correcte tenuitvoerlegging van de overeenkomst. Projectkosten zijn alleen subsidiabel wanneer ze zijn vastgelegd in de administratieve bescheiden van de begunstigde, volgens de toepasselijke standaarden voor administratieve verantwoording van het land waar de begunstigde is gevestigd en zijn gebruikelijke kostenadministratiemethoden.

De subsidieovereenkomst moet door het Agentschap onmiddellijk worden ondertekend en teruggestuurd. Het Agentschap is de laatste partij die het document ondertekent.

Uitbetaling van de subsidie

De ***eerste voorfinancieringsbetaling***, ter hoogte van 40% van het toegekende subsidiebedrag (80% voor éénjarige opleidingen), wordt gedaan binnen 45 dagen nadat de laatste van de twee partijen de overeenkomst heeft ondertekend en alle noodzakelijke waarborgen zijn ontvangen. Deze voorfinanciering is bedoeld om de begunstigde de noodzakelijke kasmiddelen te geven.

Indien van toepassing (voor projecten die langer dan een jaar duren) wordt een ***tweede voorfinancieringsbetaling*** van 40% van het toegekende subsidiebedrag gedaan. Het bedrag wordt door het Agentschap uitbetaald binnen 90 dagen na overlegging van een voortgangsverslag over het project en op voorwaarde dat het Agentschap de inhoud daarvan goedkeurt. Deze betaling kan alleen worden gedaan als het partnerschap ten minste 70% van de voorgaande termijn heeft verbruikt.

Op basis van het eindverslag van het project berekent het Agentschap het ***definitieve subsidiebedrag*** en, voor zover van toepassing, het deel van de subsidie waarop de begunstigde nog recht heeft. Wanneer de subsidiabele projectkosten lager uitvallen dan verwacht, zal het Agentschap het financieringspercentage op de werkelijke kosten toepassen, en dient de begunstigde alle onder de voorfinancieringsregeling te veel betaalde bedragen te restitueren. Het Agentschap zorgt daarnaast dat de definitieve berekening van de subsidie niet leidt tot winst bij de begunstigde.

Waarborg

Van iedere organisatie waaraan subsidie is toegekend mag worden geëist dat deze voorafgaande aan een voorfinanciering een waarborg stelt, teneinde de financiële risico's voor de Gemeenschap te beperken (zie de paragrafen 3.2 en 6.3.2, boven). Doel van de waarborg is ervoor te zorgen dat een bank of andere financiële instelling, een derde of de andere begunstigden onherroepelijk garant staan voor de verplichtingen van de begunstigde.

Deze financiële waarborg, luidend in euro's, moet worden afgegeven door een erkende bank of financiële instelling die in een van de EU-lidstaten is gevestigd.

De waarborg kan worden vervangen door een gezamenlijke waarborg van begunstigden die partij bij dezelfde subsidieovereenkomst zijn.

De waarborg wordt vrijgegeven naarmate de voorfinanciering wordt vereffend met tussentijdse of saldobetalingen aan de begunstigde, onder de voorwaarden van de subsidieovereenkomst.

Onderaanbesteding en gunning van opdrachten

Wanneer het voor de uitvoering van de activiteit/het project nodig is dat een deel daarvan in onderaanbesteding wordt gegeven of een opdracht wordt gegund, dan moet de begunstigde en, voor zover van toepassing, zijn partners, een openbare aanbesteding houden dan wel de daarvoor geldende regels hierop toepassen. In het geval van een openbare aanbestedingsprocedure moet de opdracht worden gegund aan de inschrijver met het economisch voordeligste aanbod, waarbij de beginselen van transparantie en gelijke behandeling in acht moeten worden genomen en belangenconflicten moeten worden vermeden. Aanbestedingsprocedures moeten duidelijk worden gedocumenteerd en alle documentatie moet worden bewaard voor een eventuele accountantscontrole.

7.7 SELECTIEPROCEDURE EN INDICATIEF TIJDSHEMA

Behalve de onder 3.3 genoemde bescheiden, moeten bij het Agentschap ook de voorstellen voor Actie 3 worden ingediend, op het adres dat in het aanvraagformulier staat vermeld. De geselecteerde voorstellen worden aan een financiële analyse onderworpen. In verband met deze analyse kan de personen die voor de

voorgestelde activiteiten verantwoordelijk zijn, om aanvullende informatie en, voor zover van toepassing, waarborgen worden gevraagd.

Indicatief tijdschema

Het volgende tijdschema wordt uitsluitend ter informatie verstrekt en kan in de context van de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen nog worden veranderd:

- 1) ***December “jaar n-1”/januari “jaar n”***: publicatie van de oproep tot het indienen van voorstellen (inclusief informatie over de sluitingsdatum voor de aanvraag, het formulier dat moet worden gebruikt en andere voor het betreffende selectiejaar relevante informatie).
- 2) ***30 april***: indiening van de voorstellen.
- 3) ***Mei - juni***: beoordeling en selectie van de voorstellen.
- 4) ***Juli - augustus***: de aanvragers worden geïnformeerd over de selectieresultaten en de geselecteerde aanvragers krijgen een subsidieovereenkomst toegestuurd.
- 5) ***Oktober - december “jaar n”***: start van de projectactiviteiten.

8 BIJLAGEN

8.1 LIJST VAN DE NATIONALE STRUCTUREN VAN ERASMUS MUNDUS

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 LIJST VAN EU-DELEGATIES

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 NUTTIGE INTERNETADRESSEN EN DOCUMENTEN

Besluit van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van het actieprogramma Erasmus Mundus 2009-2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:NL:PDF>

WEBPAGINA'S ERASMUS MUNDUS EN DE EUROPESE COMMISSIE – WEBSITE DG EAC

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

PROGRAMMA'S VOOR EXTERNE SAMENWERKING VAN DE EUROPESE COMMISSIE

http://ec.europa.eu/europeaid/index_nl.htm

PAGINA'S ERASMUS MUNDUS OP DE WEBSITE VAN HET AGENTSCHAP

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

WEBSITE "STUDY IN EUROPE"

http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html

WEBSITE ALUMNI ERASMUS MUNDUS

<http://www.em-a.eu>